

30.11.2018

Kansainvälinen palkkaverovertailu 2018

Mikael Kirkko-Jaakkola

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan palkkaan kohdistuvaa tuloverotusta sekä palkkasidonnaisia veronluonteisia työnantajamaksuja esimerkkilaskelmien avulla Suomessa ja 17 Suomen kaltaisessa kehittyneessä OECD-maassa. Esimerkkitulot ovat 28 000 euroa, 43 000 euroa, 66 000 euroa ja 140 000 euroa vuodessa. Perheettömien palkansaajien lisäksi selvityksessä käsitellään myös kaksilapsisten perheiden verotusta.

Suomessa palkkaverotus on selvityksen matalimmalla palkkatasolla jo hieman eurooppalaisten vertailumaiden keskitasoa kevyempää. Verotus kiristyy kuitenkin nopeasti palkansaajan tulojen noustessa, kun korkeat marginaaliveroprosentit iskevät uralla etenemisen ja lisäansioiden kannustimiin jo matalahkoilla tulotasolla.

Suomalaisittain keskipalkkaisen veroprosentti ylittää muiden Euroopan vertailumaiden keskiarvon 2,1 prosenttiyksiköllä. Suomi on vertailun seitsemänneksi kirein tuloverottaja keskituloisella, 43 000 euron vuosittaisella palkkatasolla. Keski- ja suurempituloisilla tuloveroprosentit ovat korkeimmat Belgiassa perheettömällä palkansaajalla.

Keskipalkkaisen 100 euron palkankorotuksesta tai muusta tulonlisäyksestä 47,1 euroa menee meillä nouseviin veroihin. Tällä tulotasolla marginaaliveroprosentti onkin Suomessa Pohjoismaiden korkein ja siten vähiten kannustava.

Mitä suurempia palkkatasoja tarkastellaan, sitä kireämpää verotus Suomessa on vertailumaihin nähden. Selvityksen kahdella suurituloisimmalla palkkatasolla veroprosentit ovat neljänneksi korkeimmat, 3,9 ja 6,9 prosenttiyksikköä ankarammat kuin muissa Euroopan vertailumaissa keskimäärin. Kaikkein suurituloisimmalla palkkatasolla marginaaliveroprosentti on kolmanneksi korkein Ruotsin ja Belgian jälkeen.

Työnantajamaksut ovat keventyneet Suomessa kahden viimeisen vuoden aikana merkittävästi työmarkkinajärjestöjen solmiman kilpailukykysovimuksen johdosta. Nykyään maksut ovat eurooppalaista keskitasoa tai jo hieman sen alle. Työnantajamaksujen aleneminen ja vuodelle 2017 toteutettu vuosikymmenen ensimmäinen laaja palkkaverokevennys ovatkin kääntäneet työn verotuksen laskuun palkkaverokiilalla mitattuna. Palkkaverokiila on työntekijän palkkaverojen ja työnantajan veronluonteisten maksujen osuus työvoimakustannuksesta.

Selvityksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton pääekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola. Osa veroprosenteista on laskettu tilintarkastus- ja verokonsultointitoimisto PwC:ssä. Veronmaksajain Keskusliitto on julkaissut kansainvälistä vertailutietoa työn ja palkan verotuksesta vuodesta 1995 lähtien.

SISÄLTÖ

1	Johdanto.....	5
1.1	Työn verotukseen liittyviä käsitteitä.....	5
1.2	Selvityksen vertailumaat	6
1.3	OECD:n palkkaveroselvitys.....	6
1.4	Vertailun palkkarakenne ja perhetyypit	7
1.5	Vertailussa käytetyt veroperusteet.....	10
1.6	Palkkatulojen muuntaminen eri valuutoiksi.....	11
2	Kokonaisveroaste ja verotuksen rakenne	13
2.1	Kokonaisveroasteet	13
2.2	Verorakenne ja työn verotus.....	14
3	Vertailumaiden veromuutokset 2018.....	16
3.1	Verotus selvityksen euromaissa	16
3.2	Verotus vertailun muissa Euroopan maissa	25
3.3	Verotus Euroopan ulkopuolisissa maissa	32
4	Työn verotus vuonna 2018	37
4.1	Palkansaajan tuloveroprosentit.....	37
4.2	Palkansaajan marginaaliverot	43
4.3	Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut	46
4.4	Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasidonnaiset verot yhteensä	48
5	Suomen palkkaverotus verrattuna Skandinaviaan, Viroon, Saksaan ja Britanniaan.....	51
6	Lopuksi.....	61
	Lähteitä.....	62

LIITTEET:

- Liite 1 Vertailun palkkatulot eri valuutoissa.
- Liite 2.1 Tuloveroasteet 2018, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 2.2 Tuloveroasteet 2018, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 3 Marginaaliveroasteet 2018, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 4 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 2018.
- Liite 5.1 Palkkaverokiila eli verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2018, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 5.2 Palkkaverokiila eli verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2018, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe, kaksi lasta.

1 JOHDANTO

Selvityksessä tarkastellaan palkkatulojen verotusta Suomessa ja 17 vertailumaassa. Pääpainon saavat neljällä esimerkkipalkkatasolla tehdyt laskelmat, joilla pyritään kuvaamaan tuloverotusta vertailumaissa suomalaisen palkansaajan näkökulmasta.

Johdantoluvussa käydään läpi verokiilaan liittyviä määritelmiä ja palkkaverovertailun lähtökohtia. Luvussa 2 luodaan lyhyt katsaus vertailumaiden kokonaisverosteisiin ja palkkaverojen merkitykseen eri maiden verorakenteessa. Luvussa 3 esitellään selvityksen vertailumaissa viime aikoina toteutettuja tai suunnitelmassa olevia etenkin palkkaverotusta koskevia veromuutoksia.

Kansainvälisen palkkaverovertailun tärkeimmät esimerkkilaskelmien tulokset on esitetty luvussa 4. Kappaleessa 4.1 käydään läpi vertailumaiden tuloveroprosentit ja kappaleessa 4.2 marginaaliveroprosentit. Kappaleessa 4.3 esitellään työnantajan sosiaalivakuutusmaksuja ja kappaleessa 4.4 koko työvoimakustannukseen kohdistuvaa palkkaverokiilaa. Luvussa 5 vertaillaan tarkemmin Suomen palkkaverotusta muihin selvityksen Pohjoismaihin sekä Viroon, Saksaan ja Iso-Britanniaan. Luvussa 6 kootaan yhteen selvityksen keskeisiä huomioita.

1.1 Työn verotukseen liittyviä käsitteitä

Työn veroja ovat työntekijöiden palkastaan maksamat tuloverot sekä veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut, työnantajan maksamat palkkasidonnaiset ja veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut sekä joissakin maissa työnantajan maksamat koko palkkasummaan sidotut työnantajamaksut¹. Nämä työntekijöiden tuloverot ja veronluonteiset maksut sekä työnantajan maksamat veronluonteiset maksut muodostavat verokiilan työvoimakustannuksen ja palkansaajan saaman nettotulon väliin.

Työn kokonaisverokiilaan luetaan näiden lisäksi mukaan myös kulutuksesta maksettavat välilliset verot. Ne pienentävät palkansaajan nettotulojen ostovoimaa ja vaikuttavat sitä kautta palkkavaateisiin työvoimakustannuksia korottavasti.

Palkkaan sidotut verot ja veronluonteiset maksut muodostavat suurimman osan verokiilasta. Usein verokiilasta puhuttaessa tarkoitetaan vain työntekijän ja työnantajan maksamia palkkasidonnaisia veroja ja veronluonteisia maksuja. Myös tässä selvityksessä keskitytään työn välittömien verojen kansainväliseen vertailuun, eli siihen osaan kokonaisverokiilaa, josta kulutusverojen osuus on jätetty pois. Tätä verokiilan osaa kutsutaan palkkaverokiilaksi.

---

¹ Näitä viimeksi mainittuja työnantajamaksuja ei Suomessa peritä.

Verokiilalla on olennainen osa taloustieteellisessä tutkimuksessa. Verokiilan kaventaminen alentaa työn kustannuksia ja lisää siten työllisyyttä. Toisaalta verokiilan madaltuminen nostaa ostovoimaa ja parantaa täten kulutuskysyntää.

Veronmaksajain Keskusliitto on jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan seurannut verokiilan ja palkkaverotuksen kehitystä Suomessa (ks. esim. Kurjenoja 1998, 2003 ja Lehtinen 1995a ja 1995b). Kokonaisverokiila on Suomessa kaventunut 1990-luvun huippuvuosiin verrattuna ennen kaikkea siksi, että tuloverotusta on kevennetty. 2010-luvulla palkkaverotus kääntyi kuitenkin kiristäväksi. Kehitys katkesi vuoden 2017 tuloverokevennyksen ansiosta. Selvitysvuonna tuloverotus pysyi ennallaan, mutta palkkaverokiila aleni työnantajamaksujen jatkaessa kevenemistään

1.2 Selvityksen vertailumaat

Veronmaksajain Keskusliitto on vertaillut 17 maan palkkaverotuksen tasoa vuodesta 1995 lähtien (ks. Lehtinen 1995b). Alkuperäiset maat ovat Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Ranska, Saksa, Suomi, Britannia, Norja, Ruotsi, Sveitsi, Tanska, Australia, Japani, Kanada ja Yhdysvallat. Selvitykseen valittiin Suomen kaltaisia pitkälle kehittyneitä markkinatalousmaita, jotka ovat Suomen tärkeitä vientimaita ja joihin kohdistuu myös merkittävästi muuttoliikettä Suomesta. Lisäksi mukaan otetuissa maissa luonnollisten henkilöiden tuloverotus ja sosiaalivaikutusmaksut muodostivat merkittävän osan kertyneistä verotuloista. Pohjoisen Euroopan maat ovatkin vertailujoukossa kattavasti edustettuina. Vuonna 2004 maiden joukkoon otettiin mukaan myös Viro, joten maiden lukumäärä kohosi 18:aan.

Nyt selvityksessä on mukana kaikkiaan kaksitoista Euroopan unionin jäsenmaata (joista yhdeksän on euromaata), kaksi Euroopan unionin ulkopuolista eurooppalaista maata sekä neljä Euroopan ulkopuolista maata. Vertailumaiden joukko on erilainen kuin laajemmissa EU:n tai OECD-maiden vertailuissa. Toisaalta se sopii hyvin juuri palkkaverovertailuun, koska maajoukkoon kuuluu elintasoltaan samankaltaisia maita.

1.3 OECD:n palkkaveroselvitys

OECD on jo pitkään laatinut selvityksiä keskipalkkaisen työntekijän verorasituksesta jäsenmaissaan. Tuorein julkaistu selvitys koskee vuosia 2016–2017 (OECD 2018a). OECD:n laskelmien veroperusteet ovat siis vanhempia kuin tässä selvityksessä.

Toinen keskeinen ero Veronmaksajien ja OECD:n selvitysten välillä on laskelmien pohjana olevissa tulotiedoissa. OECD:n lähtökohtana on keskituloisen kokoaika-työtä tekevän palkansaajan vuosipalkka kussakin maassa. Tulotasoa ei siten ole

vakioitu maiden välillä, vaan palkansaajien verotusta verrataan kunkin maan paikallisella palkkatasolla. Veronmaksajien selvityksessä tarkastellaan samoja suomalaisittain relevantteja palkkatasoja, jotka muunnetaan markkinakurssein eri maiden valuutoiksi.

OECD:n selvityksessä tarkasteltavien palkkojen väliset erot ovat melko pieniä. Perheettömän työntekijän työn verotus lasketaan keskipalkan lisäksi 67 ja 167 prosenttia keskipalkasta ansaitseville. Hyvin monessa maassa vertailun suurituloisimman (167 prosenttia) työntekijän palkka ei ulotu korkeimmille marginaaliveroprosenteille, kuten ei esimerkiksi Suomen osalta. OECD:n tarkastelussa suomalainen suurituloinen ansaitsee vuodessa 73 457 euroa vuonna 2017.

Eroista huolimatta OECD:n vertailun antama kuva keskimääräisen kokoaikatyötä tekevän työntekijän verotuksesta on hyvin samankaltainen kuin samaa verovuotta koskevassa viimevuotisessa Kirkko-Jaakkolan (2017) palkkaveroselvityksessä. Molemmissa vertailuissa keskipalkkaista perheetöntä palkansaajaa verottaa ankarimmin Belgia. Kireitä verottajia ovat molemmissa selvityksissä Saksa ja Tanska. Suomi oli seitsemänneksi ankarin perheettömän keskituloisen palkansaajan verottaja sekä Veronmaksajien, että OECD:n viime vuoden verotusta koskevassa selvityksessä Veronmaksajien vertailujoukkoon kuuluvien 18 maan joukossa. OECD:n selvityksessä Suomen keskipalkka (43 986 €) oli hieman Veronmaksajien keskipalkkaa (42 500 €) korkeampi.

OECD on ulottanut laskelmansa koskemaan myös erilaisia lapsiperheitä. OECD:n selvitykseen sisältyy verotuksen lisäksi myös tietoja kotitalouksien saamista tulonsiirroista, jotka on tässä rajattu tarkastelujen ulkopuolelle.

1.4 Vertailun palkkarakenne ja perhetyypit

Jotta tuloverotuksen tasosta ja Suomen suhteellisesta asemasta palkkaverokilpailussa saisi kattavan kuvan, tässä selvityksessä tarkastellaan palkkatuloilla elävää työntekijää neljällä eri tulotasolla. Pienin palkkataso on asetettu siten, että se riittäisi uskottavasti kokoaikatyötä tekevälle yksinäiselle palkansaajalle toimeentulon ainoaksi lähteeksi. Täten se asettuu varsin korkealle tasolle. Tulonsiirtoja ei tässä selvityksessä tarkastella.

Seuraamalla tuloveroasteen muutoksia tulotason noustessa saadaan käsitys kunkin maan tuloverotuksen progressiosta. Selvityksen toiseksi alin palkkataso, 43 000 euroa, vastaa jotakuinkin kokoaikaisten työntekijöiden keskipalkkaa Suomessa tänä vuonna. Tilastokeskuksen Ansiotasoindeksin mukaan kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden keskiarvo vuoden 2018 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä on noin 3 450 euroa/kk. Kun tämä kerrotaan 12,5:llä, palkansaajan vuosiansioiksi saadaan hieman yli 43 000 euroa. Vuositulon laskennassa huomioidaan lomarahojen vaikutus, joka on selvityksessä oletettu puolen kuukauden palkaksi.

Alin palkkataso on noin 65 prosenttia keskipalkasta ja toiseksi alin taso noin 65 prosenttia toiseksi ylimmästä palkkatasosta. Tarkasteltavan palkkahaitarin ylin esimerkkipalkka on viisinkertainen alimpaan palkkatasoon verrattuna. Tuloverotuksen kireyttä selvityksen eri maissa on tarkasteltu tällä palkkarakenteella vuodesta 2002.

OECD:n (2018a) käyttämät keskipalkat vuodelta 2017 löytyvät liitteestä 1. Viron, Espanjan ja Italian keskipalkat ovat selvästi pienempiä kuin selvityksessä käytettävä toiseksi alin vertailupalkka. Sen sijaan esimerkiksi Sveitsissä, Norjassa ja Tanskassa keskimääräinen palkka ylittää selvästi tässä selvityksessä käytettävän toiseksi alimman esimerkkipalkkatason. Britanniassa, Ruotsissa, Yhdysvalloissa ja Itävallassa maan keskipalkka on varsin lähellä selvityksessä käytettävää suomalaista keskipalkkaa.

Vertailun ylin palkkataso, 140 000 euroa vuodessa, on suomalaisittain varsin korkea. Monissa maissa palkkahaitari on kuitenkin leveämpi kuin Suomessa. Myös tuloveroasteikkojen tulorajat vaihtelevat maittain paljon². Suomessa korkein mahdollinen 59,8 prosentin marginaalivero saavutetaan noin 84 000-94 000 euron verotettavilla tuloilla³. Vertailun korkeimman esimerkkipalkan kohdalla marginaaliveroprosentti on Suomessa 57,1.

Taulukko 1.1 Selvityksen palkkatulot vuonna 2018, euroa/vuosi.

Yksinäinen henkilö ja yhden tulonsaajan perhe	
	28 000
	43 000
	66 000
	140 000
Kahden tulonsaajan perhe	
	28 000 + 43 000 = 71 000
	43 000 + 66 000 = 109 000
	66 000 + 140 000 = 206 000

Taulukossa 1.1 esitetään selvityksessä käytetyt palkkatasot perhetyypeittäin. Yllä esitetyllä palkkarakenteella kuvataan tuloverojärjestelmän progressiivisuutta meillä ja muualla eikä tyypillisten esimerkkipalkansaajien verotusta. Valituille palkkatasoille löytyy toki vastineita suomalaisessa palkansaajakentässä. Alla muutamia

² Ylin 140 000 euron esimerkkipalkka ylittää reilusti valtion tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan alarajan useassa maassa. Esimerkiksi Belgiassa ylimmän tuloluokan alaraja on 39 660 euroa ja Alankomaissa 68 507 euroa. Osassa maita valtion tuloveroasteikon ylin tuloluokka on sen sijaan hyvin korkealla. Saksassa se alkaa vasta 260 532 eurosta, Yhdysvalloissa reilusta 500 000 USD:sta (noin 400 000 euroa) ja Sveitsissä 755 200 Sveitsin frangista (noin 650 000 euroa).

³ Marginaaliveroprosentti on kuluvana vuonna korkeimmillaan 84 000-94 000 euron verotettavilla vuosituloilla kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen ja työtulovähennyksen alenemisen vuoksi. Tätä korkeammilla tuloilla marginaalivero laskee hieman tasaantuen 57,1 prosenttiin.

esimerkkejä Tilastokeskuksen (2018a) palkkatilastoista poimittujen kokoaikaisten palkansaajien vastaavanlaisista ansiotasosta vuodelta 2017⁴.

Matalin esimerkkipalkkataso (2 240 e/kk) asettuu hyvin lähelle esimerkiksi koko-aikaisen

- kassanhoitajan,
- tarjoilijan,
- kuntasektorin lastenhoitajan
- ja palvelutyöntekijän mediaanipalkkaa.

Toiseksi alinta palkkatasoa (3 440 e/kk) vastaavat esimerkiksi kokoaikaisen

- vanhemman konstaapelin,
- IT-käyttäjätukihenkilön tai
- kuntasektorilla esimerkiksi päätoimisen tuntiopettajan ja
- peruskoulun luokanopettajan mediaanipalkkaa.

Toiseksi ylimmän esimerkkipalkan (5 280 e/kk) suuruisia mediaanipalkkoja on esimerkiksi

- neuvottelevilla virkamiehillä,
- terveydenhuollon erityisasiantuntijoilla,
- lainopillisilla erityisasiantuntijoilla ja
- peruskoulun rehtoreilla.

Ylin palkkataso (11 200 e/kk) asettuu esimerkiksi lähelle

- apulaiskaupunginjohtajien keskipalkkaa
- johtajien ja
- lääkärien ylintä palkkakymmenystä
- valtiolla pääjohtajien keskipalkkaa.

Yksinäisen tulonsaajan lisäksi palkkaveroselvityksessä tarkastellaan kaksilapsista perhettä, jossa lasten iät ovat 5 ja 7 vuotta.⁵ Lapsiperheissä joko toinen puoliso on täysin tuloton tai molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä. Yhden tulonsaajan perhe on monissa maissa yleisempi perhetyyppi kuin Suomessa, jossa 15–64-vuotiaiden naisten työllisyysaste vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä oli 70,9 prosenttia. Miesten vastaava työllisyysaste oli samalla aikavälillä 74,4 prosenttia. Suomen kannalta on mielekästä tarkastella perhettä, jossa molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä, mutta yhden tulonsaajan perhe kuvaa paremmin perheiden verotusta monissa muissa maissa.⁶

⁴ Kuukausipalkat on kerrottu 12,5:llä, jotta vuosituloksi on saatu vuosipalkka lomarahoineen.

⁵ Monessa maassa lasten iät vaikuttavat verotuksen kautta annettavan perhetuen suuruuteen.

⁶ Pelkästään 28 000 euron vuosituloilla eläminen Suomessa ilman tulonsiirtoja on kahden vanhemman ja kahden lapsen perheelle vaikeahkoa. Siksi alin tulotaso yhden tulonsaajan suomalaisilla perheillä ei ole käytännössä kovin realistista, kun mahdollisia tulonsiirtoja ei huomioida.

1.5 Vertailussa käytetyt veroperusteet

Laskelmissa tarkastellaan kaikkia palkkatuloihin kohdistuvia tuloveroja ja veronluonteisia maksuja. Tältä osin laskelmien lähtökohta on sama kuin OECD:n työn verotusta koskevissa selvityksissä. Tässä selvityksessä tarkastellaan kuitenkin pelkästään verotusta, eli sosiaalietuuksia ei ole lainkaan huomioitu, vaikka palkansaaja voisi niihin olla oikeutettu. OECD:n tarkastelussa sen sijaan esim. Suomen lapsilisä on huomioitu perheellisten tulonsaajien tapauksessa.

Laskelmissa huomioidaan lähtökohtaisesti vain viran puolesta automaattisesti tehtävät verovähennykset. Mahdolliset paikalliset tuloverot (kunnallis- tai osavaltioverot yms.) lasketaan yleensä keskimääräistä verokantaa käyttäen. Yhdysvaltojen (Coloradon osavaltio), Kanadan (Ontarion osavaltio) ja Sveitsin (Zürichin kantoni) osalta laskelmat on tehty valitulle esimerkkialueelle, joka edustaa maan keskitasoa ja jonka verotaso ei ole poikkeuksellinen.

Suomen osalta laskelmissa on huomioitu seuraavat palkansaajan maksamat verot ja veronluonteiset maksut: valtion tulovero, kunnallisvero, kirkollisvero, sairausvakuutusmaksun päiväraha- ja sairaanhoitomaksu, palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksu sekä yleisradiovero. Laskelmissa on käytetty vuoden 2018 keskimääräistä kunnallisveroprosenttia 19,86 % sekä keskimääräistä kirkollisveroprosenttia 1,39 %. Verojen rajaus on kirkollisveroa lukuun ottamatta sama kuin kansantalouden tilinpidossa ja kansainvälisissä verotilastoissa (OECD 2018a ja OECD 2017). Kirkollisvero sisällytetään laskelmiin, koska valtaosa, eli 71 prosenttia suomalaisista kuului evankelis-luterilaiseen kirkkoon vuoden 2017 lopussa. Kirkollisveroa ei Suomea, Ruotsia ja Tanskaa lukuun ottamatta sisällytetä muiden maiden osalta verolaskelmiin, koska se ei ole OECD:n yleisen tulkinnan mukaan pakollinen vero.

Työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja tarkasteltaessa veronluonteisiksi tulkitaan kaikki lakisääteiset ja pakolliset maksut, jotka maksetaan sosiaalietuuksien rahoittamiseksi, ja jotka määräytyvät työntekijän palkkatulojen, yrityksen maksaman palkkasumman tai yrityksen työntekijöiden lukumäärän perusteella. Lisäksi veronluonteinen sosiaalivakuutusmaksu ei ole vastikkeellinen, eli suoritetun maksun määrä ei suoraan vaikuta etuuden määrään. Sosiaalivakuutusmaksujen rajaus pyrkii noudattamaan OECD:n verotilastoissa käytettyä luokitusta (OECD 2018a ja 2017).

Käytännössä varsinkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksujen vertailtavuuteen liittyy monia tulkinnanvaraisuuksia, joten tulokset eri selvityksissä saattavat poiketa jossain määrin toisistaan. Tässä selvityksessä on rajatapauksissa pyritty noudattamaan OECD:n omaksumia käytäntöjä⁷. Työnantajamaksujen suuruuteen

⁷ Esimerkiksi osa Australian eläketurvasta rahoitetaan työnantajamaksuilla (the Superannuation Guarantee system), mutta yksityisillä rahastoilla, vakuutetun henkilökohtaisilla tileillä ja vakuutetun omilla eläketurvaa koskevilla päätöksillä on järjestelmässä huomattava rooli. Tämän vuoksi Australian työnantajamaksuja ei tässä selvityksessä tulkita veroluonteiseksi sosiaalivakuutusmaksuksi.

vaikuttavat useissa maissa myös oletukset työntekijän ammatista⁸ sekä esimerkiksi erilaiset työnantajamaksuille säädetty verohelpotukset.

Yksityisen työnantajan maksamat sosiaalivakuutusmaksut ovat Suomessa yhteensä keskimäärin 21,69 prosenttia palkasta vuonna 2018, kun vakuutettu on alle 53-vuotias. Työnantajien lakisääteisiä veronluonteisia sosiaalivakuutusmaksuja ovat työeläke-, tapaturmavakuutus-, työttömyysvakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksu sekä sairausvakuutusmaksu⁹.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu on kaikilta työnantajilta 0,86 % palkasta. Työnantajan palkkasumman mukaan porrastettuna työttömyysvakuutusmaksuna on käytetty yksityisten työnantajien keskimääräistä 1,91 prosentin maksua. Keskimääräinen eläkevakuutusmaksu on kokonaisuudessaan 24,4 prosenttia palkasta. Kun tästä vähennetään alle 53-vuotiaan työntekijän maksu, eli 6,35 %, työnantajan eläkevakuutusmaksuksi saadaan 18,05 %.

Keskimääräinen työnantajan tapaturmavakuutusmaksu on 0,8 % ja työnantajan ryhmähenkivakuutusmaksu 0,07 %. Työnantajan toimialasta ja koosta johtuen todelliset veronluonteiset työnantajamaksut voivat olla suurempia kuin selvityksessä käytettävä yksityisten työnantajien keskiarvo. Työnantajamaksut laskivat Suomessa yhteensä 0,92 prosenttiyksikköä vuoteen 2017 verrattuna työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kilpailukykysovimuksen myötä. Edellisvuonna keskimääräiset maksut laskivat jo peräti 1,64 prosenttiyksikköä.

Suomea, Ruotsia ja Viroa koskevat laskelmat on tehty Veronmaksajain Keskusliitossa. Muiden maiden osalta verolaskelmat on pienin poikkeuksin laatinut Veronmaksajain Keskusliiton toimeksiannosta kansainvälisen tilintarkastustoimisto PwC:n Helsingin toimisto.¹⁰ Laskelmat on tehty kullekin tarkasteltavalle maalle vuonna 2018 alkavan verovuoden veroperusteiden mukaan.

1.6 Palkkatulojen muuntaminen eri valuutoiksi

Veronmaksajain Keskusliiton ennen vuotta 2002 tehdyissä palkkaverovertailuissa tarkasteltiin ostovoimaltaan vertailukelpoisia palkkatuloja (esim. Autio 2000, Autio ja Kurjenoja 2001). Vuonna 2002 euron käyttöönnoton myötä aikaisempaa käytäntöä muutettiin, ja siirryttiin tällöin kaikkien mukana olevien euromaiden kohdalla euromääräisesti samoihin palkkatasoihin.

⁸ Ranskan sosiaalivakuutusmaksu laskettaessa on oletettu, että kolmen alimman palkkatason työntekijät eivät ole esimiesasemassa ja ylimmän palkkatason työntekijä on. Italiassa taasen on oletettu kahden ylimmän palkkatason työntekijän olevan esimiesasemassa teollisuussektorilla (dirigenti in industria).

⁹ Tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut eivät sisälly OECD:n tilastoimaan veroasteeseen.

¹⁰ Ranskan ja Italian työnantajamaksut on laskettu OECD:n, IBFD:n ja PriceWaterhouseCoopersin tietojen perusteella. Yhdysvaltojen ja Britannian veroprosenttien laskemia on täydennetty perheellisten ansiotulo- ja lapsivähennysten osalta.

Veronmaksajien palkkaverovertailu tarkastelee sitä, kuinka paljon euroja palkansaajalle jää tuloverojen jälkeen käteen kullakin euromääräisellä tulotasolla suomalaisen palkansaajan näkökulmasta. Sitä, mikä on netto- tai bruttopalkan ostovoima eri maissa, ei käsitellä. Samaa periaatetta sovelletaan myös euroalueen ulkopuolisiin maihin. Euromääräiset esimerkipalkat on euroalueen ulkopuolisten maiden kohdalla muunnettu maan valuutaksi vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen keskikurssilla (liite 1). Edellisessä selvityksessä käytettyihin valuuttakursseihin verrattuna euro on vahvistunut, mikä näkyy siinä, että euroalueen ulkopuolisten maiden tulotasot paikallisessa valuutassa ovat aiempaa korkeammat. Eniten tulotasot nousivat Yhdysvaltojen osalta.

2 KOKONAISVEROASTE JA VEROTUKSEN RAKENNE

2.1 Kokonaisveroasteet

Kokonaisveroaste suhteuttaa kaikki julkisen sektorin keräämät verotulot bruttokansantuotteeseen. Mittari kuvastaa julkisen sektorin laajuutta kansantaloudessa. Kokonaisveroasteen tulkintaan liittyy kuitenkin ongelmia kansainvälisissä vertailuissa. Eroja maiden välillä synnyttävät muun muassa valtioiden mahdollisuus jakaa julkista tukea joko suorina tukina tai verovähennyksinä sekä tulonsiirtojen verollisuus tai verottomuus. Myös maiden erilaiset tavat rahoittaa eläkkeitä sekä harmaan talouden osuus kansantaloudessa vaikuttavat veroasteen tasoon. Ongelmista huolimatta kokonaisveroaste on laajasti käytetty tunnusluku, josta on olemassa kattavasti tilastotietoa. Taulukossa 2.1 esitetään vertailumaiden kokonaisveroasteet 1980–2016.

Luvut perustuvat OECD:n julkaisemiin vertailukelpoisiin tilastoihin, joista tuorein tilastovuosi kirjoitushetkellä on 2016, kuten viime vuoden Kansainvälisessä palkkaverovertailussa (Kirkko-Jaakkola 2017).

Taulukko 2.1 Kokonaisveroasteet selvityksen vertailumaissa 1980–2016, % suhteessa BKT:hen Lähde: OECD (2017)

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Tanska	41,2	43,6	44,4	46,5	46,9	48,0	44,8	45,9	45,9
Ranska	39,4	41,9	41,0	41,9	43,1	42,8	42,0	45,2	45,3
Belgia	40,5	43,5	41,2	42,6	43,5	43,2	42,6	44,8	44,2
Suomi	35,3	39,1	42,9	44,5	45,8	42,1	40,8	43,9	44,1
Ruotsi	43,7	44,8	49,5	45,6	49,0	46,6	43,2	43,3	44,1
Italia	28,7	32,5	36,4	38,6	40,6	39,1	41,9	43,3	42,9
Itävalta	38,7	40,5	39,4	41,4	42,4	41,2	41,1	43,7	42,7
Alankomaat	40,3	39,8	40,2	37,7	37,2	35,4	36,1	37,4	38,8
Norja	41,9	41,9	40,2	40,0	41,9	42,6	42,0	38,3	38,0
Saksa	36,4	36,1	34,8	36,2	36,2	33,9	35,0	37,1	37,6
Viro	..	..	..	36,0	31,1	30,0	33,3	33,9	34,7
Espanja	22,0	26,8	31,6	31,3	33,2	35,1	31,2	33,8	33,5
Britannia	33,4	35,1	32,9	29,8	33,2	32,9	32,6	32,5	33,2
Kanada	30,4	31,7	35,2	34,8	34,8	32,2	30,6	32,0	31,7
Japani	24,5	26,4	28,2	25,8	25,8	26,2	26,5	30,7	..
Australia	26,2	27,7	28,0	28,2	30,4	29,9	25,4	28,2	..
Sveitsi	23,3	23,9	23,6	25,4	27,4	26,5	26,5	27,7	27,8
Yhdysvallat	25,5	24,6	26,0	26,5	28,2	25,9	23,5	26,2	26,0
OECD	30,1	31,5	31,9	33,3	33,9	33,5	32,5	34,0	34,3

Kokonaisveroasteet vaihtelevat maiden välillä huomattavasti. Myös yksittäisen maan veroaste vaihtelee eri vuosina veropolitiikasta ja suhdannetilanteesta riippuen. Esimerkiksi Suomen kokonaisveroaste oli vuonna 1985 kahdeksas vertailun 17 OECD-maan joukossa. 1990-luvun alun talouslama ja sen aikana toteutetut veronkiristykset nostivat Suomen veroasteen kuitenkin vertailumaiden kolmen kiimmän verottajan joukkoon.

Korkeimmillaan veroaste oli Suomessa vuonna 2000, minkä jälkeen se kääntyi alanevalle uralle tuloverokevennyksen johdosta. Vuonna 2010 veroaste oli vertailumaiden kahdeksas. Tämän jälkeen verotusta on kiristetty, ja kokonaisveroaste on noussut lähes vuosittain vuoteen 2016 asti, jolloin Suomessa oli vertailumaiden ja OECD:n neljänneksi kirein veroaste. Veroaste oli vuonna 2016 lähes yhdeksän prosenttiyksikköä korkeammalla tasolla kuin 1980-luvun alussa. Nousuun ovat vaikuttaneet muun muassa eläkerahastojen kartuttaminen ja viime vuosien verojen kiristykset. Vuonna 2017 veroaste kääntyi huomattavaan laskuun, ollen 43,3 prosenttia Tilastokeskuksen (2018b) mukaan.

2.2 Verorakenne ja työn verotus

Valtaosa verotuotoista kerätään OECD-maissa työn verotuksella eli henkilökohtaisella tuloverolla ja pakollisilla sosiaalivakuutusmaksuilla, joihin tässä selvityksessä jatkossa keskitytään. Muita perinteisiä verotuskohteita ovat kulutusverot, yrityksiltä perittävät tuloverot sekä omaisuusverot.

Suomessa henkilökohtainen tulovero oli valtioille pitkään suurin yksittäinen tulonlähde. Sen merkitys on kuitenkin vähentynyt 1990-luvulta lähtien. Toisaalta samaan aikaan työntantajien ja työntekijöiden maksamien sosiaaliturvamaksujen taso ja kunnallisveroprosentit ovat nousseet. Työstä perittävien verojen osuus verotuotoista on siten pysynyt 1970-luvulta lähtien melko samana, mutta nykyisin painopiste on siirtynyt sosiaaliturvamaksujen ja kunnallisverojen suuntaan.

Useassa Euroopan maassa välittömät verot, välilliset verot ja sosiaaliturvamaksut tuottavat verotuotoista kukin karkeasti kolmanneksen. Maiden väliset vaihtelut verorakenteen painotuksissa ovat kuitenkin suuria, kuten taulukosta 2.2 nähdään. Suurimpia poikkeuksia on Tanska, jossa verorakenne painottuu erityisesti tuloverotukseen. Toisaalta työhön kohdistuvat sosiaalivakuutusmaksut ovat Tanskassa poikkeuksellisen matalia. Sosiaalivakuutusmaksujen merkitys on sen sijaan erityisen suuri muun muassa Ranskassa, Alankomaissa ja Itävallassa.

Euroopan ulkopuolisissa selvityksen vertailumaissa verorakenne painottuu tuloverotukseen kokonaisveroasteen ollessa toisaalta monia Euroopan maita selvästi matalampia. Kehittyvissä kansantalouksissa, kuten esimerkiksi Meksikossa ja Baltian maissa, verorakenne painottuu tyypillisesti kulutuksen verotukseen.

Taulukko 2.2 Verorakenne selvityksen maissa 2016 (*:llä merkityt tiedot vuodelta 2015), eri verolajien prosenttiosuus maan kokonaisverotuloista, %. Lähde: OECD (2017)

	Henkilöiden tuloverot	Yritysten tuloverot	Sosiaalivakuutusmaksut ja palkkasummaverot	Omaisuusverot	Kulutusverot	Muut verot
Tanska	53,0	5,9	0,7	4,0	32,3	3,7
Ranska	19,0	4,5	40,4	9,1	24,5	2,4
Belgia	27,8	7,8	31,0	8,0	24,5	0,0
Suomi	29,6	5,0	29,0	3,2	32,9	0,1
Ruotsi	30,0	5,7	33,4	2,4	28,2	0,1
Italia	25,8	5,0	30,2	6,5	28,1	4,0
Itävalta	21,6	5,6	41,8	1,3	28,1	1,3
Alankomaat	18,7	8,5	38,2	3,9	29,6	0,1
Norja	27,8	9,0	28,0	3,2	32,0	0,0
Saksa	26,6	5,3	37,7	2,8	27,1	0,0
Viro	17,3	5,1	33,4	0,8	42,9	0,0
Espanja	21,4	6,8	34,1	7,7	29,3	0,2
Britannia	27,3	8,4	18,9	12,6	32,2	0,0
Kanada	36,5	10,0	17,1	11,9	23,3	1,1
Japani*	18,9	12,3	39,4	8,2	21,0	0,3
Australia*	41,5	15,3	5,0	10,7	27,5	0,0
Sveitsi	31,2	10,8	24,6	6,7	21,7	4,9
Yhdysvallat	40,2	8,6	24,0	10,2	17,0	0,0
OECD	24,4	8,9	27,0	5,8	32,4	1,3

3 VERTAILUMAIDEN VEROMUUTOKSET 2018

3.1 Verotus selvityksen euromaissa

Alankomaat

Ei merkittäviä muutoksia palkkaverotukseen kuluvana vuonna – muutoksia kuitenkin luvassa tulevina vuosina.

Alankomaiden kokonaisveroaste on hieman euromaiden keskiarvoa matalampi. Henkilöiden ja yritysten tuloverot tuovat verotuloista reilun neljänneksen ja sosiaalivakuutusmaksut lähes 40 prosenttia. Kulutusverojen osuus kokonaisverotuloista on noin 30 prosenttia.

Palkkatuloja verotetaan neliportaisella tuloveroasteikolla, jonka alin marginaaliveroprosentti on 36,55 ja ylin 51,95. Kahden alimman asteikkoluokan veroprosentit sisältävät kansallisen sosiaalivakuutusmaksun (27,65 % vuonna 2018), jolla rahoitetaan muun muassa eläkkeitä ja terveydenhuoltoa¹¹. Työnantajat maksavat myös sosiaalivakuutusmaksuja, joille on asetettu palkansaajakohtaiset ylärajat.

Alankomaissa työn verotusta kevennetään verohyvityksillä. Kaikki ovat oikeutettuja tuloriippuvaiseen perushyvitykseen, jonka määrä on kuluvana vuonna maksimissaan 2 265 euroa. Työllisyshyvityksen määrä on maksimissaan 3 249 euroa. Tämä Suomen työtulovähennyksen kaltainen verohyvitys pienenee, kun tulot ylittävät 33 112 euroa. Hyvitykseen ei ole enää oikeutettu, kun tulot ovat 123 000 euroa tai enemmän. Ennen vuotta 2016 myös kaikkein suurituloisimmat saivat hyvityksen.

Vuonna 2018 tuloverotukseen tehtiin vain pieniä tarkistuksia. Veroasteikon tuloiluokkien vähentämistä suunnitellaan neljästä kolmeen vuonna 2019 ja kolmesta kahteen vuonna 2021. Veroasteikon prosentit olisivat vuonna 37,05 ja 49,50 vuonna 2021. Samalla vähennysten määriä ja kohdennuksia muutetaan. Myös yritysveroprosentteja on tarkoitus laskea portaittain vuosina 2019 ja 2021.

Perheille, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia, myönnetään verovapaata lapsilisää. Lapsilisän määrä riippuu lapsen iästä ja tietyissä tapauksissa myös perheen koosta. Matalammilla vuosituloilla lapsilisää kasvatetaan tulosidonnaisella osalla. Puolisoita verotetaan yksilöllisesti heidän omista tuloistaan, mutta tiettyjen tulojen (kuten asuntotulo) ja kustannusten (lastenhoitomenot) kohdalla puolisoit saavat itse päättää erien keskinäisestä jakamisesta. Yksinhuoltajavanhemmille ja pienituloisille huoltajille myönnetään kiinteitä lisähyvityksiä.

---

¹¹ Alankomaiden sosiaalivakuutus koostuu kahdesta järjestelmästä. Kaikkien rahoittaman kansallisen järjestelmän ohella työntekijöiden sairaus- ja työttömyysetuudet rahoitetaan pelkästään työntekijöiltä perittäviltä sosiaalivakuutusmaksuilla. Maksun suuruus riippuu toimialasta ja bruttopalkasta.

Ansiotulojen ohella Alankomaissa verotetaan myös asuntotuloa progressiivisilla veroasteikoilla. Sen sijaan muiden tulolähteiden, kuten huomattavista osakeomistuksista saatujen tulojen sekä säästöjen ja investointien tuoton, verotus on suhteellista. Huomattavien osakeomistusten tuottoihin sovellettava verokanta on 25¹² ja kolmannen tulolähteen tuoton, eli käytännössä pääomatulojen, verokanta on 30.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, European Commission 2018, OECD 2018a ja 2017)

Belgia

Verouudistus jatkui maltillisesti

Belgia on korkean kokonaisveroasteen maa, jossa verorakenne painottuu tuloveroihin ja sosiaaliturvamaksuihin. Palkkaverokiila onkin perinteisesti ollut OECD- ja EU-maiden korkein. Kulutusverojen osuus kaikista verotuotoista alittaa sen sijaan EU:n keskiarvon, mutta omaisuuden ja perintöjen perusteella verotuottoja kerätään eurooppalaisessa mittakaavassa merkittävästi.

Vuonna 2016 Belgiassa aloitettiin mittavan veroreformin toteuttaminen portaittain. Uudistuksella tavoitellaan maan kilpailukyvyn parantamista leikkaamalla historiallisen korkeita työvoimakustannuksia. Kevennykset rahoitetaan lähinnä valmisteverojen korotuksilla. Verouudistuksen myötä työn verotus keveni merkittävästi vuonna 2016 tuloverotukseen kohdennettujen kevennysten ja työnantajamaksujen leikkaamisen johdosta. Vuonna 2017 työn verotukseen ei tullut merkittäviä muutoksia, mutta kevennyksiä jatkettiin suunnitellusti vuonna 2018. Myös yhteisöveroprosenttia laskettiin reilulla kolmella prosenttiyksiköllä 29,58 prosenttiin.

Verovelvollisen työtuloja verotetaan Belgiassa progressiivisella valtion tuloveroasteikolla. Veroasteikko on erittäin kireä jo varsin matalilla verotettavilla tuloilla. Vuonna 2018 tuloveroasteikon 30 prosentin tuloluokka poistettiin ja asteikon rajoja korotettiin. Myös vähennyksiin tehtiin kahden prosentin inflaatiotarkistukset.

Belgian liittovaltioluonteen vuoksi tulo- ja kiinteistöverot sekä rekisteröintimaksut eri alueilla voivat vaihdella huomattavasti. Tuloverosta vähennetään alueiden 24,975 % osuus ja jäljelle jäävään liittovaltion vähennettyyn veroon alueet kohdistavat lisäveronsa. Vuodesta 2017 alkaen alueelliset verot laskivat. Flanderissa ja Valloniassa verot ovat 33,257 prosenttia ja Brysselin alueella 32,591 prosenttia liittovaltion tuloverosta. Kunnilla voi olla suhteellisesti määräytyviä paikallisia lisämaksuja tai ne voivat myöntää ylimääräisiä verohelpotuksia. Kunnallisten lisäverojen keskiarvo on 7-7,5 prosenttia liittovaltiolle ja alueille maksettavasta tuloverosta.

¹² Efektiivinen veroaste on korkeampi, koska yritys maksaa jaettavista voitoista myös yritysveron.

Belgian verojärjestelmä sisältää suuren joukon erilaisia verovähennyksiä tai verohyvityksiä. Näistä keskeisiä ovat 7 430–7 730 euron perusvähennys, tulonhankkimisvähennys ja pienituloisille palkansaajille myönnettävä verohyvitys. Lisävähennyksiä saa muun muassa lasten lukumäärän ja muiden perhetilanteeseen liittyvien tekijöiden perusteella.

Verovuonna 2005 Belgiassa siirryttiin periaatteessa puolisoiden erillisverotukseen, jossa avio- ja avoliitossa asuvien puolisoiden tulot arvioidaan molemmille erikseen. Puolisoiden verotus arvioidaan kuitenkin molemmille yhteisesti, minkä vuoksi verotus noudattaa käytännössä enemmän puolisoiden yhteisverotusta. Suurempituloinen puoliso voi esimerkiksi siirtää osan tuloistaan toiselle puolisolle, jos vähemmän ansaitsevan puolison tulot alittavat 30 prosenttia puolisoiden yhteisistä nettoansiotuloista.

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2018a)

Espanja

Palkkaverotus toista vuotta ennallaan kevennysvuosien jälkeen.

Espanjan kokonaisveroaste on heilahdellut poikkeuksellisen paljon suhdanteiden mukana. Ennen finanssikriisiä vuonna 2007 veroaste oli vielä 36,4 prosenttia bruttokansantuotteesta, mutta kaksi vuotta myöhemmin enää alle 30 prosenttia. Sen jälkeen veronkorotukset ovat nostaneet veroastetta jonkin verran, mutta Espanja on yhä eurooppalaisittain matalan veroasteen maa.

Finanssikriisin jälkeen vuodesta 2010 lähtien Espanja on useissa eri yhteyksissä leikannut julkisia menoja, korottanut veroja ja uudistanut sekä eläkejärjestelmäänsä että työmarkkinoita. Myöskään ansiotulojen verotus ei säästynyt kiristyksiltä. Vuonna 2012 valtion tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja korotettiin kautta linjan progressiivisesti nousevalla väliaikaisella lisäverolla, jonka voimassaoloa jatkettiin myöhemmin vuoden 2014 loppuun asti. Sen myötä veroasteikon alin marginaali oli 24,75 ja ylin 52 prosenttia vielä vuonna 2014.

Vuosina 2015 ja 2016 tuloverotusta uudistettiin laajasti veroasteikkoja muuttamalla. Tarkoituksena oli etenkin pieni- ja keskituloisten työn verotuksen keventäminen portaittain. Vuonna 2016 tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja alennettiin kautta linjan 1-2 prosenttiyksiköllä. Vuosille 2017 ja 2018 asteikkoihin ei tehty enää muutoksia. Asteikon marginaaliveroprosentit ovat nyt 19 ja 45 prosentin välillä.

Työtuloista ei peritä Espanjassa paikallishallinnon asettamia veroja. Sekä työntekijät että erityisesti työnantajat maksavat pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja, joille on kuukausittaiset euromääräiset ala- ja ylärajat. Espanjan verojärjestelmä sisältää

useita vähennyksiä ja joitakin verohyvityksiä. Veronmaksajakohtainen perusvähennys on 5 550 euroa.

Lapsivähennyksen määrä kasvaa lasten lukumäärän mukaan, minkä lisäksi pienistä lapsista saa vielä lisävähennyksen. Alle kolmevuotiaiden lasten palkansaajaäideille on kohdennettu oma 1 200 euron verohyvitys, jolla kannustetaan äitejä palaamaan takaisin työelämään.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2017)

Italia

Palkkaverotus ennallaan.

Italia on ollut koko 2000-luvun korkean veroasteen maa, jossa verotusta on kiristetty entisestään finanssikriisin jälkeisinä vuosina. Verotuottoja kerätään erityisesti tuloverotuksella. Osittain tuloverotuksen painoarvoa nostaa Italian ammatinharjoittajien maksama laajapohjainen paikallinen tulovero (*IRAP*). Välillisen verotuksen puolella arvonlisävero ei ole ollut niin merkittävässä roolissa kuin EU:ssa yleisesti, sen sijaan ympäristöveroilla (joista etenkin energiaveroilla) on suuri merkitys.

Italian julkinen talous joutui koetuksille Euroopan velkakriisin myötä. Julkisen talouden sopeutustoimet painottuivat varsinkin aluksi veronkiristyksiin. Kiristykset kohdistuivat etenkin välilliseen verotukseen ja omaisuuden verotukseen mutta jossain määrin myös henkilöiden ja yritysten tuloverotukseen.

Vuonna 2011 käyttöön otetun yli 300 000 euron verotettavista tuloista perittävän kolmen prosentin ”solidaarisuusmaksun” voimassaolo päättyi viimein vuoden 2016 lopussa. Alun perin veroa oli tarkoitus periä viimeisen kerran vuodelta 2013.

Muilta osin palkkaverotuksessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 jälkeen. Sen sijaan vuoden 2017 alussa yritysveroprosenttia laskettiin 3,5 prosenttiyksiköllä.

Valtion tuloveroasteikko on viisiportainen ja sen marginaaliveroprosentit ovat 23 prosentista 43 prosenttiin. Valtion tuloveron lisäksi Italian alueilla ja kunnilla on oikeus määrätä työtuloille erillinen lisävero. Palkansaajan alueelliset lisäverot vaihtelevat 1,23 ja 3,33 prosentin välillä. Alueilla, joissa on suuret budjettivajeet, on mahdollista korottaa lisävero vielä tätä ylemmäs. Kunnalliset verot voivat vaihdella nolasta 0,9 prosenttiin.

Työntekijän keskimääräinen sosiaaliturvamaksu on kymmenen prosentin suuruusluokkaa riippuen jonkin verran bruttopalkan suuruudesta. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat noin kolmannes palkan päälle riippuen toimialasta ja työntekijän asemasta.

Italiassa myönnetään verohyvityksiä puolison, lasten lukumäärän, asuntolainan korkomenojen, lääkekulujen ja maksettujen pakollisten sosiaalivakuutusmaksujen perusteella. Työ- tai eläketulojen perusteella myönnetään myös hyvitys ansiotuloista. Hyvityksen määrä riippuu verovelvollisen kokonaistuloista, joiden tulee alittaa 55 000 euroa. Työtuloista myönnettävän ansiotulohyvityksen maksimimäärä on 1 880 euroa. Työtuloista voi saada myös maksimissaan 960 euron lisähyvityksen, kun tulot ovat alle 26 600 euroa.

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2018a ja 2017)

Itävalta

Palkkaverotus toista vuotta ennallaan mittavan kevennysvuoden jälkeen.

Itävallan kokonaisveroaste on varsin korkea, ja yli puolet verotuloista kerätään työn verotuksella¹³. Veroaste kääntyi 2000-luvun alkupuolen laskutrendistä pikkuhiljaa nousuun finanssikriisin takia tehtyjen julkisen talouden sopeutustoimien johdosta. Hallitus toteutti useita sopeutustoimia niin tulojen lisäämiseksi kuin menojen karsimiseksi. Etenkin valmisteveroja kiristettiin. Verotuksen osalta suunta muuttui keventäväksi kuitenkin vuonna 2016.

Vuoden 2016 alussa Itävallassa toimeenpantiin merkittävä veroreformi, jonka ansiosta palkansaajien tuloverotus keveni tulotasosta riippuen jopa useampia prosenttiyksiköitä pieni- ja keskituloisimpiin painottuen. Verouudistus kevensi verotusta kokonaisuudessaan, vaikka vastineeksi pääomatuloihin liittyviä veroja ja alennettuja arvonlisäveroja hieman nostettiin.

Vuonna 2016 tuloveroasteikko uudistettiin kolmiportaisesta kuusiportaiseksi keventäen verotusta kautta linjan aivan suurituloisimpia lukuun ottamatta. Aiemmin ylintä, 50 prosentin, marginaaliveroa perittiin yli 60 000 euron tuloilta. Nyt 50 prosentin marginaali koskee 90 000 euron ylittäviä tuloja. Kaikkein suurituloisimmille yli miljoona euroa vuodessa tienaaaville luotiin uusi 55 prosentin marginaaliveroluokka, joka on voimassa vuoteen 2020 asti.

Alinta 25 prosentin (oli 36,5 % vuonna 2015) marginaaliveroastetta maksetaan 11 000 euron verotettavista vuosituloista alkaen. Tulonhankkimisvähennyksen ohella palkkatuloista myönnetään automaattisesti verohyvitys työtuloista ja työmatkoista. Lisäksi verovelvollinen saa vähentää tulostaan maksetut sosiaaliturvamaksut ja tietyillä edellytyksillä myös korkomenoja sekä lääke- ja koulutuskustannuksia.

---

¹³ Perinteisten tuloverojen ja sosiaaliturvamaksujen ohella työnantajat maksavat Itävallassa palkkasummasta välillisiä veroja. Tällainen veronluonteinen maksu suoritetaan esimerkiksi rahastoon, joka tassa vanhemmuudesta aiheutuvia kustannuksia.

Vuodesta 2013 eteenpäin suurten lomakorvausten verotukseen on kohdistettu solidaarisuusmaksu. Aikaisemmin kesä- ja joululomalta saatuja lisäkorvauksia verotettiin kuuden prosentin suhteellisella verokannalla, mutta nyt 24 380 euron ylittävän lomakorvauksen verotus kiristyy progressiivisesti aina 50 prosenttiin asti.

Lapsiperheiden tuet muodostuvat tuloista riippumattomasta 58,40 euron kuukausittaisesta lapsihyvityksestä ja 440 euron vuosittaisesta lapsivähennyksestä. Alle 10-vuotiaiden lasten päivähoidokustannuksista saa verovähennyksen ja lastenhoidon tukea voidaan maksaa myös työnantajille. Jos puoliso on pienituloinen, perheelle myönnetään ylimääräinen 494 euron puolisohyvitys, jonka määrä nousee yksinhuoltajilla ja lasten lukumäärän kasvaessa.

(EY 2016, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2018a)

Ranska

Eriytetty tuloverojärjestelmä otettiin käyttöön.

Ranskan kokonaisveroaste oli EU-maiden toiseksi korkein vuonna 2016. Veroaste on ollut viime vuodet historian korkeimmalla tasolla, reilussa 45 prosentissa. Eriytisesti työnantajien maksamat palkan sivukulut ovat korkeat. Ranskassa sosiaalivakuutusmaksut ovatkin olleet OECD-maiden korkeimpia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tuloverotusta monimutkaistavat erilaiset verovähennykset, verotuet sekä myös puolisoiden yhteisverotus.

Julkisen talouden sopeutustoimina verotusta kiristettiin etenkin vuosina 2011-2013. Vuonna 2012 käyttöön otettiin väliaikaiseksi tarkoitettu, edelleen voimassa-oleva, poikkeuksellinen lisävero. Tämä maksu on kolme prosenttia 250 000 euron ylittäviltä tuloilta ja neljä prosenttia 500 000 euroa ylittäviltä tuloilta yksinäiselle palkansaajalle. Puolisoilla tulorajat ovat kaksinkertaiset. Valtion tuloveroasteikoon luotiin vuonna 2013 uusi, 150 000 euron verotettavista tuloista alkava tulo-luokka, jonka ylittäviä tuloja verotetaan 45 prosentin verokannalla. Tuolloin toteutettiin myös muita veromuutoksia runsaasti, vaikka Francois Hollanden vaalilupaus 75 prosentin marginaaliveroasteesta suurituloisille ei toteutunutkaan suunnitellusti Ranskan perustuslakikomitean lausunnon vuoksi¹⁴. Hollande ei kuitenkaan luopunut lisäverosta suurituloisille vaan 75 prosentin vero perittiin yrityksiltä, jotka maksoivat yli miljoonan euron palkkakorvauksen työntekijälleen vuosina 2013 ja 2014.

Vuonna 2015 verosopeutuksesta siirryttiin enemmän kilpailukykyä ja talouden toimeliaisuutta avittavan veropolitiikan suuntaan, kun valtion tuloveroasteikon silloinen alin porras poistettiin. Pidemmällä tähtäimellä yritysveroprosenttia ol-

¹⁴ Perustuslakikomitea piti veroa ongelmallisena Ranskan yhteisverotuksen vuoksi, mikä olisi asettanut suurituloiset perheelliset ja perheettömät kotitaloudet taloudellisesti hyvin erilaiseen asemaan.

laan laskemassa portaittain 33,3 prosentista 25 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä.

Vuosina 2016-2018 tuloveroasteikon rajoihin ja vähennyksiin tehtiin inflaatiotarkistukset normaaliin tapaan. Lisäksi vuodelle 2017 pienituloisimpien tuloveroja kevennettiin 20 prosentilla (kun perheettömän palkansaajan tulot enintään 18 500 euroa ja pariskuntien 37 000 euroa).

Työtuloja verotetaan Ranskassa valtion progressiivisella neliportaisella tuloveroasteikolla. Verosteikkoa sovelletaan edellisen vuoden verotettaviin tuloihin kotitalouskohtaisesti. Vuonna 2019 on tarkoitus siirtyä reaaliaikaiseen ennakonpidätysjärjestelmään.

Vuonna 2018 pääomatulot eriytettiin progressiivisesta tuloverotuksesta ja niitä verotetaan 30 prosentin tasaverolla. Veronmaksajat voivat pyytää kuitenkin niiden verottamista myös progressiivisen tuloveroasteikon perusteella.

Valtion tuloveron lisäksi työntekijät ja työnantajat maksavat työtuloista sosiaaliveroja, jotka ovat tietyillä ehdoilla osittain vähennyskelpoisia muussa tuloverotuksessa. Maksuja ja niistä saatavia vähennyksiä on viime vuosina muutettu ja samalla työnantajan palkkasidonnaisiin maksuihin on tehty joitakin kevennyksiä. Kunnilla ei ole verotusoikeutta työtuloihin.

Pienituloisten työllistymistä kannustava työllisyysbonus poistettiin vuoden 2015 tulojen verotuksesta eteenpäin. Sen tilalle säädettiin uusi erittäin pienituloisten työntekoa kannustava tulonsiirto.

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2018a)

Saksa

Veropolitiikka ollut pitkään hyvin vakaata.

Saksan kokonaisveroaste on eurooppalaista keskitasoa. Verotuotoista lähes 40 prosenttia muodostavat palkkasidonnaiset veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut. Välilliset, kulutuksesta kerättävät, verot ovat sen sijaan EU:n matalimpia. Saksan veropolitiikka on ollut viime vuodet varsin muuttumatonta. Lähinnä perusvähennystä on hieman nostettu ja veroasteikkoihin on tehty inflaatiotarkistuksia. Muutokset ovat pitäneet palkkaverotuksen suurin piirtein ennallaan.

Työtuloja verotetaan Saksassa liittovaltion progressiivisella funktiopohjaisella tuloveroasteikolla, jonka ylin marginaalivero on 45 prosenttia. Tuloveroihin lisätään solidaarisuusmaksu, joka on 5,5 prosenttia tuloveroista. Puolisoihin verotetaan yhdessä, jos he eivät vaadi erillisverotusta. Liittovaltion tuloveron lisäksi työntekijät

ja työnantajat maksavat työtuloistaan erilaisia lakisääteisiä sosiaaliturvamaksuja. Euromääräisen maksimimäärän jälkeen maksuja ei kuitenkaan enää peritä.

Puolisot voivat Saksassa valita, joko yhteis- tai erillisverotuksen. Suurin osa paris-kunnista hyötyy yhteisverotuksesta. Tuloverotuksen keskeisimmät vähennykset ovat perusvähennys, 9 000 euroa, ja tulonhankkimisvähennys. Lapsiperheet saavat tukea muun muassa lapsivähennyksen ja verotuksen kautta annettavan lapsilisän muodossa. Lapsivähennys on 2 394 euroa vuonna 2018.

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2017)

Suomi

Kokonaisveroasteen nousu taittuu työn verotuksen kevenemisen myötä.

Suomessa veronkiristyksen käänsivät kokonaisveroasteen nousuun finanssikriisin jälkeen. Vuonna 2016 veroaste oli 3,2 prosenttiyksikköä korkeampi vuoden 2010 pohjiin verrattuna. Vuonna 2017 veroaste laski ensimmäistä kertaa vuoden 2010 jälkeen. Tuloverot ja kulutusverot tuovat kumpainkin karkeasti noin kolmanneksen verotuloista ja pakolliset sosiaalivakuutusmaksut hieman alle 30 prosenttia. Suomessa verotus painottuu välittömään verotukseen EU-keskiarvoon verrattuna.

Palkansaajien tuloverotusta kevennettiin vähitellen vuodesta 1996 lähtien sosiaalivakuutusmaksuja ja valtion tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja alentamalla sekä kunnallisveron ansiotulovähennystä korottamalla ja laajentamalla sitä uusille tulotasolle. Vuonna 2006 otettiin käyttöön kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen rinnalle valtion verotuksessa tehtävä ansiotulovähennys, joka korvattiin uudella työtulovähennyksellä vuonna 2009.

Pitkä, asteittaisten tuloverokevennysten ajanjakso päättyi vuoteen 2009, jolloin palkansaajien tuloverot kevenivät vielä tulotasosta riippuen vajaalla yhdellä prosenttiyksiköllä. Sen jälkeen palkansaajien tuloverotus pysyi Suomessa vuoteen 2012 saakka suurin piirtein ennallaan.

Vuonna 2013 tuloverotus kiristyi, kun ansiotuloverotukseen aikaisempina vuosina tehdyistä inflaatio-/ansiotasotarkistuksista luovuttiin. Suurituloisempien verotusta kiristi myös 100 000 euron ylittävälle verotettaville tuloille luotu uusi tulo-luokka. Tämä solidaarisuusveroksi kutsuttu veronkorotus oli kaksi prosenttia tulo-ajan ylittävistä tuloista. Myös vuoden 2013 alussa televisiolupamaksun korvan- nut yleisradiovero kiristi tuloverotusta.

Vuonna 2014 tuloverotus kiristyi kunnallisveroprosenttien ja työeläkemaksun noususta johtuen. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,36 prosenttiyksikköä, kun 156 kuntaa korotti tuloveroprosenttiaan. Lisäksi palkansaajilta perit-

tävä työeläkevakuutusmaksu nousi 0,4 prosenttiyksikköä 5,55 prosenttiin (alle 53-v:n maksu).

Vuonna 2015 verotus kiristyi hieman kunnallisveroprosenttien ja palkansaajamaksujen noususta johtuen. Lisäksi suurempituloisempien verotusta kiristi solidaarisuusverotuksen alarajan lasku 100 000 euron verotettavista tuloista 90 000 euron tuloille sekä ylimpien tuloluokkien jättäminen ansiotaso-/inflaatiotarkistukset ulkopuolelle. Tuloverotuksessa tapahtui myös merkittävä periaatteellinen muutos, kun käyttöön otettiin uusi lapsivähennys vuosille 2015–2017. Perheasema ei ollut pitkään aikaan vaikuttanut tuloverotukseen lähtökohteisesti.

Vuonna 2016 pieni- ja keskituloisten palkkaverotukseen kohdistettiin kevennys työtulovähennystä korottamalla. Suurituloisempien verotusta sen sijaan kiristettiin alentamalla ”solidaarisuusveron”, eli valtion tuloveroasteikon korkeimman prosentin, alarajaa 90 000 eurosta 72 300 euroon vuosien 2016-2017 ajaksi. Väliaikainen kiristys on voimassa yhä vuosia 2018-2019. Palkansaajien verotusta kiristi työttömyysvakuutusmaksun 0,5 prosenttiyksikön nousu. Kaikki palkkaverotuksen muutokset huomioiden pienituloisempien verotus keveni, keskituloisten pysyi jotakuinkin ennallaan tai hieman keveni ja suurituloisten kiristyi.

Vuodelle 2017 hallitus toteutti työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kilpailukyky sopimuksen tukemiseksi merkittävän tuloverokevennyksen. Vaikka jotkin palkansaajan sosiaalivakuutusmaksut nousivat, kokonaisuudessaan palkansaajan veroprosentti aleni noin 0,6 prosenttiyksiköllä. Verotus keveni kaikilla palkkatasoilla ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2009. Työn verotusta mittaava palkkaverokiila aleni vielä palkkaverotuksen kevennystä enemmän, reilun prosenttiyksikön verran kilpailukyky sopimukseen liittyvien työnantajamaksujen kevennysten johdosta.

Vuonna 2018 työn verotus keveni entisestään, koska kilpailukyky sopimukseen perustuvat työnantajamaksujen kevennykset jatkuivat. Sen sijaan palkkaverotus pysyi jotakuinkin ennallaan, kun hallituksen tuloverotuksen kevennykset kompensoivat karkeasti työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen korotukset.

Vuonna 2019 palkkaverotus pysyy suunnilleen ennallaan, kun palkansaajan työeläkevakuutusmaksu nouse saman verran kuin työttömyysvakuutusmaksu alenee. Kaikkein pienituloisimpien tuloveroja maksavien verotus hieman kevenee, kun hallitus esitti ansiotulojen verotukseen 130 miljoonan euron kevennystä korottamalla perusvähennystä, työtulovähennystä sekä eläketulovähennyksiä. Palkkaverokiila jatkaa kevenemistään työnantajamaksujen yhä alentuessa.

(European Commission 2018, Tilastokeskus 2018b)

Viro

Tuloverotuksen progressio kiristyi, kun perusvähennys uudistettiin.

Viron veroaste on korkeampi kuin muiden Baltian maiden, mutta selvästi matalampi kuin EU-maissa keskimäärin. Kulutusverojen ja lähinnä työnantajilta kerätävien sosiaaliturvamaksujen merkitys veroasteessa on suuri.

Viro laski vuoden 2015 alusta tuloista perittävän tasaveron 21 prosentista 20 prosenttiin. Muutos koski sekä henkilöiden että yhtiöiden maksamaa veroa. Vielä vuonna 2004 veroprosentti oli 26, mutta sen jälkeen prosenttia kevennettiin vuosittain yhdellä prosenttiyksiköllä aina 21 prosenttiin asti. Vuonna 2009 kansainvälinen talouslamba pienensi verokertymiä ja kasvatti julkisia menoja, minkä vuoksi Viro luopui suunnitelmistaan keventää tulovero asteittain 18 prosenttiin.

Viron tuloverotus ei ole puhdas tasaverojärjestelmä, sillä verovelvollisen kokonaistuloon kohdistuu henkilökohtainen perusvähennys. Vuonna 2018 vähennys korotettiin 2 160 eurosta 6 000 euroon ja siitä tehtiin tuloriippuvainen. Kun aiemmin vähennyksen sai jokainen palkansaaja, nyt se alkaa pienentyä vuositulojen ylittäessä 14 400 euroa. Vähennys leikkaantuu kokonaan pois 25 200 euron tuloilla. Muutos kevensi huomattavasti monien pienituloisten verotusta, mutta kiristi suurituloisempien.

Vuodesta 2018 eteenpäin puolisoita on verotettu erikseen. Puolisoista toinen on kuitenkin oikeutettu 2 160 euron lisävähennykseen, jos puolisoitten yhteenlasketut tulot eivät ylitä 50 400 euroa. Perheellisistä toinen vanhemmista on oikeutettu korotettuun perusvähennykseen. Lapsikohtainen korotus on 1 848 euroa toisesta perheen alle 18-vuotiaasta lapsesta lähtien.

Ainoa palkansaajilta perittävä sosiaalivakuutusmaksu¹⁵, työttömyysvakuutusmaksu on 1,6 prosenttia. Työnantajien työttömyysvakuutusmaksu on 0,8 prosenttia. Työnantajat maksavat työntekijöiden palkkasummasta myös 33 prosentin sosiaaliveroa.

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, Riigi Teataja 2018)

3.2 Verotus vertailun muissa Euroopan maissa

Britannia

Pieniä muutoksia palkkaverotukseen.

Britannian veroaste liikkuu EU:n ja OECD:n keskiarvon alapuolella. Progressiivinen työn verotus on kevyttä, sillä erityisesti työn sivukulut ovat matalat. Sen sijaan omaisuudesta kertyy Britannialle verotuottoja BKT:hen suhteutettuna eniten

¹⁵ Vuoden 1983 jälkeen syntyneiden on maksettava palkastaan myös pakollista kahden prosentin maksua henkilökohtaiselle eläketilille.

OECD-maista. Perinteisesti kulutusveroilla on ollut Britanniassa muita EU-maita vaatimattomampi rooli, mutta muun muassa vuoden 2011 alussa toteutettu arvonlisäverotuksen kiristys on nostanut kulutusverojen suhteellisen merkityksen EU-maiden keskimääräistä tasoa korkeammaksi.

Hallitus on pyrkinyt vauhdittamaan talouskasvua kilpailukykyisemmällä yritysverotuksella. Yritysverokanta on laskenut vuosikymmenen alun 28 prosentista 19 prosenttiin vuonna 2017. Ja sen on tarkoitus jatkaa laskua 17 prosenttiin vuonna 2020. Myös osinkojen ja myyntivoittojen verotusta on uudistettu.

Britannia oli vuonna 2010 ensimmäisiä Euroopan maita, jotka kiristivät hyvätuloisten palkansaajien tuloverotusta finanssikriisin iskettyä. Kiristys toteutettiin lisäämällä valtion kaksiportaiseen tuloveroasteikkoon uusi 50 prosentin marginaaliveroaste 150 000 Englannin punnan ylittävälle verotettaville tuloille. Samalla hyvätuloisten oikeutta perusvähennykseen rajattiin siten, että vähennys alkaa pienentyä 100 000 Englannin punnan ylittäviltä tuloilta¹⁶. Mirrlees Review'ssa (2011) arvioitiin, että ei ole varmaa tuottiko marginaaliveron korotus 50 prosenttiin lainkaan verotuloja, vai vähensikö se jopa niitä. Vero kohdistui vain noin 300 000 henkilöön.

Kun monessa muussa Euroopan maassa vielä luotiin uusia kiristyksiä hyvätuloisille, niin Britannia kääntyi vuonna 2013 kiristysten tiellä toiseen suuntaan ja laski tuloveroasteikon ylimmän marginaaliveroprosentin 50 prosentista 45 prosenttiin.

Viime vuosina perusvähennystä ja tuloveroasteikon keskimmäistä tulorajaa on nostettu useampaan otteeseen myös inflaatiotarkistusta suuremmilla korotuksilla. 6.4.2018 lukien vähennys nostettiin 11 500 punnasta 11 850 puntaan. Britanniassa verovuosi alkaa 6. päivä huhtikuuta. Vuonna 2018 alkavalle verovuodelle korotettiin reippaasti tuloveroasteikon keskimmäistä tulorajaa tuhannella punnalla 34 500 puntaan. Tulorajaa ja perusvähennystä ollaan korottamassa tätä vuotta enemmän vuodelle 2019.

Kannustinloukkujen purkamiseksi käyttöön ollaan vähitellen otettu uusi tukimuoto, Universal Credit, joka korvaa useampia vanhoja sosiaaliturvaetuksia ja verovähennyksiä. Uudistus tulee voimaan eri osissa maata portaittain.

Britanniassa on ollut käytössä vuodesta 2003 lähtien pienituloisille palkansaajille tietyillä ehdoilla myönnettävä työtulovähennys (*working tax credit*). Verohyvityksen määrään vaikuttavat muun muassa perhemuoto sekä työtuntien ja lasten lukumäärä. Yksinäisellä palkansaajalla vähennys on jo lähes poistunut 13 000 Englannin punnan bruttotuloilla, mutta vähennys on suurempi perheellisille. Verojärjestelmä tuntee myös lapsihyvityksen, jonka määrä riippuu tuloista ja lasten lukumäärästä. Yksinkertaisimmillaan kaksilapsinen perhe saa lapsihyvityksen noin 31 000 punnan vuosituloihin asti. Sekä työtulovähennys että lapsihyvitys aikaansaavat sen, että tietyissä tapauksissa pienituloisten verot ovat negatiiviset.

¹⁶ Vähennys pienenee yhdellä punnalla jokaista kahta puntaa kohden rajan ylittäviltä tuloilta.

(European Commission 2018, HM Revenue & Customs 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b)

Norja

Henkilö- ja yritysverot muutoksessa.

Norja on ollut muiden Pohjoismaiden tapaan korkean kokonaisveroasteen maa, mutta 2010-luvulla veroaste on alentunut EU:n keskiarvon tuntumaan 38 prosenttiin. Yritysten tuloverot, etenkin öljyn ja kaasun jalostuksesta, tuottavat huomattavasti tuloja valtion budjettiin. Tulot välillisestä verotuksesta ja sosiaaliturvamaksuista suhteessa BKT:hen jäävät sen sijaan EU:n keskiarvojen alle. Työn verotus on Norjassa maltillista.

Norjassa on käytössä ansio- ja pääomatulojen eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa kaikkia tuloja verotetaan tasaverokannalla ja työ- ja eläketuloja sen lisäksi progressiivisella veroasteikolla. Verotettavan tulon laskemisessa hyödynnetään kahta erilaista tulopohjaa tavallisille ja henkilökohtaisille tuloille.

”Tavallisia tuloja” ovat kaikki tulot, kuten pääomatulot ja palkkatulot, ja niihin kohdistuu suhteellinen 23 prosentin verokanta. Verokanta jakaantuu maakunta- ja kuntaveroon sekä valtion veroon. Tavallisten palkkatulojen verotuksessa otetaan huomioon tiettyjä tyypillisiä vähennyksiä, kuten tulonhankkimisvähennys ja perusvähennys.

Tasaverokantaa alennettiin vuonna 2016 kahdella prosenttiyksiköllä ja 2017 ja 2018 kumpanakin vuonna yhdellä prosenttiyksiköllä. Ensi vuonna sitä ollaan alentamassa jälleen yhdellä prosenttiyksiköllä. Yhteisverotettaville puolisoille kohdistettu korotettu perusvähennys poistettiin vuonna 2018.

Työhön liittyvistä ”henkilökohtaisista tuloista” maksetaan tasaveroprosentin lisäksi veroa tuloveroasteikon mukaan, jos tulot ylittävät asteikon alimman tulorajan. Progressiivisen tuloveroasteikon soveltamisessa käytetään bruttomääräistä tuloa, eli siitä ei myönnetä vähennyksiä. Tasaveroprosentin kevennysten vastineeksi tuloveroasteikon prosentteja on korotettu vuosina 2016-2018.

Tuloveroasteikko on neliportainen ja sen ylin marginaalivero on tänä vuonna 15,4 prosenttia yli 962 050 Norjan kruunun ylittäviltä tuloilta. Tuloveroasteikon rajoja ja vähennyksiä on tarkistettu vuosittain. Bruttopalkasta maksetaan 8,2 prosentin sosiaaliturvamaksut tiettyyn kattoon asti.

Henkilöverotuksen lisäksi muutoksessa on myös yritysten verotus. Yritysten tuloveroprosenttia on laskettu lähes vuosittain prosenttiyksiköllä, ja vuonna 2018 se on 23 %. Ensi vuodelle veroprosentiksi ehdotetaan 22 %. Vielä 2013 yrityksiä verotettiin 28 prosentin verokannalla. Pankkien yritysveroprosentti on pidetty kui-

tenkin 25 prosentissa. Lisäksi pankit maksavat viiden prosentin veroa palkkasummasta (financial activity tax).

(European Commission 2018, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2017)

Ruotsi

Tuloverotukseen ei merkittäviä muutoksia tänä vuonna.

Ruotsin kokonaisveroaste on korkea, vaikka Ruotsi kevensi aiemman porvarihallituksen aikana erityisesti tuloverotusta työllisyyden edistämiseksi. Työn verotus on kuitenkin yhä kansainvälisesti vertaillen kireää, ja sosiaalivakuutusmaksuilla on merkittävä rooli verotuksessa. Verorakenteessa kulutus- ja omaisuusveroilla on sen sijaan hieman pienempi merkitys kuin Suomessa.

Ruotsissa on ollut käytössä vuodesta 1991 lähtien eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa ansiotuloja verotetaan progressiivisesti ja pääomatuloihin kohdistuu 30 prosentin suhteellinen verokanta. Valtion tuloveroasteikko on kaksiportainen, ja sen ensimmäinen 20 prosentin marginaalivero kohdistuu 455 300 Ruotsin kruunun ylittäviin verotettaviin tuloihin. Asteikon toinen tuloluokka alkaa 662 300 kruunun ylittävistä verotettavista tuloista, joista maksetaan 25 prosentin marginaalivero.

Kunnat ja maakärjäkunnat (landsting) ovat Ruotsissa merkittäviä veronsaajia, sillä niiden yhteenlaskettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 32,12 prosenttia. Kunnallisveroprosentti vaikuttaa muun muassa palkansaajan työtulovähennyksen ja eläkeläisten perusvähennyksen määrään. Palkansaajan ainoa sosiaalivakuutusmaksu on yleinen eläkemaksu, joka on 7 prosenttia tuloista, mutta maksimissaan 35 300 kruunua vuodessa. Työnantajat maksavat lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja yhteensä 31,42 prosenttia palkasta.

Tärkeimmät pienituloisten verotusta keventävät vähennykset ovat perusvähennys ja työtulovähennys. Aivan pienituloisimpien verovelvollisuus poistetaan perusvähennyksellä, mutta myös suurituloiset ovat oikeutettuja perusvähennykseen. Perusvähennys on alle 65-vuotiailla maksimissaan 35 100 Ruotsin kruunua tuloista riippuen. Iäkkäämpien henkilöiden perusvähennys voi olla suurempi.

Vuonna 2007 käyttöön otettu työtulovähennys on työtuloihin perustuva verosta tehtävä vähennys. Se on ollut Ruotsin hallituksen keskeinen työn verotusta alentava instrumentti, ja vähennystä on kasvatettu merkittävästi vuosina 2008–2010. Sen jälkeen vähennyksen ala- ja ylärajoihin on tehty vuosittain inflaatiotarkistukset ja vuodelle 2014 uusi merkittävä viides tasokorotus, joka kevensi verotusta noin 12 miljardilla kruunulla. Työtulovähennys on suhteellisesti suurimmillaan pieni- ja keskituloisilla palkansaajilla. Maksimissaan verohyöty nousee kuluvana vuonna noin 27 190 kruunuun keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettu-

na. Ikääntyneitä, vähintään 65-vuotiaita kannustetaan tekemään töitä korotetulla työtulovähennyksellä.

Uusi hallitus leikkasi työtulovähennystä vuodesta 2016 eteenpäin, niin että vähennys alkaa pienentyä kolmella prosentilla reilun 600 000 kruunun ylittävien tulojen osalta. Aiemmin työtulovähennys ei pienentynyt tulojen kasvaessa kuten Suomen vastaavat vähennykset. Työtulovähennyksen leikkaantuminen nostaa marginaaliveroprosenttia aina 1 500 000 kruunun tuloille saakka, minkä jälkeen vähennystä ei enää saa.

Vuonna 2018 tuloveroasteikon rajoihin tehtiin indeksitarkistukset. Indeksitarkistus on Ruotsissa perinteisesti hintatason muutos lisättyinä kahdella prosenttiyksiköllä. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut tehtiin jälleen vähennyskelpoisiksi vuodesta 2018 eteenpäin. Vähennysmahdollisuus oli poistettu vuonna 2007.

(Finansdepartementet 2015 ja 2013, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, Regeringskansliet 2017, Statistiska Centralbyrån 2018)

Sveitsi

Tuloverot pysyvät Sveitsissä yhä ennallaan.

Muuhun Eurooppaan verrattuna Sveitsin kokonaisveroaste on varsin matala, 27,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Verotus on painottunut vahvasti välittömien verojen suuntaan, ja henkilöiden maksamat tuloverot bruttokansantuotteeseen suhteutettuna ovat suunnilleen OECD:n keskitasoa.

Tuloveroprosenteista ja verovähennyksistä säädetään Sveitsissä kolmella tasolla: liittovaltiotasolla, 26 kantonissa ja noin 2 300 kunnassa. Liittovaltion ohella kantonit voivat määrätä omia verolakejaan. Lisäksi kunnat määräävät omat tuloveronsa liittovaltion ja kantonien verojen päälle lisämaksun muodossa. Alueet keräävätkin valtaosan välittömistä veroista, kun taas liittovaltion verotuotot kertyvät pääosin välillisistä veroista. Lukuisten eri osapuolten vuoksi Sveitsin tuloverojärjestelmä on varsin omalaatuinen ja vaikeasti vertailtava. Niin kantonit kuin kunnatkin harrastavat keskenään vilkasta verokilpailua, mikä on Sveitsissä laajalti hyväksyttyä¹⁷.

---

¹⁷ Sveitsin tuloverojärjestelmän erikoisuus on mahdollisuus kiinteään verotuksen (*pauschalbesteuerung, lump-sum assesment*), jossa tietyillä edellytyksillä maassa asuvat varakkaat ulkomaalaiset maksavat vuosittain veroa veroviranomaisten kanssa neuvotellun kiinteän määrän. Maksun suuruus pyritään määrittämään verovelvollisen elantokustannusten perusteella, ja veropohjaksi saatetaan asettaa esimerkiksi verovelvollisen kiinteistön arvo. Maksettavan kiinteän veron minimitasoa kartoittava laki tuli voimaan vuonna 2016. Taloudellinen kriisi on lisännyt kritiikkiä varakkaiden ulkomaalaisten kiinteään verotusmahdollisuutta vastaan ja 30.11.2014 Sveitsissä äänestettiin veromenetelmän poistosta. Äänestäjät kuitenkin hylkäsivät poistoehdotuksen.

Palkasta maksettavat veroprosentit vaikuttavat muihin maihin nähden ensi silmäyksellä varsin matalilta. Yksi syy on se, että keskimääräinen palkkataso on Sveitsissä selvästi korkeampi kuin Suomessa¹⁸ ja suurimmassa osassa Euroopan vertailumaista. Jos vertailtaisiin todellisten maittaisten keskipalkkojen verotusta Suomessa ja Sveitsissä, Sveitsin verotus ei enää olisikaan yhtä keveää. Lisäksi Sveitsissä maksetaan palkasta tuloverojen ohella huomattavia ei-lakisääteisiä työeläke- ja sairausvakuutusmaksuja. Nämä vakuutusmaksut maksetaan yksityisille vakuutuslaitoksille, joten niitä ei ole huomioitu tässä selvityksessä.

Liittovaltion ansiotuloverotaulukon prosentti vaihtelee 0,77 ja 13,2 välillä. Jos tulot ylittävät veroasteikon ylimmän rajan, kaikkia tuloja verotetaan kuitenkin 11,5 prosentilla. Kantonit ja kunnat asettavat verotettavalle tulolle omat veroasteensa. Kantonien ja kuntien verotus pohjautuu perusveroasteikkoon, johon soveltamalla kunkin kantonin ja kunnan omaa kerrointa saadaan selville lopullinen tuloveron määrä. Zürichin perusveroasteikko alkaa 2 prosentista päättyen 13 prosenttiin. Tuloveroasteikkoon sovellettava kantonin kerroin on Zürichissä 1,0 ja kunnallisen lisämaksun kerroin on 1,19. Tyypillisesti kantonien ja kuntien verotaso on noin kaksi kertaa liittovaltion verotaso. Neljällä seurakunnalla on oikeus kerätä veroja, mutta kirkollisvero ei ole pakollinen vero.

Liittovaltion tuloveroperusteet ovat olleet muuttumattomat jo pidemmän aikaa. Kuluvana vuonna liittovaltion tuloveroasteikon tulorajoihin ei tehty edes inflaatiotarkistuksia. Verovähennysten suhteellinen merkitys Sveitsin verojärjestelmässä on pieni. Tyypillisiä vähennyksiä ovat tulonhankkimisvähennys, perusvähennys, puoliso- ja lapsivähennys sekä vähennykset maksettujen sosiaaliturvamaksujen perusteella. Myös vähennykset vaihtelevat alueittain huomattavasti. Sveitsissä verotetaan myös asuntotuloa.

Puolisoiden tulot verotetaan Sveitsissä yhteisverotuksella. Vuoden 2008 alusta pienempituloisen puolison kannustimia osallistua työelämään parannettiin myöntämällä vähennys pienten tulojen perusteella sekä luomalla kahden tulonsaajan perheille puolison ansiotulovähennys.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b, OECD 2018a, www.swissinfo.ch 2105)

Tanska

Vähennyksiä kasvatettiin, valtion tuloveroasteikon perusprosentti kiristyi

Tanskan kokonaisveroaste on Euroopan ja OECD-maiden korkein, ja palkansaajan verotus on kireää. Verotulot kerätään lähes yksinomaan tuloveroilla sekä ku-

¹⁸ Keskimääräinen palkka Sveitsissä on tässä vertailussa käytettyä toiseksi ylintä (66 000 €/v) tulotasoa korkeampi.

lutuksen verottamisella¹⁹, sillä sosiaaliturvamaksuilla on verojärjestelmässä lähes olematon rooli. Ympäristöverot taasen ovat Euroopan kireimpiä. Tanskan veropolitiikka on tähdännyt kuluvalla vuosikymmenellä työn verotuksen keventämiseen, mutta veroasteet eivät ole laskeneet dramaattisesti. Kuntien rooli tuloverotuksessa on merkittävä.

Tanskassa käynnistettiin vuonna 2010 suuri, koko vuosikymmenelle ulottuva verouudistus. Sen tarkoitus on keventää tuloveroja ja kiristää kulutusveroja suunnan verojärjestelmän painopistettä kohti kulutusta, ympäristöä sekä kansanterveyttä rasittavia tuotteita. Verouudistusta rahoitetaan myös karsimalla erilaisia verovähennyksiä ja verovapauksia vuosina 2012–2019.

Vuonna 2012 päätettiin uudesta verouudistuksesta, joka toteutetaan vaiheittain kymmenen vuoden aikana. Työn verotusta kevennetään tuloveroasteikon ylintä rajaa nostamalla ja tulovähennyksiä kasvattamalla. Verokevennykset rahoitetaan vain osittain muita veroja nostamalla, esimerkiksi indeksoimalla eräitä valmisteveroja. Myöhemmin päätettiin myös yritysveroprosentin laskemisesta 25 prosentista (2013) 22 prosenttiin vuoden 2016 alusta.

Maan hallitus on kuitenkin perääntynyt joistakin verosuunnitelmistaan, kun vihreän energiatuotannon rahoittamiseen tarkoitettua energiaveroa päätettiin leikata portaittain vuosina 2017-2022. Vastaavat verotuotot pyritään hakemaan tuloveroasteikon perusprosenttia maltillisesti kiristämällä.

Palkkatuloista myönnetään automaattisesti perusvähennys, ansiotulovähennys sekä eräitä työhön liittyviä yleisiä vähennyksiä. Kuluvana vuonna perusvähennystä ja ansiotulovähennystä kasvatettiin. Ansiotulovähennys kasvoi 9,5 prosenttiin ja maksimimäärä 33 300 kruunuun. Yksinhuoltajien ovat oikeutettuja vähennykseen, joka 21 000 kruunua korkeampi. Lisäksi käyttöön otettiin uusi vastaava vähennys, joka on 2,5 prosenttia 187 500 kruunun ylittäviltä tuloilta, mutta maksimissaan 1 400 kruunua. Vähennysten nostosta on sovittu aina vuoteen 2022 asti. Vähennysten kasvattamisen vastapainona valtion tuloveroasteikon alempi veroprosentti nousi 10,08 prosentista 11,13 prosenttiin. Ylemmän tuloveroluokan alarajaa korotettiin hieman.

Tuloveroasteikon lisäksi valtiolle maksetaan ”työmarkkinamaksua” (Arbejdsmarkedsbidrag) kahdeksan prosenttia bruttopalkasta. Näiden verojen lisäksi palkkatuloista peritään keskimäärin 25 prosentin kunnallisvero sekä yhden prosentin terveysmaksu, joka keveni prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Kirkollisveroa, keskimäärin 0,7 prosenttia, maksavat vain kirkkoon kuuluvat jäsenet. Palkkaverotukseen on asetettu 52,02 prosentin verokatto, jotta suuremmaksi marginaalivero ei voi nousta (verokatto ei sisällä kirkollisveroa eikä ”työmarkkinamaksua”).

(European Commission 2018, OECD 2018a ja 2017, International Bureau of Fiscal Documentation 2018a ja 2018b)

¹⁹ Henkilöiden tuloverot kerryttävät yli puolet maan kaikista verotuotoista.

3.3 Verotus Euroopan ulkopuolisissa maissa

Australia

Tuloverotusta kevennetään portaattain seitsemän vuoden aikana

Australia on kevyen verotuksen maa. Näin siksi, että monet sosiaaliturvaan liittyvät ja useimmissa OECD-maissa julkisella sektorilla hoidettavat tehtävät kuuluvat Australiassa yksityiselle sektorille. Veroasteesta suurin osa kerätään yksityisten henkilöiden sekä yritysten tuloveroilla. Verovuosi vaihtuu poikkeuksellisesti heinäkuun alusta.

Pitkittynyt kansainvälinen talouskriisi toi haasteita myös Australian julkiseen talouteen. Hallituksen finanssipolitiikan tavoitteena on ollut palauttaa budjetin ylijäämä pidemmällä aikavälillä. Valmisteveroja on korotettu ja henkilöverotuksen puolella vuonna 2014 otettiin käyttöön väliaikainen kahden prosentin ”budjetinpaikkausmaksu” yli 180 000 Australian dollarin vuosituloille kolmeksi vuodeksi. Vuonna 2017 maksun poistuminen kevensi suurituloisimpien verotusta.

Vuonna 2018 hallitus aloitti seitsemän vuotta kestäväen tuloverouudistuksen, jonka tarkoituksena on keventää tuloverotaakkaa. Pääasiassa muutokset toteutetaan kolmessa vaiheessa vuosina 2018, 2022 ja 2024.

Ensimmäisessä vaiheessa vuoden 2018 heinäkuussa alkaneella verovuodelta kevennettiin pieni ja keskituloisten veroja uudella verohyvityksellä sekä nostamalla valtion neliportaisen tuloveroasteikon toiseksi ylintä alarajaa. Uusi verohyvitys on maksimissaan 530 Australian dollaria. Jo ennestään pienituloiset ovat oikeutettuja 445 dollarin hyvitykseen. Lisäksi verovelvolliset voivat olla oikeutettuja hyvitykseen lääkekustannusten ja yksityisen terveystakuutuksen perusteella.

Verotettavista tuloista maksetaan liittovaltion veron lisäksi kahden prosentin Medicare-maksua, jolla rahoitetaan perusterveydenhuoltoa. Sellaisilla suurituloisilla, joilla ei ole riittävää terveystakuutusta, Medicare-maksua korotetaan tulotosta riippuen 1-1,5 prosenttiyksiköllä. Pienituloiset voivat saada Medicare-maksusta alennusta. Muita sosiaaliturvamaksuja ja paikallisia tuloveroja Australiassa ei peritä²⁰.

(Australian Government 2018, Commonwealth of Australia 2018, OECD 2018a ja 2017, PWC 2018)

²⁰ Osa eläkejärjestelmästä rahoitetaan työnantajilta perittävillä 9,5 %:n maksuilla (superannuation guarantee system). Maksua ei katsota kuitenkaan veroksi, sillä yksityisellä sektorilla on järjestelmässä liian suuri rooli. Lisäksi osavaltiot perivät palkkasummasta veroa hieman eri perustein osavaltiota riippuen. Esimerkiksi väestöluvultaan suurimmassa osavaltiossa New South Walesissä, maksu on 5,45 % 750 000 dollarin ylittävältä palkkasumman osalta.

Japani

Vähennyksiin tulossa muutoksia.

Myös Japani on matalan verotuksen maa OECD-maiden joukossa ja tuloverotus on varsin maltillista. Sosiaalivakuutusmaksut muodostavat kuitenkin suuremman osan julkisen sektorin verotuotoista.

Japani on kamppaillut laskevan hintatason ja vaimean kotimaisen kulutuksen kanssa jo 90-luvulta saakka. Valtiontaloutta on pyritty tasapainottamaan nostamalla yleinen kulutusvero viidestä kahdeksaan prosenttiin vuonna 2014, ja sitä aiotaan nostaa edelleen 10 prosenttiin vuoden 2019 lokakuussa. Korotuksen oli määrä tapahtua alun perin vuonna 2015, mutta sitä on lykätty useaan otteeseen. Korotuksen yhteydessä on tarkoitus luoda alennettuja alv-kantoja joillekin tuotteille.

Yritysverotusta on uudistettu talouskasvua tukevaan suuntaan yritysveropohjaa laajentamalla ja yritysveroprosenttia laskemalla vuosittain 2014–2016. Yritysveroprosenttia laskettiin vielä 30,86 prosentista 30,62 prosenttiin vuonna 2018.

Vuosina 2016 ja 2017 työtuloon liittyvää ansiotulovähennystä pienennettiin portaittain kaikkein suurituloisimpien tulonsaajien osalta²¹. Ansiotulovähennyksen lisäksi verotukseen vaikuttavat myös perusvähennys ja tulosidonnainen puolivähennys. Vähennyksiä ollaan muuttamassa vuonna 2020 mm. leikkaamalla niitä kaikkein suurituloisimmilta. Perusvähennystä maksimimäärää myös kasvatetaan.

Valtion tuloveroasteikon ylin marginaaliveroprosentti on ollut 45 prosenttia vuodesta 2015 alkaen 40 milj. jenin ylittävillä tuloilla. Valtion tuloveroasteikon lisäksi palkkatuloista peritään alueiden ja paikallishallinnon asukasvero sekä sosiaaliturvamaksuja eläköitymisen, työttömyyden ja sairauden varalle. Lisäksi vuosina 2013–2037 käytössä on ylimääräinen maksu maanjärjestyksestä johtuvan jälleentekämisen takia. Maksu on 2,1 prosenttia verotettavista tuloista. Asukasvero jakaantuu kiinteään maksuun ja 10 prosentin suhteelliseen tuloista riippuvaan osaan.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2009 ja 2018b, OECD 2018a ja 2017, PWC 2018)

Kanada

Verokevennyksiä luvassa keskiluokalle.

---

²¹ Vähennyksen leikkaantuminen koskee tämän selvityksen palkkatasoista vain ylintä esimerkkipalkkaa, joka on lähes 19 milj. jeniä vuonna 2018.

Kanadan kokonaisveroaste alittaa OECD-maiden keskiarvon. Valtaosa verotuloista kerätään tulo- ja kulutusveroilla, kun taas sosiaaliturvamaksuilla on verojärjestelmässä pienempi rooli. Kanadan talous selvisi kansainvälisestä talouskriisistä melko pienin vaurioin muun muassa elvytyksen, vahvan kotimaisen kulutuksen ja vähäisen julkisen velkaantumisen ansiosta.

Kanadan tuloverot vaihtelevat asuinpaikan mukaan, koska liittovaltion ohella kaikilla provinseilla ja maakunnilla on oikeus kerätä tuloveroja. Verojärjestelmä sisältää lukuisia verovähennyksiä. Tosin vuoden 2016 alusta niitä karsittiin jonkin verran. Esimerkiksi lapsihyvitys poistettiin, kun se ja muita perheellisiin kohdistettuja etuuksia korvattiin uudella verottomalla lapsilisällä (child benefit).

Kanadan hallituksen talouspolitiikan teemana on keskiluokan aseman vahvistaminen. Tämä näkyy verotuksessa siten, että vuodelle 2016 liittovaltion tuloveroasteikon toiseksi alinta veroprosenttia laskettiin 22 prosentista 20,5 prosenttiin. Samalla asteikkoon lisättiin uusi ylin tuloluokka 200 000 dollarin ylittävälle tuloille. Veroasteikon ylin marginaalivero nousi 29 prosentista 33 prosenttiin.

Vuonna 2017 ja 2018 liittovaltion tuloveroasteikon tuloarvoihin ja useimpiin vähennyksiin tehtiin vain normaalit indeksitarkistukset. Tulonhankkimisvähennystä muistuttavan työllisyshyvityksen ohella Kanadassa on vuodesta 2007 alkaen ollut pienituloisille suunnattu ansiotulohyvitys (*working income tax benefit*). Hyvitystä ollaan laajentamassa merkittävästi vuodelle 2019. Hyvityksen myötä pienipalkkaisen verot voivat olla negatiiviset. Tyypillisten verovähennysten lisäksi verojärjestelmässä on säästämiseen kouluttautumiseen ja esimerkiksi vapaaehtoiseen palomiestoimintaan liittyviä verohyvityksiä.

Eläkevakuutusmaksut on jaettu puoliksi työntekijän ja työnantajan kesken. Vuonna 2018 kummankin maksu on 4,95 prosenttia. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on 1,66 prosenttia ja työnantajan 2,324 prosenttia. Sosiaalivakuutusmaksuilla on vuosittaiset vakuutettavat maksimimäärät, jotka tulevat täyteen jo lähes keskipalkkaisella.

(Canada Revenue Agency 2018, Government of Canada (2018). International Bureau of Fiscal Documentation 2009, PWC 2018)

Yhdysvallat

Trumpin mittava verouudistus kevensi tuloverotusta.

Vertailun maista kokonaisveroaste on Yhdysvalloissa kaikkein matalin, 26 prosenttia suhteessa BKT:een vuonna 2016. Erityisesti kulutusverot ovat epäsuosittuja Yhdysvalloissa, ja ne tuottavatkin bruttokansantuotteeseen suhteutettuna vähiten OECD-maista. Omaisuuden verotus tuo verotuloista muihin OECD maihin verrattuna taas huomattavan osuuden.

Barack Obaman presidenttikaudella veropolitiikan keskeisiä periaatteita olivat verokevennyksen suuntaaminen työssäkäyvälle keskiluokalle sekä verotuksen selkeyden lisääminen. Yhdysvaltojen tuloverojärjestelmä onkin varsin sekava lukuisien verohyvitysten, yhteisverotusmahdollisuuden sekä liittovaltiotakenteen vuoksi. Sekavuutta lisää myös se, että osa veroperusteista on säädetty väliaikaisiksi, mutta niiden voimassaoloa on yleensä tapana jatkaa.

Vuonna 2001 alkanut väliaikainen veronkevennysohjelma säädettiin pysyväksi vuoden 2013 alusta alkaen palkansaajilla, joiden verotettavat tulot alittavat 400 000 dollaria. Perheellisillä palkansaajilla raja oli hieman korkeampi. Rajan ylittävistä tuloista oli vuoteen 2018 asti maksettava liittovaltiolle 39,6 prosentin vero aikaisemman 35 prosentin sijaan. Muissa tuloluokissa marginaaliveroprosentit pysyivät ennallaan. Liittovaltion tuloveroasteikon tuloajoja ja keskeisten verovähennysten määriä muutetaan Yhdysvalloissa vuosittain inflaation mukaan.

Presidentti Donald Trumpin hallinto toteutti mittavat verokevennykset kuluvan vuoden alusta sekä yritysverotukseen että henkilöverotukseen. Liittovaltion veroasteikon kaikkia prosentteja alennettiin ja joitakin vähennyksiä korotettiin. Asteikon ylin 39,6 prosentin veroaste alennettiin 37 prosenttiin ja raja, jonka ylittäviltä tuloja se koskee, nousi vajaalla 100 000 dollarilla 500 000 dollariin yksinäisen henkilön osalta. Lapsihyvitys tuplattiin 2 000 dollariin lasta kohden ja tuloajo, josta vähennys alenee, nostettiin 200 000 dollariin (pariskunnilla 400 000 dollariin). Perusvähennys nostettiin yksinäisellä henkilöllä 6 350 dollarista 12 000 dollariin. Samalla kuitenkin joitakin vähennyksiä poistettiin (mm. personal and dependent exemptions). Lisäksi osavaltioiden ja paikallistasojen verojen vähentämistä liittovaltion verotuksessa rajoitettiin 10 000 dollariin.

Trumpin verokevennykset ovat suurimmaksi osaksi väliaikaisia, kuten paikalliseen tapaan kuuluu. Muutokset poistuisivat ilman uusimista viimeistään vuoden 2025 jälkeen. Kyse on kuitenkin mittavasta verotuksen kevennyksestä sen voimassaoloaikana. Käytettävissä olevat tulot kasvoivat veromuutoksista tehtyjen arvioiden mukaan prosentuaalisesti eniten hyvätuloisilla vuonna 2018. Vain viidellä prosentilla veronmaksajista verotuksen arvioidaan kiristyneen.

Yhdysvalloissa tuloverosta myönnetään muun muassa ansiotyön ja lasten perusteella verohyvityksiä, joiden myötä verot voivat olla negatiivisia pienimmillä palkkatasoilla.

Keskeinen työtuloista myönnettävä verohyvitys on jo vuonna 1975 käyttöönotettu ja useaan kertaan laajennettu ansiotulovähennys. Ansiotulovähennys on pienituloisille työssäkäyville palkansaajille hakemuksesta myönnettävä verohyvitys, jonka määrään vaikuttaa tulojen ohella hakijan perhetilanne ja lasten lukumäärä. Vuonna 2018 perheettömällä hyvityksen maksimimäärä on 519 dollaria, ja hyvitys poistuu kokonaan tulojen ylittäessä 15 270 dollaria. Yli kaksilapsisilla perheillä vähennyksen maksimimäärä on suurin, 6 431 dollaria, ja hyvitystä myönnetään maksimissaan noin 55 000 dollarin tuloille asti.

Osavaltioilla on myös laajat oikeudet verottaa palkkatuloja, ja niinpä 41 osavaltiota 50:stä myös verottaa niitä vähintään jollakin tapaa. Myös kaupungeilla ja piirikunnilla voi olla omia paikallisia tuloveroja.

Vuonna 2018 pakollinen työntekijän eläkemaksu on 6,2 prosenttia palkasta. Eläkemaksulle on kuitenkin säädetty 128 400 dollarin vuosittainen palkkakatto, minkä jälkeen sitä ei peritä. Työntekijät maksavat palkastaan myös 1,45 prosentin sairausvakuutusmaksua (medicare-maksu). Työnantajalle kohdistuu myös samat maksut yhtä suurina.

(IRS 2018, Joint Committee on Taxation 2018, OECD 2018a ja OECD 2017, Tax Policy Center 2018)

4 TYÖN VEROTUS VUONNA 2018

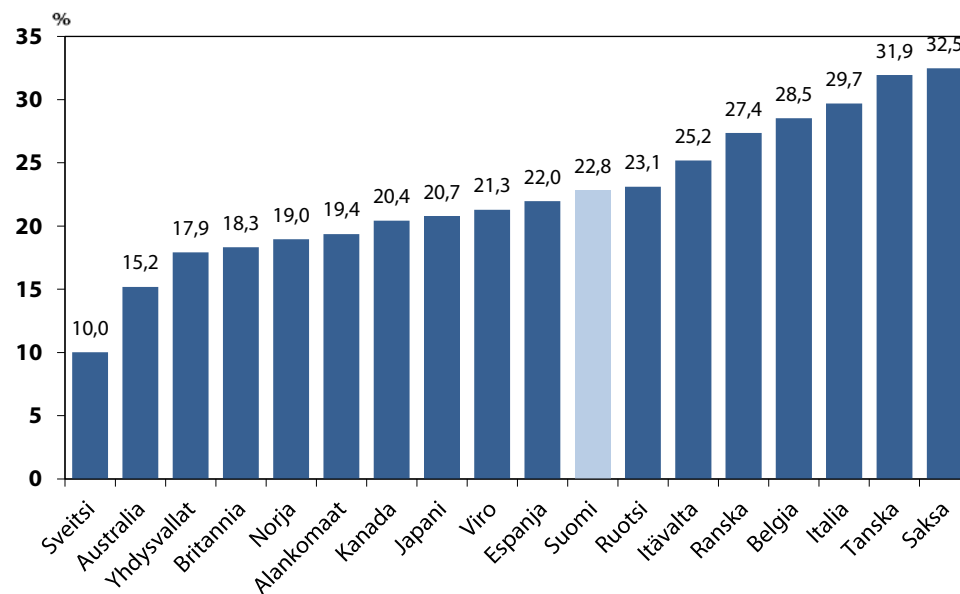
Vuonna 2017 palkkaverotuksen suunta muuttui Suomessa, kun kuluvan vuosikymmenen aikana toteutettujen palkkaverotuksen ja sen progression kiristysten jälkeen verotus keveni kaikilla palkkatasoilla. Vuonna 2018 palkkaverotus sen sijaan pysyi suunnilleen ennallaan, kun hallituksen verokevennykset kompensoivat sosiaalivakuutusmaksujen nousun aiheuttamat kiristykset. Työnantajamaksut huomioiva palkkaverokiila jatkoi kuitenkin laskuaan aiemmin solmitun kilpailukyky sopimuksen alentaessa työnantajan veronluonteisia sosiaalivakuutusmaksuja.

Tässä luvussa vertaillaan palkansaajaan kohdistuvaa tuloverotusta selvityksen 18 maassa esimerkkilaskelmien avulla. Myös palkansaajan perheaseman merkitystä veroprosentteihin on tarkasteltu. Ensinnä verrataan palkansaajan maksamien verojen ja veronluonteisten maksujen osuutta bruttotuloista, eli tuloveroprosentteja. Tämän jälkeen tarkastellaan vertailumaiden marginaaliverotusta, eli tulonlisäyksestä aiheutuvaa veronlisäystä. Palkkaan kohdistuvien työnantajamaksujen merkitys otetaan myös huomioon, kun lopuksi vertaillaan koko palkkaverokiilan osuutta palkkakustannuksista. Tarkemmat ja kattavammat luvut löytyvät liitteistä 2-5.

4.1 Palkansaajan tuloveroprosentit

Suomi on vertailumaiden keskikastia pienipalkkaisen palkansaajan verotuksessa, kun tarkastellaan yksinäisen henkilön tuloveroprosentteja. Mitä suurempia palkkatasoja tarkastellaan, sitä kireämpää verotus on vertailumaihin nähden.

Kuva 4.1 Tuloveroprosentit vertailumaissa 2018, kun vuosipalkka on 28 000 euroa, perheetön palkansaaja

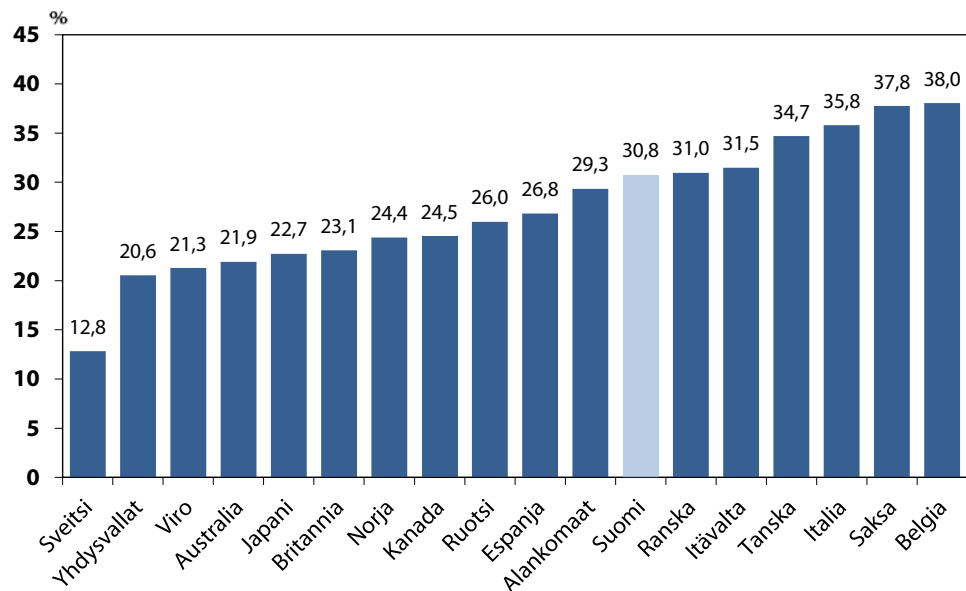
Vertailun EU-maista Suomea kevyemmin pienipalkkaista verottavat Alankomaat, Britannia, Viro ja Espanja (kuva 4.1). Ruotsissa veroprosentti on suunnilleen sama kuin Suomessa.

Palkkaverotus on suhteellisesti kevyempää erityisesti EU:n ulkopuolella. Verotusta vertailtaessa täytyy kuitenkin huomioida, että esimerkiksi Sveitsissä ja Norjassa tyypilliset palkkatasot ovat tässä käytettyä esimerkkipalkkaa korkeampia. Virossa keskimääräinen palkkataso sen sijaan on puolet pienimmästä esimerkkipalkasta.

Kireintä perheettömän pienipalkkaisen palkansaajan verotus on Saksassa ja Tanskassa, missä veroprosentit nousevat jo Suomen keskipalkkaisen veroprosenttia suuremmiksi.

Suomalaisittain keskipalkkaisen tulonsaajan kohdalla Suomen asema suhteessa muihin vertailumaihin hieman heikkenee, sillä Suomen verotus kiristyy monia muita maita nopeammin. Suomi on seitsemänneksi kirein verottaja suomalaisittain keskituloisen palkkatason osalta (kuva 4.2) kun selvityksen pienipalkkaisimman kohdalla Suomi oli kahdeksanneksi kirein (kuva 4.1). Keskipalkkaisen verottajana Suomi oli viidenneksi kirein vielä vuonna 2016, mutta vuoden 2017 tuloverokevennyksen johdosta Suomen asema parani hitusen Ranskaa ja Itävaltaa paremmaksi.

Kuva 4.2 Keskipalkkaisen, vuosipalkka 43 000 euroa, perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit vertailumaissa vuonna 2018

Viron tasaverojärjestelmä tuottaa suomalaisella keskipalkkatasolla jo vertailun EU-maiden matalimman veroasteen. Myös Britanniassa verotus on tällä tulotasol-

la kevyttä. Sen sijaan Alankomaissa veroprogressio nostaa tuloveroprosenttia kaikkein eniten 28 000 euron tuloilta 43 000 euron tuloille.

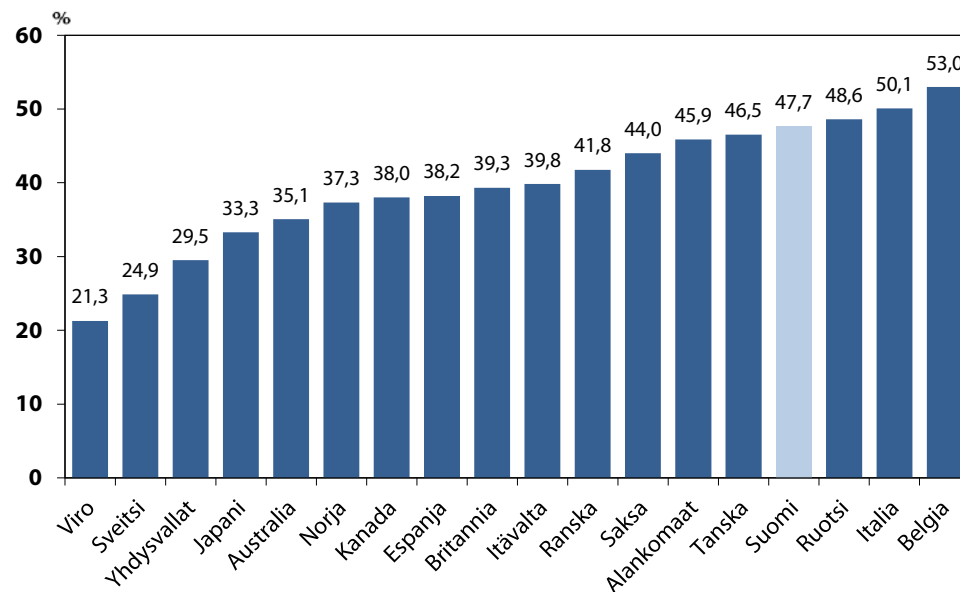
Ruotsissa progressio kiristyy vasta suuremmilla tulotasoilla, ja niinpä suomalaista keskipalkkaa verotetaan Ruotsissa 4,8 prosenttiyksikköä keveämmin kuin Suomessa. 43 000 euron vuosituloilla veroero merkitsee noin 2 000 euroa vuodessa. Vielä 28 000 euron tuloilla veroprosentti on hitusen pienempi Suomessa kuin Ruotsissa. Veroprogressio iskee siis Suomessa selvästi kovemmin pienipalkkaista keskipalkkaiseen työhön siirtyessä kuin Ruotsissa.

Belgia, Saksa, Italia ja Tanska ovat pieni- ja keskipalkkaisten perheettömien palkansaajien verottajina omaa kireää luokkaansa, mutta ainoastaan Belgia ja Italia ovat Suomea ankarampia verottajia kaikilla vertailun tulotasoilla.

Matalampien tulotasojen ankara verottaja Saksa muuttuu suurituloisimman palkkatason kohdalla löyhemmäksi verottajaksi, sillä työntekijän sosiaalivakuutusmaksuille asetetut kattosäännöt loiventavat progressiota (kuva 4.3). Myös Tanskassa veroprosentti jää alle suomalaisen korkeimman esimerkkipalkan osalta. Täytyy kuitenkin huomioda, että Tanskassa myös yleinen palkkataso on korkeampi kuin Suomessa.

Suomi on suurituloisen kohdalla vertailumaiden neljänneksi kirein verottaja. Suomen vuoden 2017 verokevennyksen ja Ruotsin viime vuosien pienten kiristysten (jobbskatteavdragin leikkaus suurituloisimmilta) johdosta veroprosentti jää 140 000 euron tuloilla Ruotsia alemmaksi.

Kuva 4.3 Suurituloisen, vuosipalkka 140 000 euroa, perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit vertailumaissa vuonna 2018

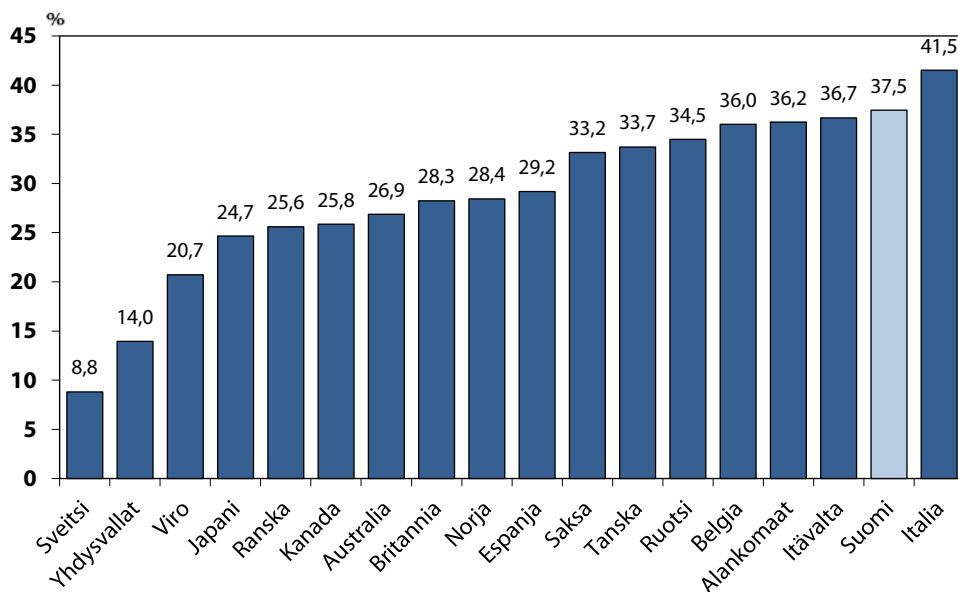
Maiden keskinäinen järjestys muuttuu, kun tarkastellaan yksittäisten palkansaajien sijaan perheellisiä palkansaajia. Useissa maissa perhetilanteeseen liittyvät vähennykset (muun muassa lapsivähennys tai puoliso vähennys) ja verotettavan tulon erilainen määrittely (erillisverotus vrt. yhteisverotus) lieventävät perheellisten palkansaajien verotusta suhteessa yksinäisiin palkansaajiin.

Suomessa tuloverotus kohtelee jälleen perheellistä palkansaajaa samalla tavalla kuin perheetöntä palkansaajaa. Väliaikaisen lapsivähennyksen myötä näin ei ollut vuosina 2015–2017. Kaksilapsisessa perheessä lapsivähennys kevensi tuolloin veroprosentteja selvityksen kahdella alimmalla tulotasolla hieman.

Monissa maissa veroprosentit laskevat erityisesti silloin, kun perheessä on vain yksi palkansaaja ja toinen puoliso hoitaa lapsia kotona. Kansainvälisissä vertailuissa Suomi on perheiden verottajana suhteellisesti ankarampi kuin yksinäisten palkansaajien verottajana. Ilmiö korostuu etenkin keskipalkkaisilla tulotasolla. Suomi on keskimmaisilla tulotasolla kolmen kireimmän verottajan joukossa, kun verrataan kahden huoltajan, mutta yhden tulonsaajan kaksilapsista perhettä (liite 2.1).

Perheetöntä palkansaajaa kireästi verottavissa Belgiassa ja Saksassa tuloverotus on perheellisellä 66 000 euron vuosituloilla kevyempää kuin Suomessa (kuva 4.4)²². Korkeammilla tulotasolla Suomea kireämmin yhden tulonsaajan perheitä verottavat Belgia ja Ruotsi. Palkkaverotus on tyypillisesti keveää yhden tulonsaajan perheissä Sveitsissä ja Yhdysvalloissa.

Kuva 4.4 Palkansaajan, vuosipalkka 66 000 euroa, tuloveroprosentit vertailuissa 2018, kun perheessä yksi tulonsaaja, kaksi huoltajaa ja kaksi lasta

²² Perheettömän 66 000 euroa vuodessa ansaitsevan palkansaajan veroprosentti on Saksassa 42,2 prosenttia, kun yhden tulonsaajan kaksilapsinen perhe maksaa veroa 33,2 prosenttia. OECD:n Taxing Wages (2018) -julkaisussa tarkempaa tietoa perheellisten veroista ja lapsilisistä.

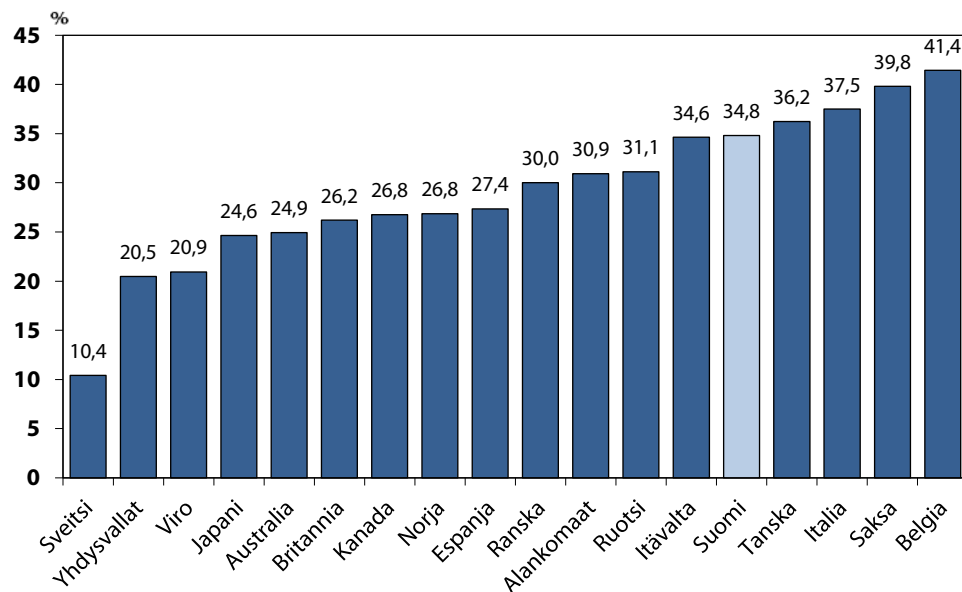
Suomessa, Ruotsissa ja Alankomaissa yksinäisiä palkansaajia ja perheitä kohdellaan tuloverotuksessa samalla tavoin. Suurimmat tuloveroasteen erot perheettömään palkansaajaan verrattuna syntyvät Belgiassa, Ranskassa, Saksassa, Sveitsissä ja Yhdysvalloissa sekä matalimmilla tulotasoilla myös Britanniassa, Italiassa ja Tanskassa.

Suomi on vertailumaista viidenneksi kirein verottaja, kun tarkastellaan kahden palkansaajan lapsiperhettä, jossa toinen puoliso on suomalaisittain keskipalkkainen ja toisen puolison tulot ovat 28 000 euroa ja kuudenneksi kirein perheen verottaja kun keskipalkkaisen puoliso tienaa 66 000 euroa vuodessa.

Vertailumaiden keveimpiä verottajia ovat edelleen Sveitsi²³ ja Yhdysvallat ja kireimpiä verottajia Belgia, Saksa, Tanska ja Italia. Puolisoiden tulojen yhteisverotus ja muut perhevähennykset – esimerkiksi Saksassa – eivät lievennä progressiota samalla tavoin kuin yhden tulonsaajan perheillä (kuva 4.5).

Puolisoita verotetaan yhdessä esimerkiksi Sveitsissä ja Ranskassa. Norjassa, Saksassa, Yhdysvalloissa ja Espanjassa puolisoit voivat valita verotetaanko heitä yhdessä vai erikseen. Esimerkiksi Norjassa valtaosa puolisoista verotetaan yhdessä, mutta Espanjassa yhteisverotus on edullisempi vain hyvin pienituloisille. Suomen ohella puolisoiden erillisverotus on voimassa esimerkiksi Ruotsissa, Britanniassa, Itävaltalla, Italiassa, Tanskassa ja Alankomaissa sekä Virossa vuodesta 2017 lähtien.

Kuva 4.5 Kahden tulonsaajan palkansaajaperheen tuloveroprosentit vertailumaissa 2018, vuosipalkat 43 000 ja 66 000 euroa, perheessä kaksi lasta

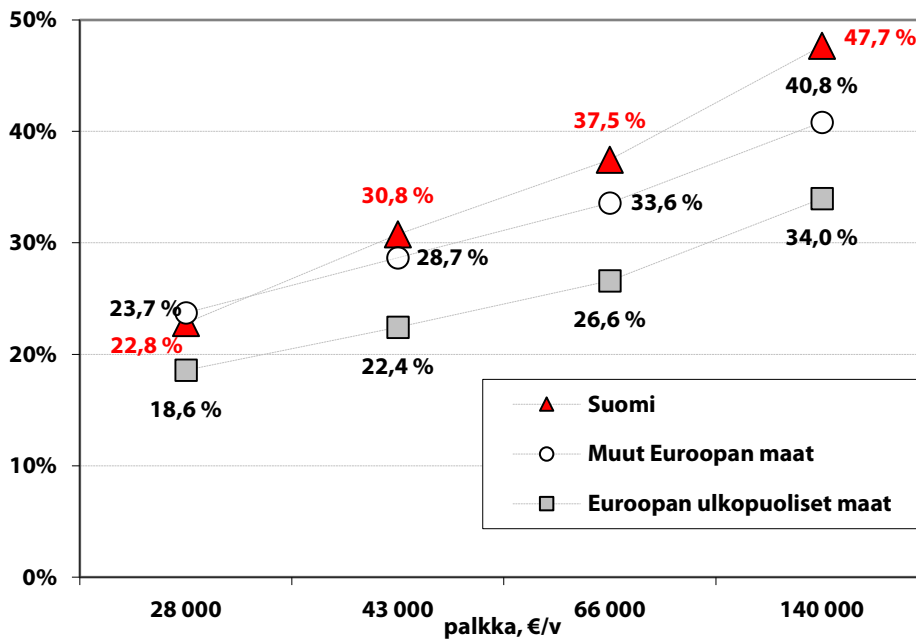

²³ Tosin tyypilliset palkat ovat Sveitsissä tätä tasoa korkeampia.

Suomi on eurooppalaista keskitasoa pienipalkkaisten perheettömän palkansaajan verottajana, mikä näkyy keskimääräisiä tuloveroasteita esittävästä kuviosta 4.6. Matalimman esimerkkipalkan kohdalla Suomen tuloveroprosentti on alittanut eurooppalaisten vertailumaiden aritmeettisen keskiarvon jo vuodesta 2006 lähtien²⁴. Ero Suomen ja Euroopan keskiarvon välillä suureni hiljalleen lähes joka vuosi aina vuoteen 2013 saakka, jolloin pienipalkkaisten verotus kiristyi selvästi aikaisemman trendin katkaisten. Siitä kolme vuotta jatkunut verotuksen kiristyminen nosti veroprosentin jo hyvin lähelle eurooppalaista keskitasoa.

Suomessa vuonna 2017 toteutetut kaikkia tulotasoja koskevat veronkevennykset kasvattivat eroa muiden Euroopan maiden keskiarvoon verrattuna. Suomi alittaa myös muiden selvityksessä olevien Pohjoismaiden keskiarvon, joka on hieman korkeampi kuin Euroopan vertailumaiden keskiarvo.

Kuva 4.6 Perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit Suomessa ja muissa vertailumaissa keskimäärin palkkatasoittain vuonna 2018

Suomen asema suhteessa Euroopan vertailumaiden keskiarvoon heikkenee tulojen kasvaessa. Suomalaisittain keskituloisella, 43 000 euron vuosipalkalla tuloverotus on 2,1 prosenttiyksikköä kireämpää ja vertailun korkeimman esimerkkipalkan kohdalla se on lähes seitsemän prosenttiyksikköä kireämpää kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin.

Suomen tuloverotus on erityisen kireää, kun sitä vertaillaan Euroopan ulkopuolisiin maihin. Pienipalkkaisten verotus on Suomessa 4,2 prosenttiyksikköä kireämpää kuin keskimäärin Euroopan ulkopuolisissa vertailumaissa. Suomalaisittain

²⁴ Palkansaajan tuloveroaste keventyi 1990-luvun laman jälkeen lähes joka vuosi aina vuoteen 2009 asti (Punakallio 2011).

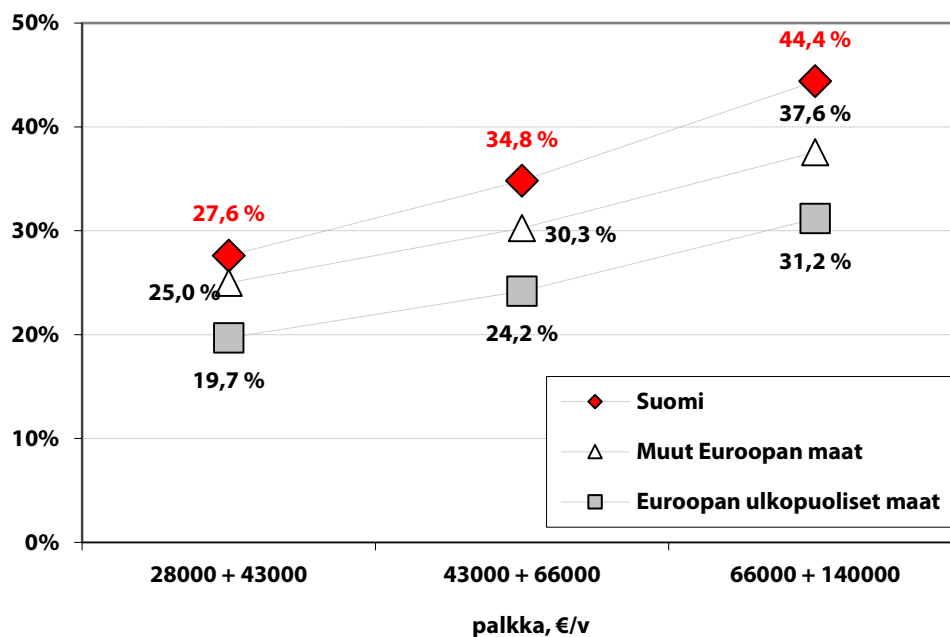
keskipalkkaisten ero on venähtänyt jo 8,4 prosenttiyksikköön ja korkeimmalla palkkatasolla eroa on 13,7 prosenttiyksikköä.

Suomen tuloverotuksen progressiivisuus suhteessa vertailumaihin korostuu tuloveroprosenttien noustessa jyrkästi suuremmille tuloille siirryttäessä.

Suomen tuloverotuksen kireys näkyy myös kuvassa 4.7, jossa esitetään kahden tulonsaajan kaksilapsisten perheiden keskimääräiset tuloveroasteet Suomessa ja muissa selvityksen maissa kolmella esimerkkitulotasolla.

Suomalaisen palkansaajaperheen tuloverot eivät alita Euroopan vertailumaiden keskiarvoa alimman palkkayhdistelmän kohdalla, sillä monissa maissa käytössä on perheiden verotusta keventäviä vähennyksiä. Alimmilla esimerkkitulotasolla pariskunta maksaa tuloveroja Suomessa 2,6 prosenttiyksikköä suuremmalla veroprosentilla kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin ja lähes kahdeksan prosenttiyksikköä enemmän kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa keskimäärin.

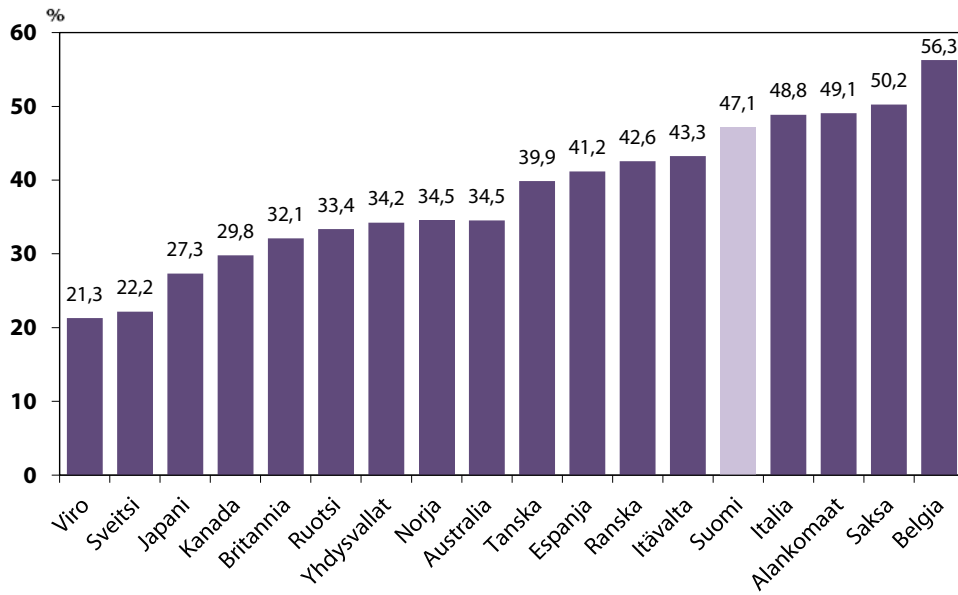
Kuva 4.7 Kahden tulonsaajan palkansaajaperheen tuloveroprosentit Suomessa ja muissa vertailumaissa keskimäärin palkkatasoittain vuonna 2018, kaksi lasta

4.2 Palkansaajan marginaaliverot

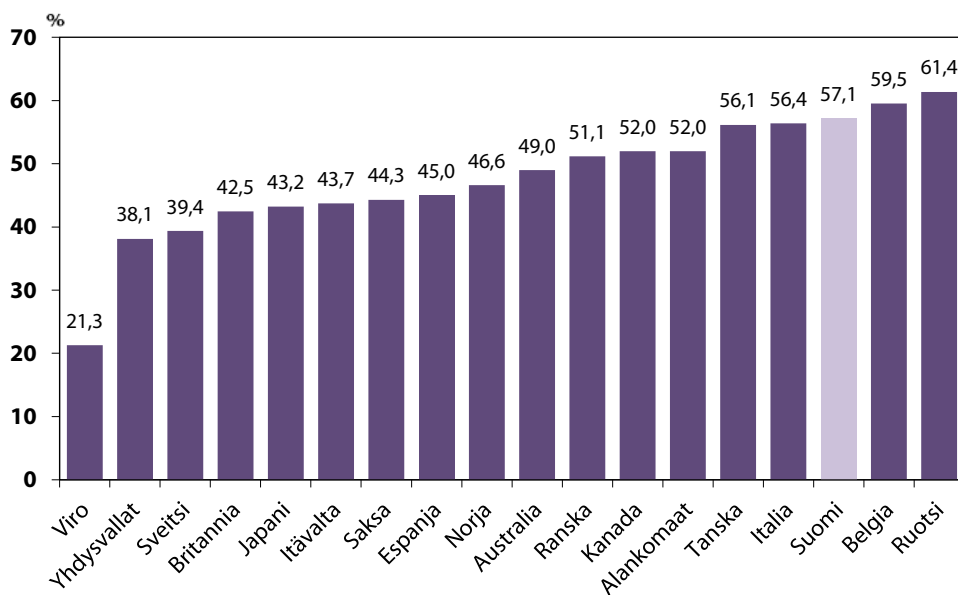
Tulonlisäykseen kohdistuva marginaaliveroprosentti, eli verojen muutos suhteutettuna tulonlisäykseen, antaa kuvan esimerkiksi paremman koulutuksen tai lisätyön tekemisen tuoman palkkatason nousun verokohtelusta.

Kuva 4.8 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit vertailumaissa 2018, vuosipalkka 43 000 euroa

Kuvasta 4.8 näkyy, kuinka suuri marginaaliveroaste on suomalaisittain keskipalkkaisella vertailumaissa. Tulonlisäyksen verotus on kireintä Belgiassa ja Saksassa, joissa tulonlisäyksestä yli puolet menee veroihin. Marginaalivero on kireä myös Alankomaissa, Italiassa ja Suomessa. Sen sijaan Ruotsissa ja Norjassa marginaalivero on tällä palkkatasolla selvästi kevyempi kuin Suomessa, jossa keskipalkkaisen työmarkkina-aseman parantaminen ei ole siis yhtä kannattavaa verotuksellisesti. Tulonnousua verotetaan erityisen kevyesti tasaverojärjestelmässä Virossa.

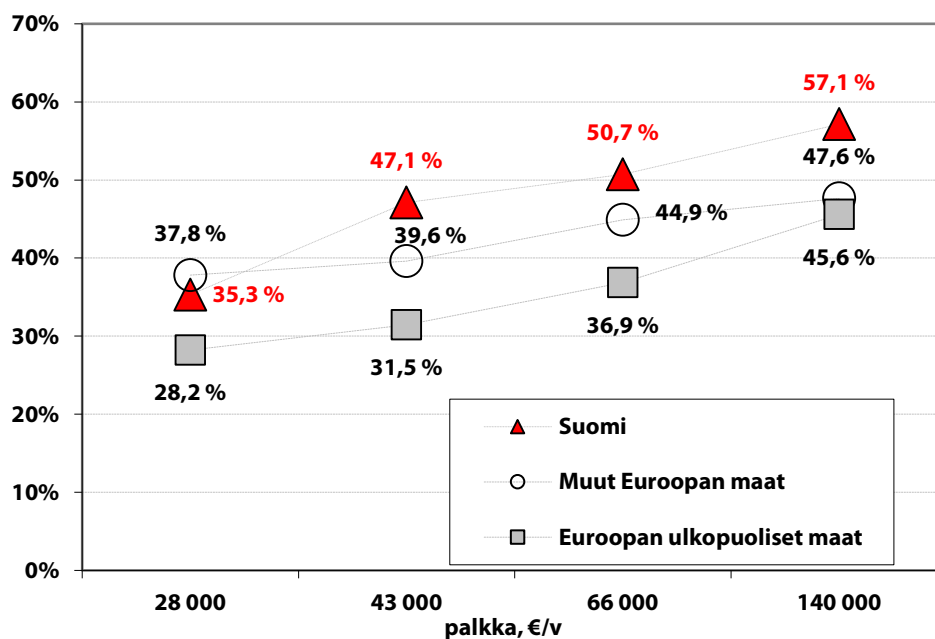
Kuva 4.9 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit vertailumaissa vuonna 2018, vuosipalkka 140 000 euroa

Erittäin hyvätuloisen esimerkkipalkansaajan marginaaliveroaste on Suomessa 57,1 prosenttia. Suomea korkeampia marginaaliveroprosentit ovat tällä tulotasolla ai-noastaan Ruotsissa ja Belgiassa (kuva 4.9).

Ruotsissa ylin 61,4 prosentin marginaalivero johtuu osittain työtulovähennyksen poistumasta. Noin 1 500 000 kruunun (noin 160 000 euron) vuosituloilla margi-naalivero tippuu 58,4 prosenttiin, kun vähennys on kokonaan poistunut. Suomes-sa sen sijaan korkein marginaaliveroprosentti osuu itse asiassa ylintä esimerkki-palkkaa pienemmille tulotasolle verovähennysten pienentymisestä johtuen: noin 84 000 – 94 000 vuosituloilla marginaalivero on kuluvana vuonna 59,8 prosenttia ja 95 000 – 126 000 vuosituloilla 58,8 prosenttia.²⁵

Kuva 4.10 Keskimääräiset marginaaliveroprosentit Suomessa ja muissa vertailu-maissa palkkatasoittain vuonna 2018, perheetön palkansaaja

Kireät marginaaliveroasteet ovat tyypillisiä Suomen verojärjestelmälle jo matalilta tulotasoilta alkaen. Vuonna 2018 marginaaliveroprosentti nousee 35,3 prosentista 45,5 prosenttiin noin 29 400 euron tulotasolla. Mutta myös matalammilla tulota-soilla, noin 20 000 - 26 500 euron palkkatuloilla, marginaaliveroaste on 39-41 pro-senttia, eli suurempi kuin selvityksen alimmalla 28 000 euron palkkatasolla, jolla marginaaliveroaste on 35,3 prosenttia (kuva 4.10). Se on 2,5 prosenttiyksikköä vä-hemmän kuin selvityksen muissa Euroopan maissa keskimäärin, mutta 7,1 pro-

²⁵ Viime vuoden selvityksessä Britannian tulotaso osui kaikkein korkeimpaan marginaaliveroprosenttiin 61,9, mikä aiheutuu noin 100 000-120 000 punnan verotettavilla tuloilla erityisesti perusvähennyksen nopeasta poistumisesta johtuen (ks. tarkemmin Kirkko-Jaakkola 2017). Tänä vuonna Britannian tulota-so on suurempi, joten perusvähennystä ei saa laisinkaan. Näin ollen marginaaliveroprosentti on selvi-tyksen matalimpia 42,5 prosenttia.

senttiyksikköä enemmän kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa. Marginaaliveroprosentit ovat kuitenkin hyvin herkkiä tulotason valinnan suhteen.

Suomalaisittain keskipalkkaisten eteenpäin pyrkimistä ja siitä seuraavia lisätuloja verotetaan kireästi. Keskipalkkaisen marginaaliveroprosentti on 7,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopan vertailumaissa keskimäärin ja 15,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa. Myös vertailuun kuuluvien Pohjoismaiden keskiarvo (35,9 %) alittaa Suomen marginaaliveroprosentin reippaasti.

Vertailun korkeimmalla esimerkkipalkkatasolla suomalaisen palkansaajan marginaaliveroprosentti on 9,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin Euroopan vertailumaissa keskimäärin ja 11,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin Euroopan ulkopuolella keskimäärin. Myös Pohjoismaiden keskiarvo (54,7 %) alittaa yhä Suomen marginaaliveroasteen.

Palkansaajan lisätuloon kohdistuvat marginaaliveroasteet²⁶ löytyvät tarkemmin liitteestä 3.

4.3 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut

Suomessa työnantajan keskimääräiset työeläke-, työttömyys-, tapaturma- ja sairausvakuutusmaksut laskivat vuoden 2018 alussa yhteensä noin 0,9 prosenttiyksikköä. Edellisvuonna lasku oli vielä suurempi, yli puolitoista prosenttiyksikköä. Työnantajamaksujen merkittävä aleneminen on seurausta työmarkkinajärjestöjen neuvottelemasta kilpailukyky sopimuksesta, johon liittyi työnantajan maksutaakan keventäminen ja vastineeksi joidenkin palkansaajan maksamien sosiaalivakuutusmaksujen korottaminen. Työnantajamaksujen määrä on Suomessa keskimäärin noin 21,69 prosenttia bruttopalkasta, kun vakuutettava on alle 53-vuotias. 53-62 vuotiaiden osalta työnantajien osuus maksuista on hieman pienempi ja vastaavasti työntekijän suurempi eläkevakuutusmaksun ikäsidonaisuudesta johtuen.

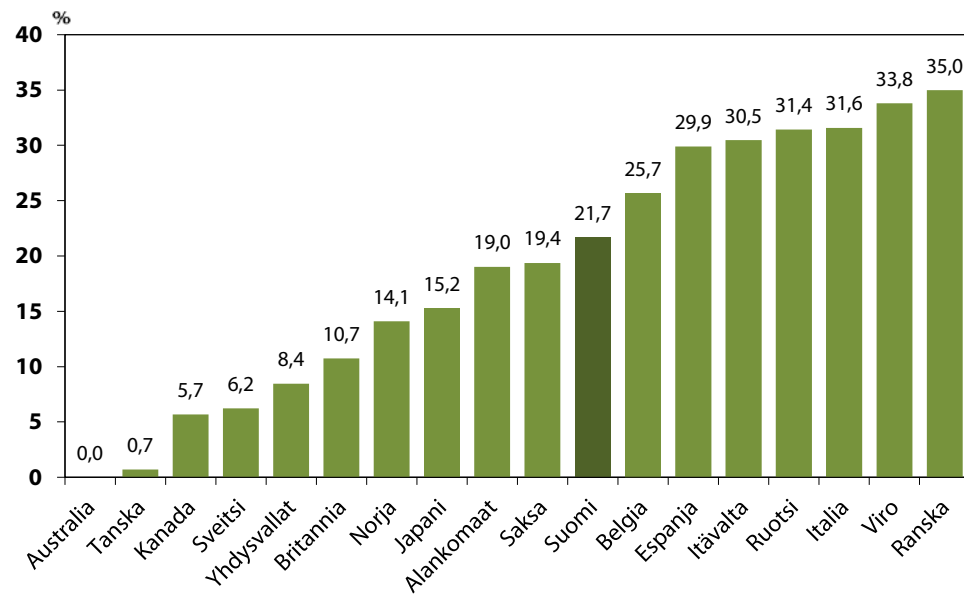
Työnantajien palkkasidonnaiset, pakolliset ja veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut ovat Suomessa jotakuinkin eurooppalaisten vertailumaiden keskitasoa, nykyään hieman jo keskiarvon alle (kuva 4.11). Työnantajamaksujen määrä esimerkkibruttopalkkoista esitetään tarkemmin liitteessä 4.

Vertailumaissa on hyvin erilaisia tapoja verottaa työntekijöitä ja työnantajia. Esimerkiksi Virossa, Ruotsissa, Ranskassa ja Espanjassa työnantajat maksavat suuren osan työn verotuksesta palkkaperusteisten sosiaalivakuutusmaksujen muodossa. Sen sijaan esimerkiksi kireän palkkaverotuksen maa Tanska perii lähes olemattomia työnantajamaksuja. Muita keveän työnantajamaksupolitiikan maita ovat esimerkiksi Australia, Sveitsi ja Kanada.

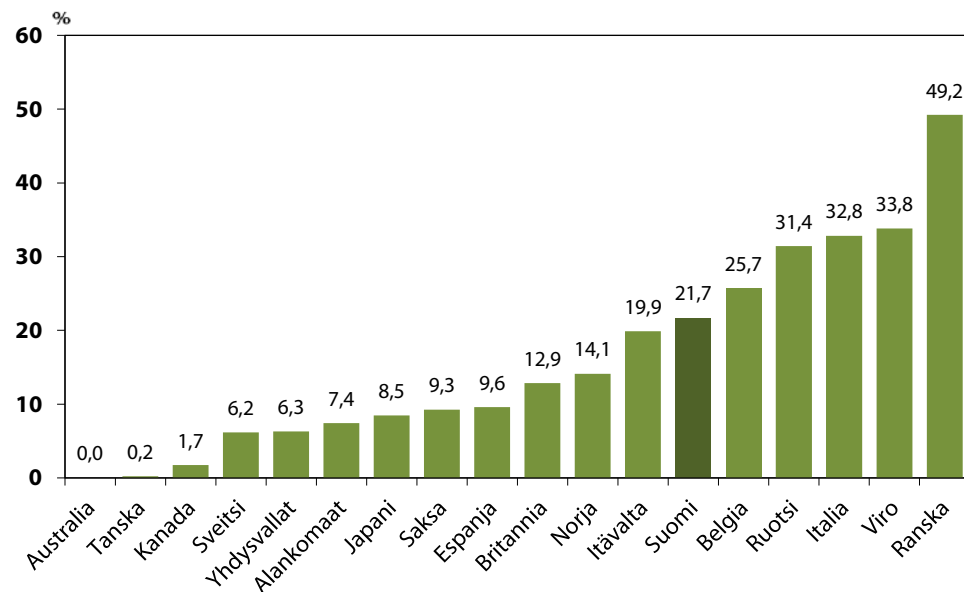
²⁶ Tulonlisäys eli palkankorotus on laskettu yhden prosentin suuruiseksi kaikilla tulotasoilla.

Muulla melko yleiset kattosäännöt eivät Suomessa rajoita korkeammista palkoista perittäviä sosiaalivakuutusmaksuja. Sen takia työnantajamaksut ovat suhteessa muihin vertailumaihin Suomessa korkeampia suurituloisista kuin pienituloisista työntekijöistä. Maksukattojen vuoksi Espanjan ja Itävallan maksut suurituloisista työntekijöistä jäävät pienemmiksi kuin Suomessa (kuva 4.12). Muissa Euroopan vertailumaissa työnantajamaksut ovat korkeimmalla palkkatasolla keskimäärin 19,4 prosenttia.

Kuva 4.11 Työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut 43 000 euron vuosipalkasta 2018, perheetön palkansaaja

Kuva 4.12 Työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut 140 000 euron vuosipalkasta 2018, perheetön palkansaaja

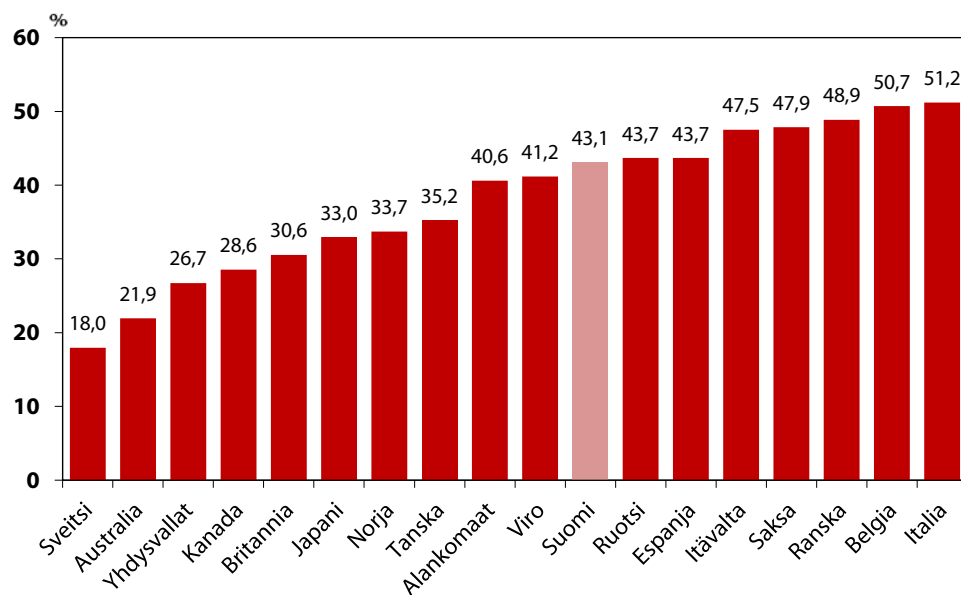
4.4 Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasi-donnaiset verot yhteensä

Palkkaverokiila mittaa työhön kohdistuvaa verotusta, ja se on kansainvälisissä vertailuissa laajasti käytetty mittari työn verotuksesta. Palkkaverokiila kertoo kaikkien palkkaan kohdistuvien tuloverojen ja veronluonteisten maksujen osuuden työnantajan palkkakustannuksesta. Työvoimakustannus muodostuu työntekijän bruttopalkasta ja työnantajan palkkasidonnaisista veronluonteisista maksuista. Liitteissä 5.1 ja 5.2 on esitetty vertailumaiden palkkaverokiila laajemmin.

Kuvassa 4.13 esitetään suomalaisittain keskipalkkaiseen bruttopalkkaan kohdistuva palkkaverokiila. Palkkaverokiila on levein Italiassa, 51,2 prosenttia. Myös Belgiassa yli puolet palkkakuluista menee tuloveroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Suomessa työn verotus on kahdeksanneksi kireintä. Keskipalkkaisen työntekijän työvoimakustannuksesta menee meillä 43,1 prosenttia veroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Suomen asema on kohentunut kahden viime vuoden aikana kilpailukyky sopimukseen liittyvien maksumuutosten ja vuoden 2017 tuloverokevennyksen myötä. Vielä vuonna 2016 Suomessa oli vertailumaiden kuudenneksi suurin kiila keskipalkkaisella.

Keskituloisen palkkaverokiila on Suomessa hieman matalampi kuin korkeiden työnantajamaksujen Espanjassa ja Ruotsissa. Tällä mittarilla myöskään Viro ei näytä läheskään yhtä kevyeltä verottajalta kuin pelkkä henkilön tuloverotarkastelu antaisi ymmärtää. Sen sijaan kireän palkkaverotuksen maassa Tanskassa palkkaverokiila on reippaasti Suomea kapeampi, koska työnantajamaksut ovat hyvin matalat.

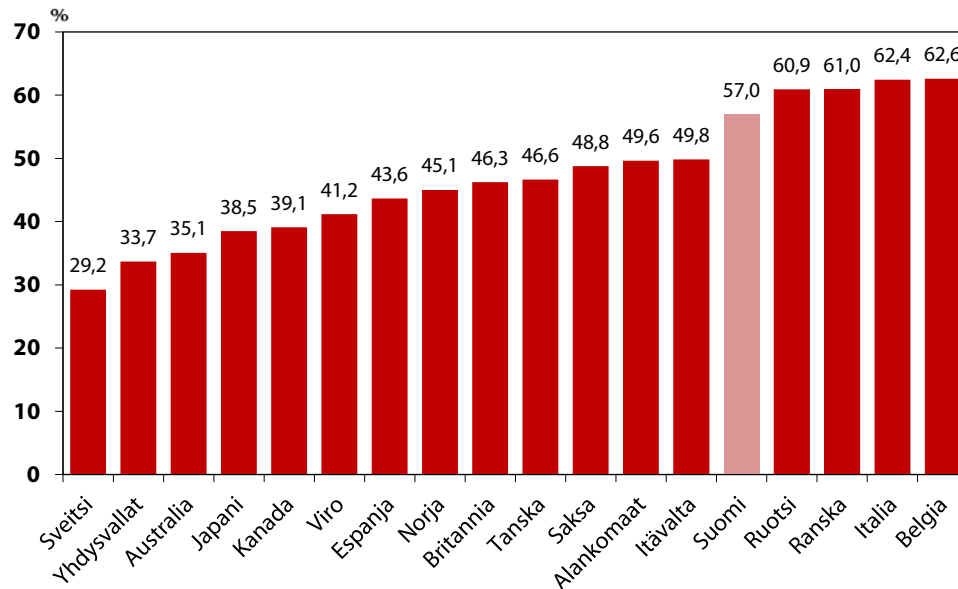
Kuva 4.13 Palkkaverokiila, % työvoimakustannuksesta perheettömällä palkan-saajalla vuonna 2018, vuosipalkka 43 000 euroa

Koska progressio on Suomessa kireää eikä meillä ole työnantajamaksuja rajoittavia kattosääntöjä, työhön kohdistuva palkkaverokiila on sitä suurempi mitä enemmän tuloja palkansaajalla on. Korkeasti palkatun työn palkkaverokiila onkin Suomessa vertailumaiden viidenneksi levein (kuva 4.14).

Kuva 4.14 Suurituloiseen palkkaan, vuosipalkka 140 000 euroa, kohdistuva palkkaverokiila vuonna 2018, perheetön palkansaaja, % työvoimakustannuksesta

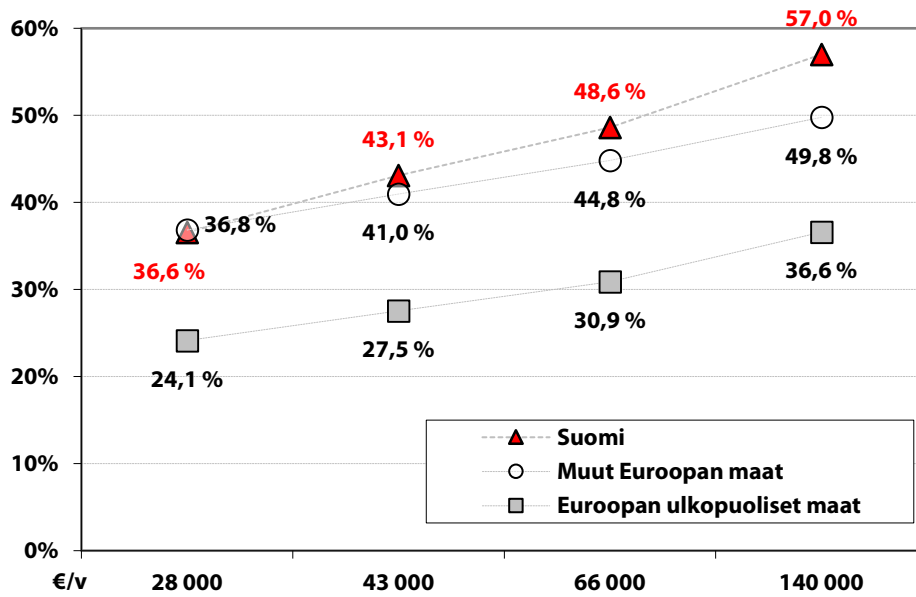
Ruotsissa palkkaverokiila on Suomea leveämpi myös korkeimmalla tulotasolla. Sen sijaan Itävallassa, Saksassa ja Espanjassa palkkaverokiila on tällä tulotasolla selvästi Suomea matalampi, vaikka se keskituloisella palkkatasolla oli korkeampi.

Ruotsissa, Ranskassa, Italiassa ja Belgiassa palkkaverokiila ylittää 60 prosenttia, jolloin alle 40 prosenttia työnantajan maksamista palkoista ja palkkakuluista päättyy työntekijälle. Vertailumaiden pienimmät palkkaverokiilat löytyvät Euroopan ja euroalueen ulkopuolisista maista.

Kuvasta 4.15 nähdään, että pienimmän esimerkkipalkan palkkaverokiila on Suomessa suunnilleen muiden Euroopan vertailumaiden keskiarvon tasolla. Suomalaisittain keskipalkkaisen palkkaverokiila on Suomessa 2,1 prosenttiyksikköä eurooppalaista keskiarvoa korkeampi.

Ero vertailumaiden keskiarvoihin kasvaa tulojen kasvaessa. Korkeimmalla esimerkkipalkkatasolla palkkaverokiila on Suomessa 7,2 prosenttiyksikköä leveämpi kuin muissa Euroopan vertailumaissa keskimäärin ja yli 20 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopan ulkopuolisten maiden keskiarvo. Muiden Pohjoismaiden keskiarvo on eurooppalaista keskitasoa alempana lukuun ottamatta ylintä palkkatasoa, jolla se on hieman korkeampi (50,9 %), mutta silti selvästi matalampi kuin Suomen taso.

Kuva 4.15 Palkkaverokiila Suomessa ja muissa vertailumaissa keskimäärin palkkatasoinnain vuonna 2018, perheetön palkansaaja, % työvoimakustannuksesta

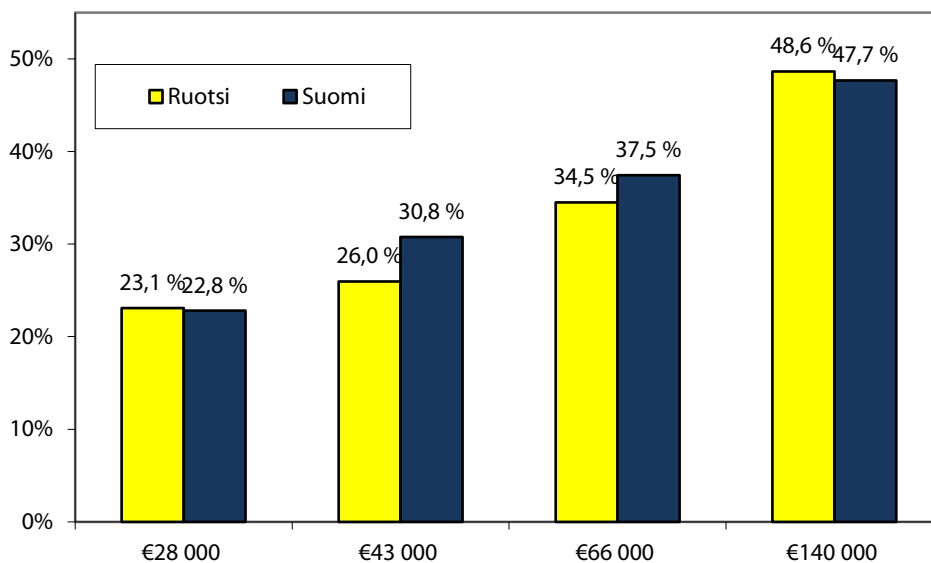
5 SUOMEN PALKKAVEROTUS VERRATTUNA SKANDINAVIAAN, VIROON, SAKSAAN JA BRITANNIAAN

Ruotsi

Palkansaajan verotus on Ruotsissa kevyempää kuin Suomessa keskituloisilla ja hieman sitä suuremmilla palkkatasoilla. Esimerkiksi suomalaisen keskipalkan verotus on meillä 4,8 prosenttiyksikköä kireämpää kuin Ruotsissa. 43 000 euron vuosipalkalla Ruotsissa jää palkansaajalle käteen vuodessa yli 2 000 euroa enemmän kuin Suomessa. Sen sijaan pienituloisempia ja kaikkein suurituloisimpia palkansaajia Ruotsi verottaa nykyään kireämmin kuin Suomi. (Kuvat 5.1. ja 5.2)

Vielä vuonna 2016 palkkaverotus oli Ruotsissa Suomea keveämpää kaikilla neljällä esimerkkipalkkatasolla (Kirkko-Jaakkola 2016). Muutos on pääasiassa seurausta Suomessa vuonna 2017 toteutetusta kaikille tulotasolle kohdistuvasta tuloverokevennyksestä sekä Ruotsin kruunun heikkenemisestä suhteessa euroon²⁷.

Kuva 5.1 Palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2018

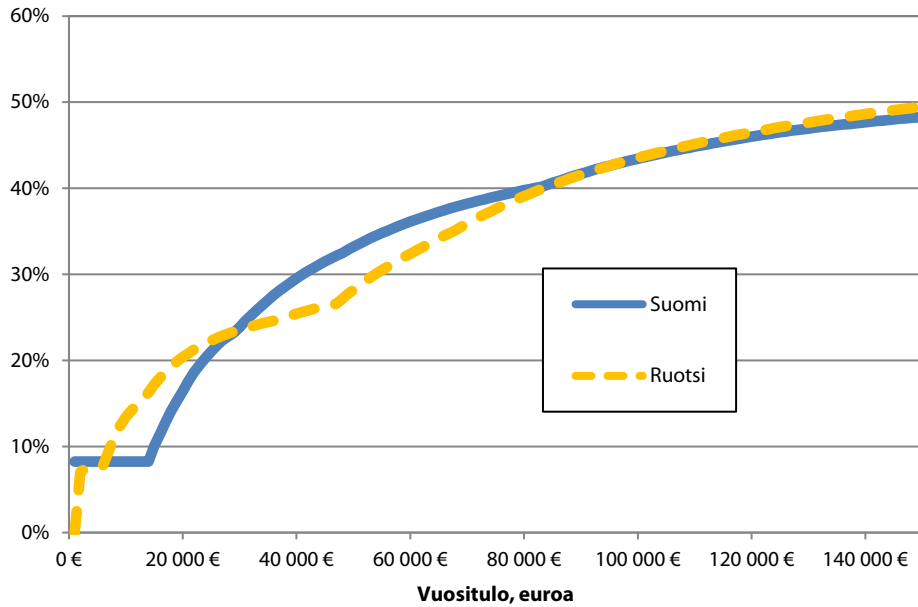

Kuvasta 5.2 erottuu kattavammin Suomen ja Ruotsin palkkaverotuksen profiili. Suomalaisittain keskipalkkaisilla ja sitä korkeammilla tulotasoina Ruotsin verotus on selkeästi keveämpää melko korkeille tulotasoina saakka. Tätä selittää se, että marginaaliveroprosentti nousee Ruotsissa päälle 33,4 prosentin vasta yli keskipalkkaisella, kun Suomessa jo hieman alle 30 000 euron tulotasoina ylöspäin mar-

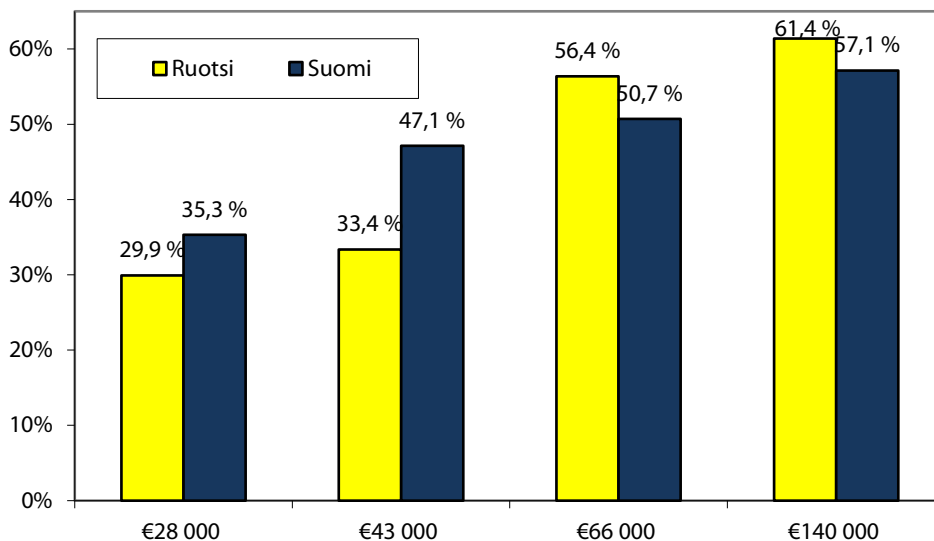
²⁷ Kruunun heikkeneminen nostaa selvityksessä käytettyä Ruotsin kruunumääräistä palkkatasoa, minkä myötä tuloveroprosentti on korkeampi.

ginaaliveroprosentti on yli 45 prosenttia (kuva 5.3 ja 5.4.). Veroprogressio on Suomessa siten selvästi jyrkempi pieni- ja keskituloiselle.

Kuva 5.2 Palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Ruotsissa 2018 vuosipalkan mukaan

Kuva 5.3 Palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2018

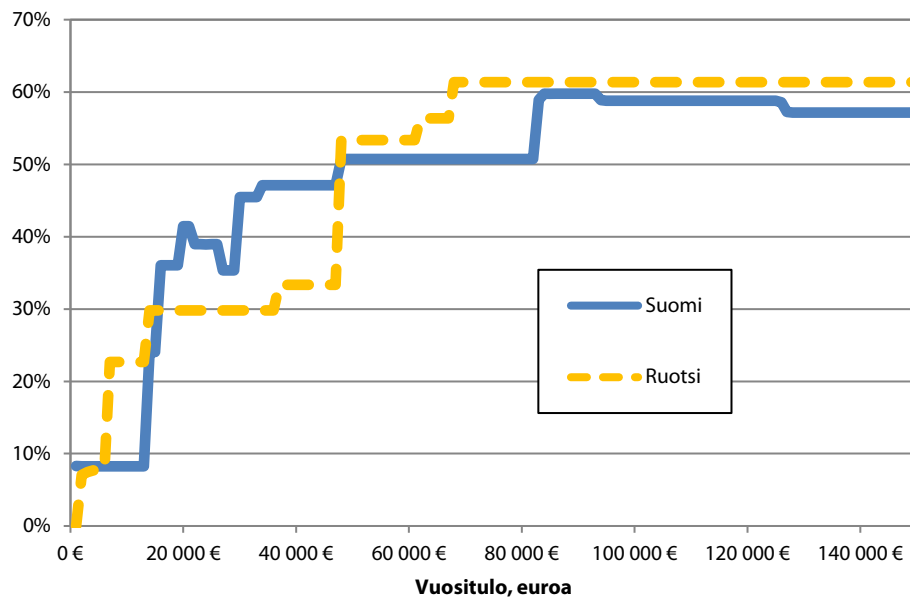

Verojärjestelmien eroavuus tulee ilmi siis myös esimerkkipalkkojen marginaaliverotuksessa. Suomessa pieni- ja keskituloisten marginaaliverotus on selvästi kiireämpää kuin Ruotsissa. Pienipalkkaisen kohdalla ero on Suomen tappioksi 5,4

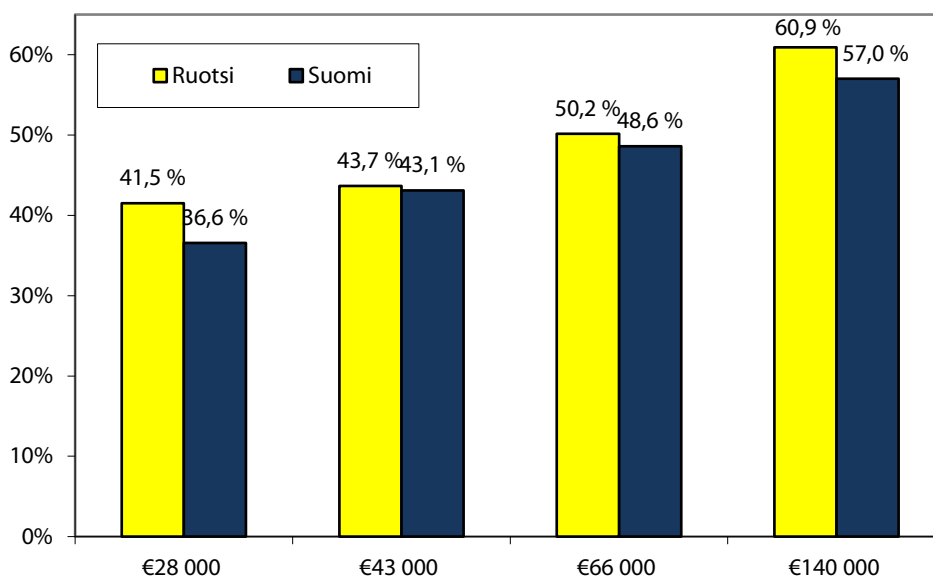
prosenttiyksikköä ja keskipalkkaisella 13,7 prosenttiyksikköä. Kahdella korkeimmalla tulotasolla Suomen marginaaliveroasteet ovat sen sijaan pienemmät kuin Ruotsissa.

Matalammilla ja keskipalkkaisilla tulotasolla (28 000 euroa ja 43 000 euroa) lisätulojen hankinta on Ruotsissa Suomea selvästi houkuttelevampaa, mutta korkeammilla esimerkkituloilla Ruotsi nousee Suomen ohi kireimpien marginaaliverotajien joukkoon.

Kuva 5.4 Palkansaajan marginaaliveroprocentit Suomessa ja Ruotsissa 2018 vuosipalkan mukaan

Kuva 5.5 Palkkaverokiila, % työvoimakustannuksesta, Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2018

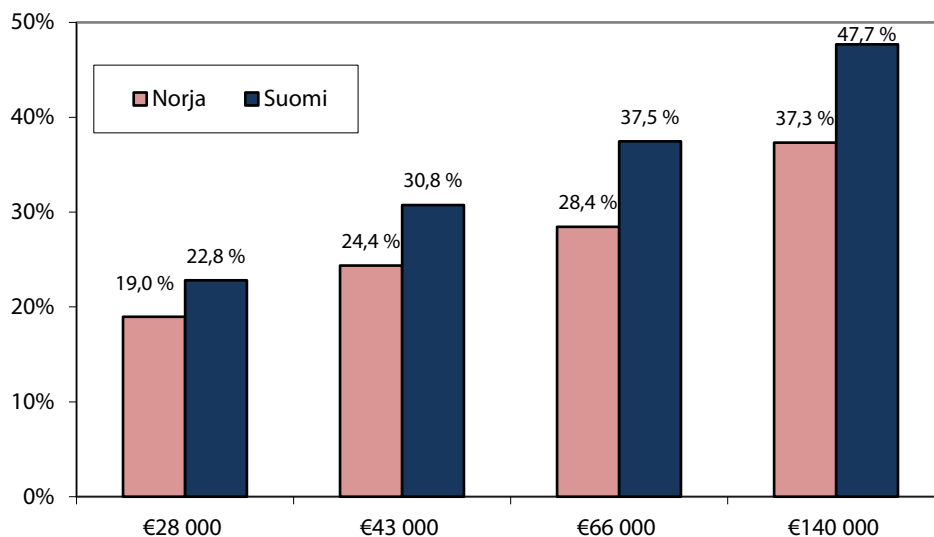
Kun tarkastellaan työn verotusta huomioimalla myös työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut, palkkaverokiila on tänä vuonna Ruotsissa Suomea leveämpi kaikilla selvityksen neljällä tulotasolla (kuva 5.5). Tämä johtuu siitä, että työnantajamaksut ovat Ruotsissa jo lähes kymmenen prosenttiyksikköä korkeammat kuin Suomessa. Maksut ovat pysyneet Ruotsissa ennallaan, kun taas Suomessa ne ovat selvässä laskusuunnassa kilpailukykysojimuksen johdosta.

Norja

Norjassa palkkatuloja verotetaan kevyemmin kuin Suomessa. Tämän verovertailun maiden joukossa Norja on perinteisesti sijoittunut keskikastiin ja viime aikoina kevyempien verottajien puoliskolle.

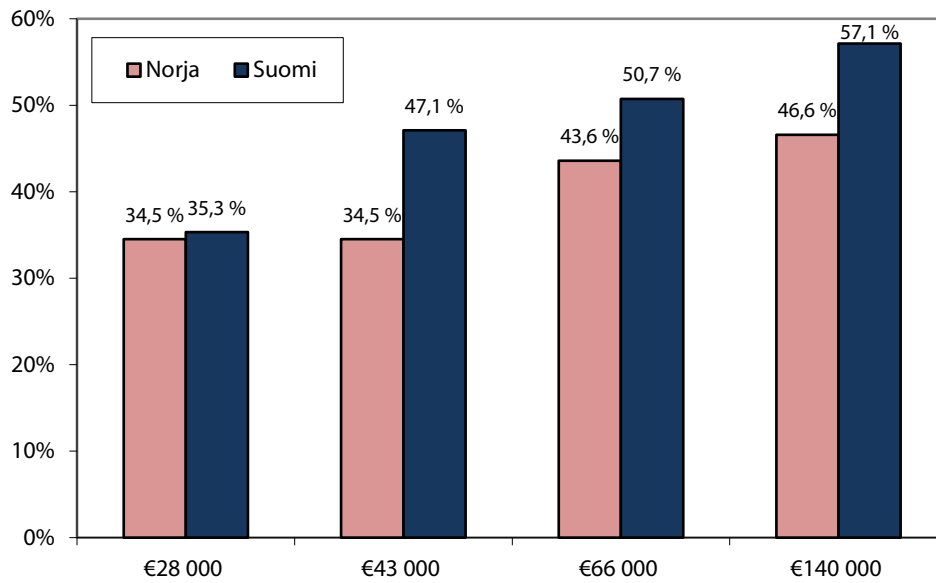
Suomen palkkaverotuksen ero Norjaan on melko suuri jo pienipalkkaisen tulonsaajan kohdalla, ja ero kasvaa tulojen noustessa (kuva 5.6). Kun pienipalkkaista tulonsaajaa verotetaan Suomessa 3,8 prosenttiyksikköä ankarammin kuin Norjassa, niin ero keskipalkkaisella kasvaa 6,4 prosenttiyksikköön. Korkeimmalla tulotasolla ero on yli kymmenen prosenttiyksikköä. On kuitenkin syytä huomioida, että toiseksi ylin tulotaso on lähimpänä norjalaista keskipalkkaa, tosin hieman sen yli.

Kuva 5.6 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Suomeen verrattuna marginaaliveroasteet ovat Norjassa matalia. Ylimmän esimerkkipalkan marginaaliveroprosentti jää Norjassa selvästi alle 50 prosentin, kun se Suomessa on 57,1 (kuva 5.7). Työstä kerättävät verot ja veronluonteiset maksut painottuvat Norjassa enemmän palkansaajan verotukseen kuin työnantajamaksuihin. Tässä Norja ja Suomi poikkeavat Ruotsista, jossa veronluonteisilla työnantajamaksuilla on suuri paino.

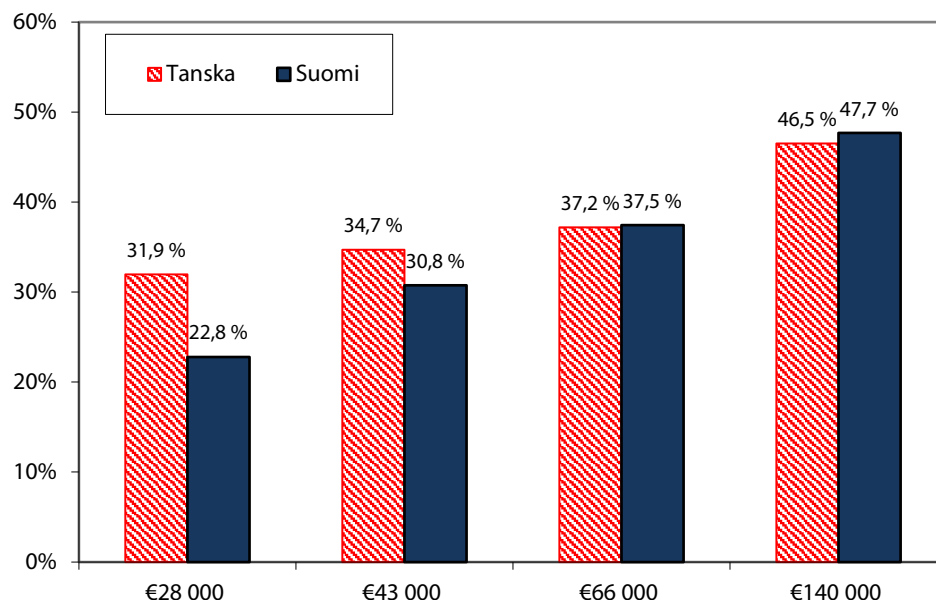
Kuva 5.7 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Tanska

Tanskassa palkkaverotus on erityisen ankaraa pienimmällä esimerkkipalkkatasolla, jolla Tanskan verotus ylittää Suomen yli yhdeksällä prosenttiyksiköllä (kuva 5.8). Ero kaventuu muilla esimerkkipalkoilla jäaden toiseksi ylimmällä palkkatasolla Suomen tuntumaan ja ylimmällä yli prosenttiyksikön Suomen alle. Yhden tulonsaajan palkansaajaperheitä Tanska verottaa kevyemmin kuin Suomi alinta tulotasoa lukuun ottamatta.

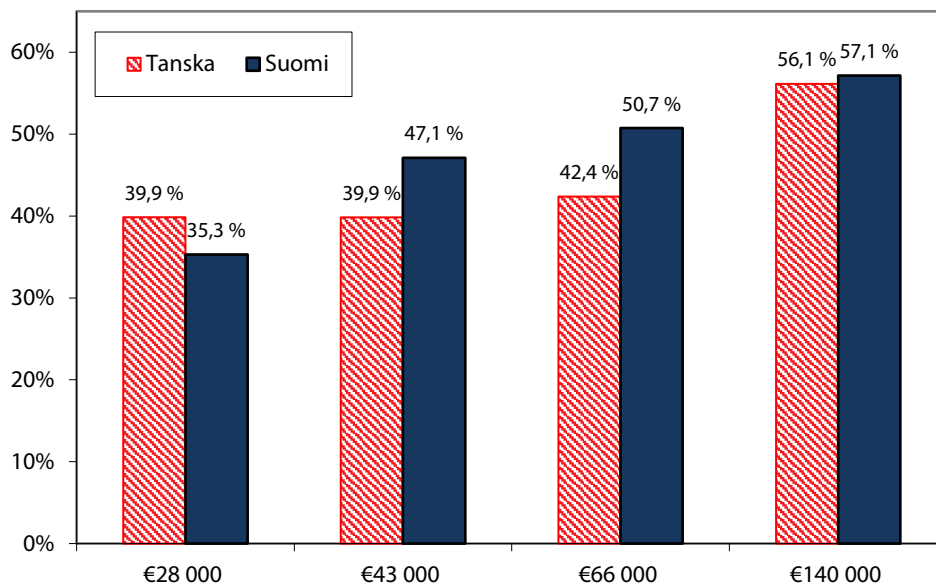
Kuva 5.8 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Tanskassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Kokonaisuutena työn verotus ei ole Tanskassa niin kireää kuin mitä ensi tuntu- malla näyttää. Työnantajan maksamien poikkeuksellisen matalien sosiaalivakuu- tusmaksujen vuoksi Tanskassa palkkaverokiila jää kaikilla esimerkkipalkkatasoilla Suomea matalammalle tasolle vertailumaiden keskiarvojen läheisyyteen.

Tanskan tuloverotuksen ankaruus näkyy myös korkeina marginaaliveroprosent- teina jo matalilla tulotasolla (kuva 5.9). Suomen marginaaliveroprosentti ylittää Tanskan alinta tulotasoa lukuun ottamatta kaikilla muilla esimerkkipalkkatasoilla.

Kuva 5.9 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Tans- kassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Viro

Viro on kevyen palkkaverotuksen maa nykyään kaikilla tulotasolla matalan tasa- veroprosentin ja aiempaa progressiivisemmän perusvähennyksen myötä.

Viron tuloverotusta muutettiin vuoden 2018 alussa perusvähennyksen osalta merkittävästi. Kun aiemmin 2 160 euron perusvähennykseen olivat oikeutettuja kaikki tulotasosta riippumatta, nyt 6 000 euroon korotettu perusvähennys leik- kaantuu tulojen ylittäessä 14 400 euroa ja poistuu kokonaan noin 25 000 euron tu- loilla. Muutos kevensi huomattavasti pieni- ja keskipalkkaisten (maan keskipalkka on 15 000 euron vuosipalkan tietämällä) verotusta, mutta kiristi jonkin verran yli 21 000 euroa tienaavien verotusta.

Kun aiemmin marginaaliveroprosentti oli perusvähennyksen muodostaman vero- vapaan tulon jälkeen kaikilla tulotasolla 21,3 prosenttia sosiaalivakuutusmaksui-

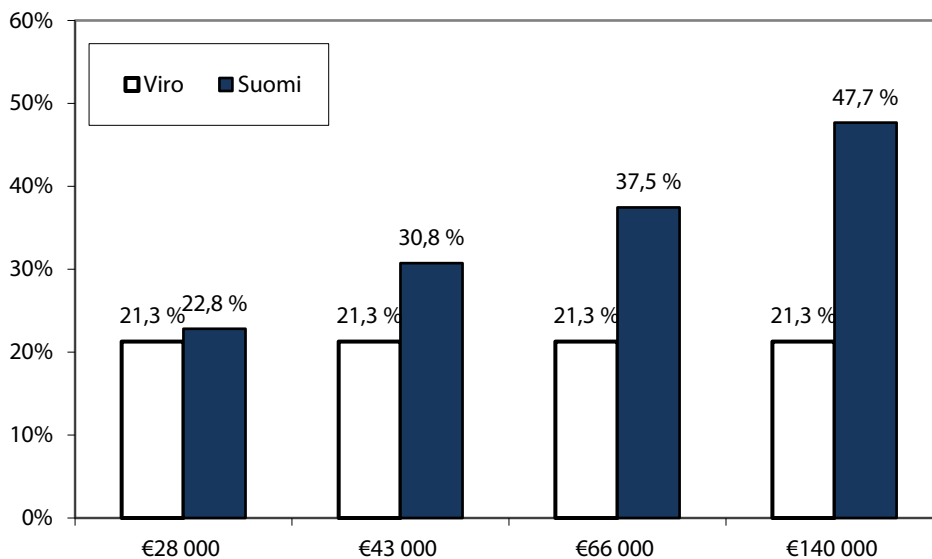

neen, nyt marginaalivero nousee 32,4 prosenttiin perusvähennyksen leikkaantues-
sa. Koska marginaalivero asettuu tämän jälkeen takaisin hyvin alhaiseksi 21,3 pro-
senttiin, suomalaisittain suuripalkkaisten verotus on hyvin kevyttä Virossa. Esi-
merkiksi 140 000 euron vuosipalkalla veroprosentti on virossa 26,4 prosenttiyks-
ikköä matalampi kuin Suomessa. Viron tuloveroprosentti on tällä tulotasolla
kaikkein matalin selvityksen vertailumaista.

Vaikka Viron palkkaverotus muuttui aiempaa progressiivisemmaksi, selvityksen
palkkatasoilla se näyttää aiempaa enemmän tasaverojärjestelmältä, koska kaikilla
tulotasoilla sekä veroprosentti että marginaalivero ovat 21,3 prosenttia.

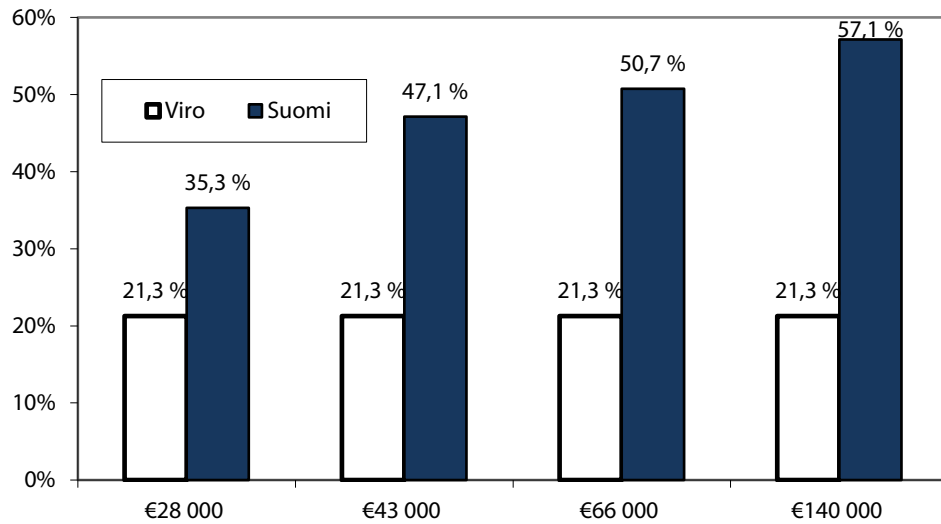
Viron ja Suomen marginaaliveroprosenttien ero on huima, myös selvityksen pie-
nimmällä palkkatasolla (kuva 5.11). Pienimmän esimerkkipalkan marginaalivero-
tus on Suomessa 14 prosenttiyksikköä Viron verojärjestelmää kireämpää, ja tulo-
jen lisääntyessä ero kasvaa lähes 36 prosenttiyksikköön ylimmällä tulotasolla.
Työssä eteneminen ja lisätulojen ansaitseminen on siis Virossa verotuksellisesti
kannustavaa kaikilla esimerkkipalkkatasoilla.

**Kuva 5.10 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Virossa neljäl-
lä eri vuosipalkalla 2018**

Työn verotus kohdistuu kuitenkin Virossa työntekijöitä voimakkaammin työnan-
tajille, jotka maksavat työntekijän bruttopalkan päälle lähes 34 prosenttia sosiaali-
ja työttömyysvakuutusmaksuja. Kun palkansaajan veroihin lisätään työnantajien
maksut, niin työn verotus ei kokonaisuudessaan näyttäydy Virossa enää erityisen
keveänä. Suomalaisittain pienipalkkaisen työntekijän palkkaverokiila on Virossa
lähes viisi prosenttiyksikköä Suomea korkeampi, mutta suuremmilla palkkatasoil-
la asetelma muuttuu Viron eduksi, palkkaverokiilan pysyessä 41,2 prosentissa kai-
killa selvityksen tulotasoilla.

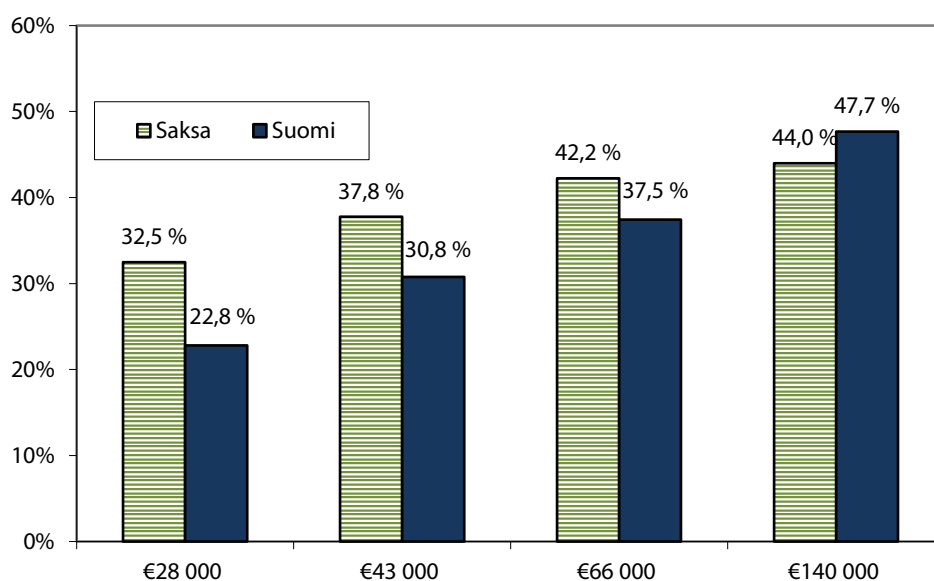
Kuva 5.11 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Virossa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Saksa

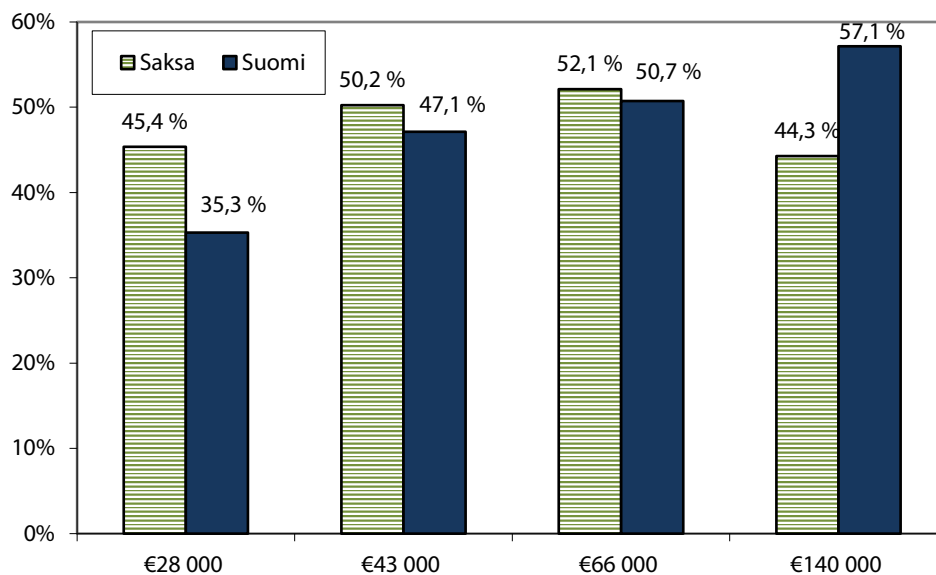
Saksa on etenkin perheettömien palkansaajien työntekoa kireästi verottava maa. Saksassa tuloverotus onkin kireämpää kuin Suomessa selvityksen kolmella alimmalla esimerkkipalkkatasolla. Sen sijaan ylimmän esimerkkipalkan kohdalla aselema muuttuu, ja Suomen verotus nousee 3,7 prosenttiyksikköä Saksaa kireämmäksi. Perheellisten verottajana Saksan verokohtelu on lempää. Yhden tulonsaajan palkansaajaperheen verotus onkin Saksassa Suomea kevyempää lukuun ottamatta alinta tulotasoa.

Kuva 5.12 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Myös marginaalivero on Saksassa korkea jo matalilla tulotasoilla. Kolmella alimmalla esimerkkipalkalla marginaalivero on Saksassa Suomea korkeampi. Ylimmän esimerkkipalkan kohdalla Suomen marginaalivero on sen sijaan selvästi Saksaa kireämpi. Saksassa onkin enimmäistulorajat sekä työntekijän että työnantajan sosiaalivakuutusmaksuille. Tämän vuoksi Saksan marginaalivero laskee enimmäistulorajan jälkeen, kun maksettujen sosiaalivakuutusmaksujen osuus tuloista pienee palkan kasvaessa. Varsinkin suurehkoilla palkoilla lisätulojen ansaitseminen on siten Saksassa selvästi kannustavampaa kuin Suomessa (kuva 5.13).

Kuva 5.13 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

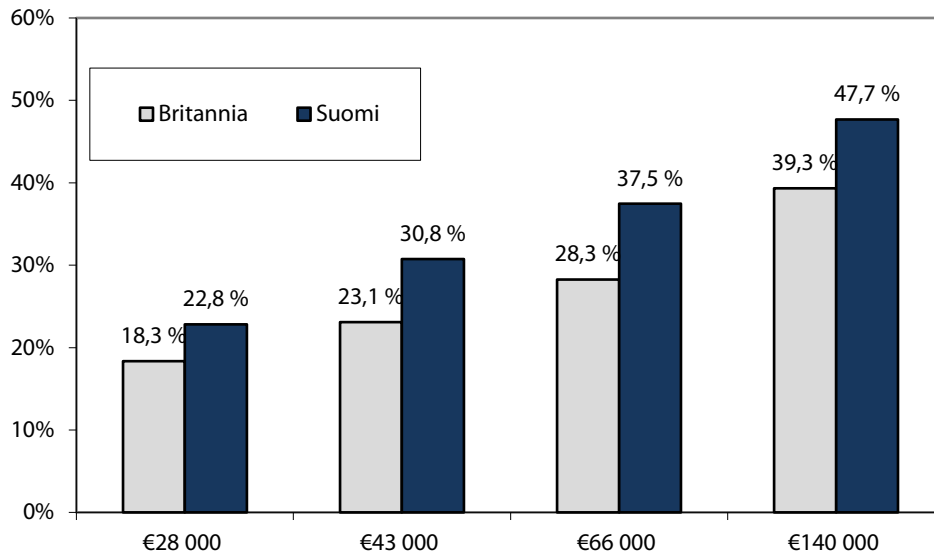

Britannia

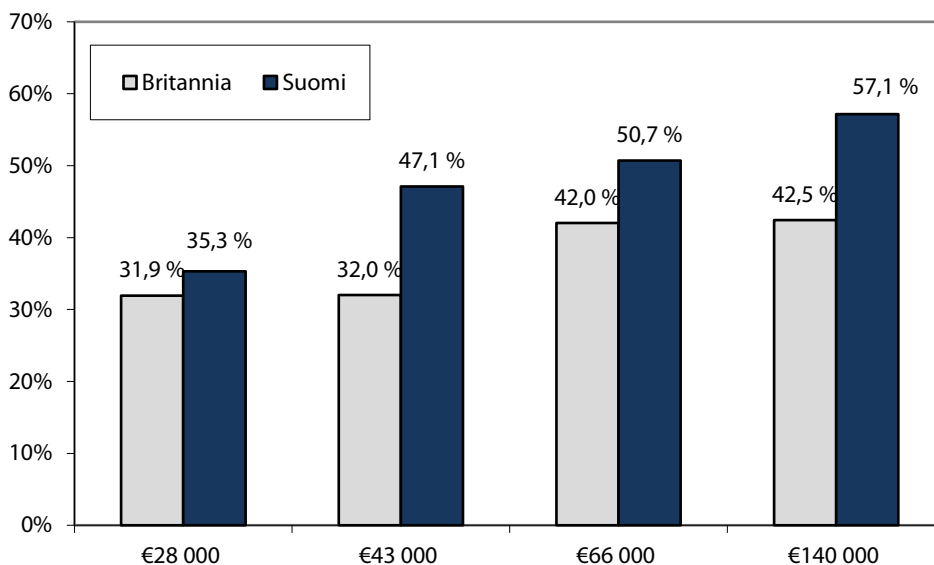
Britanniassa työn verotus on kevyttä verrattuna Suomeen ja moneen muuhun Euroopan maahan. Veroprosenttien ero Suomen ja Britannian välillä kasvaa palkkatason noustessa (kuva 5.14). Pienimmän esimerkkipalkan kohdalla Suomen verotus on 4,5 prosenttiyksikköä Britanniaa kireämpää. Korkeammilla palkkatasoilla Britannian ero Suomeen on jo 8,4 prosenttiyksikköä. Myös työnantajamaksut ovat Britanniassa selvästi Suomea matalampia.

Britanniassa tuetaan perheellisiä pienituloisia palkansaajia lapsihyvityksen ja tuntuvan ansiotulovähennyksen avulla. Perheellisten verottajana Britannia onkin yksi vertailun keveimpiä verottajia niin yhden kuin kahden tulonsaajan pienituloisten perheiden osalta.

Kuva 5.14 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Kuva 5.15 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2018

Marginaaliveroasteet ovat selvityksen palkkatasoilla selvästi matalammat Britanniassa kuin Suomessa. Vuoden 2017 palkkaverovertailussa (Kirkko-Jaakkola 2017) sen sijaan ylimmän tulotason osalta Britannian marginaaliveroaste oli peräti 61,9 prosenttia. Se johtui siitä, että 100 000–120 000 punnan verotettavilla tuloilla perusvähennyksen leikkaantumisen nostaa marginaaliveroprosenttia merkittävästi. Tämän tulovälin jälkeen marginaaliveroprosentti laskee, kun vähennykseen ei ole enää oikeutettu.

6 LOPUKSI

Verotus on ollut muutoksessa finanssikriisin jälkeisinä vuosina. Kriisin aiheuttamien budjettivajeiden paikkaamiseksi Euroopassa kiristettiin alkuun laajasti kulu- tusveroja - yleiset palkkaverotuksen kiristykset taas olivat harvinaisempia.

Viime vuosien aikana veropolitiikka on kuitenkin kääntynyt veronkorotusten kierteestä kasvuhakuisempaan suuntaan. Työn verotusta ennemmin kevennetään kuin kiristetään kilpailukyvn, kokonaiskysynnän ja työllisyyden vahvistamiseksi.

Selvitykseen kuuluvista maista laajoja tuloveronkevennyksiä on toteutettu Espan- jassa, Virossa, Itävallassa, Belgiassa ja tänä vuonna erityisesti Yhdysvalloissa. Vii- me vuonna Suomi erottui joukosta kaventamalla palkkaverokiilaa työnantajamak- sujen ja tuloverotuksen kevennyksillä. Tänä vuonna tuloverotus pysyi meillä en- nallaan, mutta työn verotus jatkoi kevenemistään kilpailukykykysöimukseen perus- tuvien työnantajamaksujen alenemisen myötä.

Selvityksen matalimmalla tulotasolla palkansaajan verotus on Suomessa jo hieman alle Euroopan vertailumaiden keskiarvon yhden tulonsaajan lapsettomalla henki- löllä. Veroprosentti kiristyy kuitenkin jyrkästi tulojen noustessa.

Suomalaisittain keskipalkkaisen veroprosentti ylittää muiden Euroopan vertailu- maiden keskiarvon 2,1 prosenttiyksiköllä. Kaikkein suurituloisimman esimerkki- palkan verotus on meillä neljänneksi kireintä Belgian, Italian ja Ruotsin jälkeen, lähes seitsemän prosenttiyksikköä Euroopan vertailumaiden keskiarvoa korkeam- pi.

Työuralla etenemisen kannustimia rasietaan verotuksella ankarasti Suomessa tu- lotasosta riippumatta. Keskipalkkaisten marginaaliveroprosentti on Suomessa Pohjoismaiden korkein. Verotus ei näin kannusta palkansaajaa kasvattamaan tu- lojaan – esimerkiksi hankkimalla korkeamman koulutuksen tai parempipalkkai- sen työpaikan.

Myös OECD (2018b) kiinnittää huomiota Suomen kansainvälisesti vertaillen kor- keisiin ylimpiin marginaaliveroihin, voivat vaikeuttaa sekä erityisosaajien pysy- mistä maassa että toisaalta heidän muuttoaan ulkomailta Suomeen. Kannustimien ja työllisyyden kohentamiseksi OECD suosittelee keventämään yhä työn vero- taakkaa Suomessa.

Lisäksi esimerkiksi Euroopan komission (2017) ja OECD:n (2018c) veropoliittisis- sa analyyseissa nähdään yleisemminkin työn verotuksen keventäminen ja vero- tuksen painopisteen siirto välillisiin veroihin työllisyyttä ja talouskasvua vauhdit- tavana reformina.

LÄHTEITÄ

AUSTRALIAN GOVERNMENT (2018). Taxation Office. <http://www.ato.gov.au/> viitattu 19.11.2018.

AUTIO SIRKKA (2000). Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2000. Verotietoa 22, Veronmaksajain Keskusliitto.

AUTIO SIRKKA ja KURJENOJA JAANA (2001). Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2001. Verotietoa 26, Veronmaksajain Keskusliitto.

CANADA REVENUE AGENCY (2018). <https://www.canada.ca/en/revenue-agency.html>, viitattu 19.11.2018.

COMMONWEALTH OF AUSTRALIA (2018). The 2018/2019 Budget. <https://www.budget.gov.au/> viitattu 19.11.2018

EUROPEAN COMMISSION (2018). Taxation trends in the European Union. 2018 edition.

EUROPEAN COMMISSION (2017): Tax Policies in the European Union. 2017 Survey.

EY (2016). Austrian National Assembly adopts 2015/2016 tax reform <http://www.ey.com/gl/en/services/tax/international-tax/alert--austrian-national-assembly-adopts-2015-2016-tax-reform>, viitattu 16.11.2016.

FINANSDEPARTEMENTET (2015). Budgetpropositionen för 2016. Prop. 2015/16:1.

FINANSDEPARTEMENTET (2013). Budgetpropositionen för 2014. Prop. 2013/14:1.

GOVERNMENT OF CANADA (2018). Budget Plan 2018. <https://www.budget.gc.ca/2018/docs/plan/toc-tdm-en.html>, viitattu 19.11.2018.

HM REVENUE & CUSTOMS (2018). A guide to Child Tax Credit and Working Tax Credit.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2009). Global Individual Tax Handbook. Global Tax Series. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2018a). European Tax Handbook 2017. Global Tax Series. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2018b). Tax News Service online. IBFD.

IRS (2018). <http://www.irs.gov/>, viitattu 19.11.2018.

JOINT COMMITTEE ON TAXATION (2018). Overview of the Federal tax system as in effect for 2018. February 7, 2018.

KIRKKO-JAAKKOLA MIKAEL (2016): Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016. Verotietoa 76. Veronmaksajain Keskusliitto.

KIRKKO-JAAKKOLA MIKAEL (2017): Kansainvälinen palkkaverovertailu 2017. Verotietoa 79. Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (1998). Verokiila pysyy leveänä. Verokiilan kehitys vuosina 1987–1999. Verotietoa 11. Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2003). Lapsiperheiden verokurimus. Lapsiperheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. Verotietoa 37. Veronmaksajain Keskusliitto.

LEHTINEN TEEMU (1995a). Palkankorotuksen verokiila vuonna 1995. Verotietoa 1, Veronmaksajain Keskusliitto.

LEHTINEN TEEMU (1995b). Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 1995. Verotietoa 2, Veronmaksajain Keskusliitto.

MIRRLEES REVIEW (2011). Tax by Design. Ch. 4, (toim.) J. Mirrlees, S. Adam, T. Besley, R. Blundell, S. Bond, R. Chote, M. Gammie, P. Johnson, G. Myles and J. Poterba, Oxford University Press.

OECD (2018a). Taxing Wages 2016-2017. OECD Publishing, Paris.

OECD (2018b). OECD Economic Surveys: Finland 2018. OECD Publishing, Paris.

OECD (2018c). Economic Policy Reforms 2018: Going for Growth Interim Report, OECD Publishing, Paris.

OECD (2017). Revenue Statistics 1965-2016. OECD Publishing, Paris.

PUNAKALLIO MINNA (2011). Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut? Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. Verotietoa 61. Veronmaksajain Keskusliitto.

PWC (2018). Worldwide Tax Summaries. <http://taxsummaries.pwc.com/> viitattu 19.11.2018.

REGERINGSKANSLIET (2017). Skatteförslag och aviseringar i budgetpropositionen för 2018. . <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/03/skatteforstag-infor-budgetpropositionen-for-2018/> viitattu 18.11.2018.

RIIGI TEATAJA (2018). Income Tax Act.
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/530012014003>, viitattu 17.11.2018

STATISTISKA CENTRALBYRÅN (2018). <http://www.scb.se/>, viitattu 18.11.2018.

www.swissinfo.ch/eng/lump-sum-initiative_voters-retain-tax-perks-for-rich-foreigners/41135066, viitattu 16.11.2015.

TAX POLICY CENTER (2018). Urban Institute and Brookings Institution. Analysis of the Tax Cuts and Jobs Act <http://www.taxpolicycenter.org/feature/analysis-tax-cuts-and-jobs-act>, viitattu 20.11.2018.

TILASTOKESKUS (2018a). Palkat ja työvoimakustannukset.
<http://www.stat.fi/til/pal.html>, viitattu 24.11.2018.

TILASTOKESKUS (2018b). Verot ja veronluonteiset maksut
<http://www.stat.fi/til/vermak>, viitattu 23.11.2018.

VERTAILUN PALKKATULOT ERI VALUUTOISSA

Maa	Valuutta	Markkinakurssi 2018 1. neljännes
Australia	AUD	1,5632
Britannia	GBP	0,8834
Japani	JPY	133,1662
Kanada	CAD	1,5540
Norja	NOK	9,6337
Ruotsi	SEK	9,9712
Sveitsi	CHF	1,1653
Tanska	DKK	7,4467
Yhdysvallat	USD	1,2292

Lähde: Suomen Pankki

Tarkastellut tulotasot muunnettuina eri valuutoiksi, markkinakurssit

Maa	Valuutta	Tulo euroissa				Keskimääräinen palkka 2017**
		28 000	43 000*	66 000	140 000	
Alankomaat	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	50 909
Australia	AUD	43 770	67 218	103 172	218 850	83 542
Belgia	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	47 324
Britannia	GBP	24 734	37 985	58 303	123 672	38 208
Espanja	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	26 535
Italia	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	30 838
Itävalta	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	45 977
Japani	JPY	3 728 653	5 726 146	8 788 969	18 643 267	5 201 391
Kanada	CAD	43 511	66 820	102 561	217 554	51 642
Norja	NOK	269 744	414 250	635 825	1 348 720	577 664
Ranska	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	38 582
Ruotsi	SEK	279 193	428 761	658 099	1 395 967	434 859
Saksa	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	49 450
Sveitsi	CHF	32 628	50 108	76 910	163 142	86 042
Tanska	DKK	208 508	320 209	491 484	1 042 542	413 503
Viro	EUR	28 000	43 000	66 000	140 000	14 810
Yhdysvallat	USD	34 418	52 856	81 128	172 090	52 988

* Tähdellä merkitty tulotaso vastaa suurin piirtein keskipalkkaa Suomessa.

** Lähde: OECD (2018) Taxing Wages 2016-2017.

TULOVEROASTEET 2018

YKSINÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	19,4 %	29,3 %	36,2 %	45,9 %
Australia	15,2 %	21,9 %	26,9 %	35,1 %
Belgia	28,5 %	38,0 %	45,5 %	53,0 %
Britannia	18,3 %	23,1 %	28,3 %	39,3 %
Espanja	22,0 %	26,8 %	30,6 %	38,2 %
Italia	29,7 %	35,8 %	43,5 %	50,1 %
Itävalta	25,2 %	31,5 %	37,2 %	39,8 %
Japani	20,7 %	22,7 %	25,9 %	33,3 %
Kanada	20,4 %	24,5 %	28,2 %	38,0 %
Norja	19,0 %	24,4 %	28,4 %	37,3 %
Ranska	27,4 %	31,0 %	35,0 %	41,8 %
Ruotsi	23,1 %	26,0 %	34,5 %	48,6 %
Saksa	32,5 %	37,8 %	42,2 %	44,0 %
Suomi	22,8 %	30,8 %	37,5 %	47,7 %
Sveitsi	10,0 %	12,8 %	16,6 %	24,9 %
Tanska	31,9 %	34,7 %	37,2 %	46,5 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	17,9 %	20,6 %	25,3 %	29,5 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkävyn puolison palkkatulo euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	19,4 %	29,3 %	36,2 %	45,9 %
Australia	15,2 %	21,9 %	26,9 %	35,1 %
Belgia	13,3 %	24,2 %	36,0 %	48,6 %
Britannia	8,0 %	23,1 %	28,3 %	39,3 %
Espanja	18,5 %	24,6 %	29,2 %	37,5 %
Italia	22,0 %	31,3 %	41,5 %	50,1 %
Itävalta	24,2 %	30,8 %	36,7 %	39,5 %
Japani	19,3 %	21,5 %	24,7 %	33,3 %
Kanada	15,3 %	21,2 %	25,8 %	36,9 %
Norja	19,0 %	24,4 %	28,4 %	37,3 %
Ranska	22,7 %	22,5 %	25,6 %	33,1 %
Ruotsi	23,1 %	26,0 %	34,5 %	48,6 %
Saksa	23,0 %	28,9 %	33,2 %	36,1 %
Suomi	22,8 %	30,8 %	37,5 %	47,7 %
Sveitsi	6,2 %	6,4 %	8,8 %	16,7 %
Tanska	23,7 %	29,3 %	33,7 %	44,9 %
Viro	18,4 %	19,4 %	20,7 %	21,0 %
Yhdysvallat	-10,0 %	8,4 %	14,0 %	21,9 %

VERONMAKSAJAT

TULOVEROASTEET* 2018

KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	28 000	43 000	66 000
+ 2. puoliso	43 000	66 000	140 000
= yhteensä	71 000	109 000	206 000
Alankomaat	21,9 %	30,9 %	41,4 %
Australia	19,3 %	24,9 %	32,4 %
Belgia	32,6 %	41,4 %	50,0 %
Britannia	21,2 %	26,2 %	35,8 %
Espanja	22,2 %	27,4 %	34,9 %
Italia	27,7 %	37,5 %	47,3 %
Itävalta	28,6 %	34,6 %	38,8 %
Japani	22,0 %	24,6 %	30,9 %
Kanada	22,9 %	26,8 %	34,9 %
Norja	22,2 %	26,8 %	34,5 %
Ranska	26,1 %	30,0 %	37,5 %
Ruotsi	24,8 %	31,1 %	44,1 %
Saksa	35,3 %	39,8 %	42,9 %
Suomi	27,6 %	34,8 %	44,4 %
Sveitsi	7,8 %	10,4 %	16,7 %
Tanska	33,6 %	36,2 %	43,5 %
Viro	20,8 %	20,9 %	21,1 %
Yhdysvallat	14,7 %	20,5 %	26,4 %

*) tuloveroaste yhteensä = puolisoitten yhteenlaskettujen verojen osuus yhteenlasketuista tuloista.

MARGINAALIVEROASTEET 2018
YKSIÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	45,4 %	49,1 %	49,2 %	52,0 %
Australia	34,7 %	34,5 %	39,0 %	49,0 %
Belgia	58,2 %	56,3 %	60,8 %	59,5 %
Britannia	31,9 %	32,1 %	42,0 %	42,5 %
Espanja	34,3 %	41,2 %	45,2 %	45,0 %
Italia	40,0 %	48,8 %	54,7 %	56,4 %
Itävalta	43,2 %	43,3 %	48,3 %	43,7 %
Japani	24,6 %	27,3 %	30,9 %	43,2 %
Kanada	29,4 %	29,8 %	43,5 %	52,0 %
Norja	34,5 %	34,5 %	43,6 %	46,6 %
Ranska	49,6 %	42,6 %	42,7 %	51,1 %
Ruotsi	29,9 %	33,4 %	56,4 %	61,4 %
Saksa	45,4 %	50,2 %	52,1 %	44,3 %
Suomi	35,3 %	47,1 %	50,7 %	57,1 %
Sveitsi	18,1 %	22,2 %	25,0 %	39,4 %
Tanska	39,9 %	39,9 %	42,4 %	56,1 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	24,1 %	34,2 %	34,1 %	38,1 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	45,4 %	49,1 %	49,2 %	52,0 %
Australia	34,7 %	34,5 %	39,0 %	49,0 %
Belgia	21,1 %	43,5 %	60,8 %	59,6 %
Britannia	72,9 %	32,1 %	42,0 %	42,5 %
Espanja	35,0 %	40,7 %	44,9 %	45,0 %
Italia	41,8 %	50,5 %	57,9 %	56,4 %
Itävalta	43,2 %	43,3 %	48,3 %	43,7 %
Japani	24,6 %	27,3 %	30,9 %	43,2 %
Kanada	29,4 %	29,8 %	43,4 %	52,0 %
Norja	34,5 %	34,5 %	43,6 %	46,6 %
Ranska	22,5 %	20,2 %	40,5 %	42,9 %
Ruotsi	29,9 %	33,4 %	56,4 %	61,4 %
Saksa	35,7 %	42,1 %	40,3 %	44,3 %
Suomi	35,3 %	47,1 %	50,7 %	57,1 %
Sveitsi	6,1 %	10,6 %	16,1 %	30,2 %
Tanska	39,9 %	39,9 %	42,3 %	56,1 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	43,1 %	24,4 %	24,4 %	28,0 %

**TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT 2018
PERHEETÖN PALKANSAAJA**

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	19,0 %	19,0 %	15,7 %	7,4 %
Australia	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Belgia	25,7 %	25,7 %	25,7 %	25,7 %
Britannia	9,1 %	10,7 %	11,8 %	12,9 %
Espanja	29,9 %	29,9 %	20,4 %	9,6 %
Italia	31,6 %	31,6 %	34,5 %	32,8 %
Itävalta	30,6 %	30,5 %	30,4 %	19,9 %
Japani	15,2 %	15,2 %	13,7 %	8,5 %
Kanada	6,9 %	5,7 %	3,7 %	1,7 %
Norja	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %
Ranska	34,5 %	35,0 %	43,5 %	49,2 %
Ruotsi	31,4 %	31,4 %	31,4 %	31,4 %
Saksa	19,4 %	19,4 %	17,7 %	9,3 %
Suomi	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %
Sveitsi	6,2 %	6,2 %	6,2 %	6,2 %
Tanska	1,1 %	0,7 %	0,5 %	0,2 %
Viro	33,8 %	33,8 %	33,8 %	33,8 %
Yhdysvallat	8,9 %	8,4 %	8,2 %	6,3 %

**PALKKAVEROKIILA ELI VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS
TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2018**

**YKSIÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE**

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	31,8 %	40,3 %	44,7 %	49,6 %
Australia	12,7 %	20,4 %	25,5 %	33,3 %
Belgia	42,8 %	51,6 %	57,5 %	62,8 %
Britannia	25,0 %	30,5 %	35,8 %	45,6 %
Espanja	39,8 %	43,5 %	42,4 %	43,6 %
Italia	46,6 %	51,2 %	58,0 %	62,4 %
Itävalta	42,6 %	47,5 %	51,8 %	50,2 %
Japani	31,0 %	32,5 %	35,0 %	37,8 %
Kanada	24,9 %	28,5 %	29,7 %	37,9 %
Norja	28,4 %	33,4 %	36,8 %	44,7 %
Ranska	46,5 %	49,8 %	55,2 %	61,2 %
Ruotsi	41,3 %	43,4 %	49,7 %	60,6 %
Saksa	43,6 %	48,1 %	51,1 %	48,8 %
Suomi	37,0 %	43,5 %	49,0 %	57,3 %
Sveitsi	14,8 %	17,4 %	20,7 %	28,0 %
Tanska	33,1 %	35,6 %	37,9 %	47,2 %
Viro	40,0 %	40,4 %	40,7 %	40,9 %
Yhdysvallat	25,5 %	27,9 %	32,3 %	36,9 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	28000	43000	66000	140000
Alankomaat	32,3 %	40,6 %	44,9 %	49,6 %
Australia	15,2 %	21,9 %	26,9 %	35,1 %
Belgia	31,0 %	39,7 %	49,1 %	59,1 %
Britannia	15,6 %	30,6 %	35,8 %	46,3 %
Espanja	37,3 %	41,9 %	41,2 %	43,0 %
Italia	40,7 %	47,8 %	56,5 %	62,4 %
Itävalta	42,0 %	47,0 %	51,4 %	49,6 %
Japani	30,0 %	31,9 %	33,8 %	38,5 %
Kanada	20,8 %	25,4 %	28,5 %	38,0 %
Norja	29,0 %	33,7 %	37,3 %	45,1 %
Ranska	42,5 %	42,6 %	48,2 %	55,2 %
Ruotsi	41,5 %	43,7 %	50,2 %	60,9 %
Saksa	35,5 %	40,5 %	43,2 %	41,5 %
Suomi	36,6 %	43,1 %	48,6 %	57,0 %
Sveitsi	11,7 %	11,9 %	14,2 %	21,6 %
Tanska	24,5 %	29,8 %	34,0 %	45,0 %
Viro	39,0 %	39,8 %	40,7 %	41,0 %
Yhdysvallat	-1,0 %	15,6 %	20,5 %	26,6 %

**PALKKAVEROKIILA ELI VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS
TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2018
KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA**

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	28 000	43 000	66 000
+ 2. puoliso	43 000	66 000	140 000
= yhteensä	71 000	109 000	206 000
Alankomaat	34,4 %	41,0 %	46,8 %
Australia	19,3 %	24,9 %	32,4 %
Belgia	46,3 %	53,4 %	60,2 %
Britannia	28,4 %	33,8 %	42,9 %
Espanja	40,1 %	41,5 %	42,4 %
Italia	45,0 %	53,1 %	60,5 %
Itävalta	45,3 %	49,9 %	50,3 %
Japani	32,3 %	34,1 %	37,3 %
Kanada	27,4 %	29,9 %	36,4 %
Norja	31,8 %	35,9 %	42,6 %
Ranska	45,2 %	50,1 %	57,6 %
Ruotsi	42,8 %	47,6 %	57,5 %
Saksa	45,8 %	49,1 %	49,0 %
Suomi	40,5 %	46,4 %	54,3 %
Sveitsi	13,2 %	15,7 %	21,5 %
Tanska	34,2 %	36,6 %	43,7 %
Viro	40,8 %	40,9 %	41,0 %
Yhdysvallat	21,1 %	26,3 %	31,1 %

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

55. **Jaana Kurjenoja: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 10.2.2009
56. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2009**
Suomen asema työn verottajana. 16.11.2009
57. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. 7.1.2010
58. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoimasta 2000-luvulla. 15.6.2010
59. **Minna Punakallio: Suomi ja muut maat työn verottajina**
Kansainvälinen palkkaverovertailu 2010. 9.11.2010
60. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 13.12.2010
61. **Minna Punakallio: Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut?**
Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. 4.7.2011
62. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Mitä eläkeverotuksessa on tapahtunut?**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2011. 4.8.2011
63. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2011** 19.12.2011
64. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2012 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 16.2.2012
65. **Minna Punakallio: Kiristysten aika**
Kulutusverot meillä ja muualla. 4.9.2012
66. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkeverotus muutoksessa**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2013. 4.12.2012
67. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2012.** 13.12.2012
68. **Mikael Kirkko-Jaakkola, Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2013.** 12.12.2013
69. **Niina Suutarinen: Kuntien verot 2014 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 11.6.2014
70. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2014.** 13.11.2014
71. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2015 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 4.2.2015
72. **Leena Savolainen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverot meillä ja muualla. 8.4.2015
73. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 12.5.2015
74. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2015.** 26.11.2015
75. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2016 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 27.1.2016
76. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016.** 30.11.2016
77. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2017 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2017
78. **Janne Kalluinen: Kulutusverotuksen trendit meillä ja muualla.** 1.6.2017
79. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2017.** 12.12.2017
80. **Janne Kalluinen: Kuntien verot 2018 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2018
81. **Janne Kalluinen: Eläkkeensaajan vero- ja ostovoimakehitys 2000-luvulla.** Kesäkuu 2018
82. **Janne Kalluinen: Korkeakouluopiskelijan tulot ja verotus 2018.**
Laskelmia työtulojen vaikutuksista käytettävissä oleviin tuloihin. 5.10. 2018

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy

Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087
www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.